

سڀري

ڪوقاره کا هه ڳياده يا روشنڌه ڳيمري گشتني يه ل ٺاميڻي ده را گه ٿيـت

هونه رمهند حه سنه شهريـف
نه گهـر چارهـکـنـهـ بـيـنـمـ بوـ
کـوـپـيـكـرـتـنـهـ زـيـدـيـ بهـرهـهـ مـانـ
بهـ لـاـقـهـ نـاـکـهـمـ.

جـوـبـاـ دـيـ ئـالـيـ
دـهـولـهـ تـبـوـوـنـيـ رـاـكـهـتـ

SOUTHERN SUDAN

SOUTHERN SUDAN

JUBA

تونـسـ وـقـهـ كـرـنـاـ كـلـيـلاـ گـوـهـورـيـنـيـ بـوـوهـلـاتـيـنـ عـهـ رـهـبـيـ

وەلائیت عەرەبى و كوردىستان و هەۋېرگەنەكاشش و زىكە جوما

فالە دېرىھىسى

بەرى دەمەكى گەلەك كىم و نوكە ژى دگەل دا بىت و دناف سەقايمەكى كىم وىنەدا، كو مىزۇيا وەلاتىت عەرەبى بو جارا ئىكىن يە بخوڤە دېپىنىت، رويدانىت گەلەك مەزن و گرنگ ل سودان و تونس و مسرى رويدان، كول ھەر سى وەلاتان ژى ژ نەگەرئى كومەكا نارىشان پەيدا بۇويتە و يېت ژ نەميان ژى بەرچاڭ تر و پىر جەماوەرى سەرھلەدای ئىشاندى و گەهاندىيە فى قۇناغى بەرتەنگ كرنا دەلىقىن دېموکراسىي و ئازادىيەت ھەزرى و روزنامەقانى بۇينە و دىسان تاڭرەويا دەستەلاتا سىاسى و بى دەنگەرنا دەنگىن جفاكى سقىل و گەھشتىن رىئا ھەزارىيەن بى پلىت بلند و بىرس و ھەروەسا چاندىن گىانى گەندەلىي دەھمى رەھو رىشالىت سازىت دەولەت و جفاكى دا، نەفە بۇون بۇينە نەگەرئى سەرھلەدان و بەرخودانىت جەماوەرى ل ۋان وەلاتان كول دويماھىيە ستۇنىت دەستەلاتى ھەزاندىن و جەماوەر بەر ب سەركەفتىنى برى.

ل ۋېرە گەلەك بانگينا ھندى دەنەن كو كوردىستان ژى وەكى ۋان وەلاتانە و يال ويئى چىبوى دېيت ل ۋېرە ژى دروست بېيت و ھەر زوى ھندەك ھېزان خودكەفلۈزانكى خودا نەگرت و دەست ب ھاندانا جەماوەرى كوردىستانى كىن بۇ ۋەگۆھا زاتنا نۇمنا) مىرسو تۇنسى، كول دەمەكى ئەم دىياردىت ل ۋان وەلاتان چىبوين و بۇينە نەگەرئى ھندى جەماوەر سەرھەلبەت، قەت ل كوردىستانى چىنە بۇينە، كوردىستان ژېلى ھندەك كىم و كاسىان، يېت كو مە نەميان باوەرى ھەى دى بەرەف نەمانى چىن ب رېكىت سروشتى، قەت و قەت دگەل ئالۇزى و ئارىشىت ل ۋان وەلاتان ناھىيەنە ھەۋېرگەن و تىتنى ل ھەميان مەزىنتر و ھېزىز ئالىت سىاسى، دەستەلات و دەرقەي دەستەلاتى، باوەرى ب گوھورىنا ھەر دەست ودارەكى ھەيە، كوب رېكىت تەنا و سندوقىت دەنگەنلىنى و سازىيەت شەرعى يېت خەلکى كوردىستانى بەھىنە چارەكىن و نوكە باش كىن و چاڭكىن دەھەمى سازىيەت حکومەتى دا دەھىنە كىن و پىنگاھىت گەلەك مەزن دې بوارىدا ھاتىنە ھافىيەن .

و دەستەلاتا كوردىستانى يابەيرەوا ژيانا دېموکراسىي دەكت، ھەر كەسەك ب ھەمى رامانىت ئازادىي يى ئازادە، ئازادىا ھزرو بىران، روزنامەقانى، جفاكى سقىل، خوشىا ژيارا وەلاتيان و ھاتىنە خارا رىئا ھەزارىي و بى كارىي بورىزەكى گەلەك كىم و بەرچاڭ، و خەلکى كوردىستانى گەلەك يى ب ژيانا خو خوشە و يى ھەمى بىزاقان دەكت كو فى ژيانى بەرەب باشىر بېبەت و دەستەلات و ھېزىت وى يېت سىاسى ب ھەمى ھېزىز شىانىت خو د بىزاقى دانە ژبۇ چارەكىندا ھەمى ئارىشان دگەل بەغدا و زەراندىن دەقەرىت ۋەقەتىيە و مکووم كرنا سەنگا كوردىستانى ل دەقەرى و پاشى ھافىيەن پىنگاھىت چارە نفيساز.

بانگينا گوران بو ھاندانا جەماوەرى و ھەۋېرگەندا كوردىستانى ب وەلاتىت عەرەبى و داخاز كىن بو ئىخستىنە حکومەت و پەرلەمانى كوردىستانى، گوننەھەكى مەزنە دەرھەقا قوربانىيەت خەلکى كوردىستانى و دىسان نەفە ب پىلان دەھىتە ل قەلەم دان و ب دىتنا مە نەفە ژى ژ نەنجامى شەستن و كەفتىنەت فى ھېزىز نە دەمەيدانى سىاسى دا كو نەو ب وى سەرگەرمىا خو نەشىايىنە ئارمانجىت خو ب ھنگىشىن و دەستەلاتى ب دەست خوڤە بىنن.

خەلکى كوردىستانى گەلەكى ھشىارە و قەت رېكىن نادەنە چ ھېز و لايەكى، كو رەوشاندا وەلاتى مە تىك بىدەت و نەفە ژى دى بىتە ئىك ژ شەستنەت فى ھېزىز و پىر پاشقە زەريپىنە وى و ژ دەستدىن بىنگەھى خويىي جەماوەرى كو ھەر نەفە ژى لى دەراتە چاڭھەرى كرن.

سەرەتە

ھەزار
57
کانوونا دووی ٢٠١١

کوفارەکا هەيقانە یا (ھوشنبىرى گشتى یە ل ئامىدىي دەركەفيت

سەباح زاخوی

داخوازيا من ئەوه سەرخەبۇونا
كۆردستانى و ئەكاديمىا مۇزىكى ل
پارىزگەها دھۆكى بھىته دانان و
پەيمانگەها ھۆنەريين جوان ل زاخو
بھىته دامەزراندن.

«دەما دكەفتە تەشكا.. ھەوارە ئەوچ بۆ؟!»

قۇناغا ئىكى ژ نۇۋەنلىكى خانىدا خانىدا قوبەھان دەست پى كر

دەرىيىنانا ھۆنەرى

مەھمەد مەلا حەمدى
mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوقان عەتمەم

تىپلىدان: كوما كارى
چاپخانا خانى - دھۆك

E-mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

www.amedye.com

دەستەكەنفيكاران

عەبدوللا مشەختى
د. ئاشتى عەبدولجەكىم
مەھمەد عەبدوللا ئامىدى
يۈسف مەھمەد سەعىد

سيلاف ل سەر تۇرا ئىنتەرنېتى:

خودانى ئىمتىزى

مەھمەد محسن

سەرنفيكار
خالد دىرىەشى
xaliddereshi@yahoo.com

نەدرىس :
ئامىدىي - كانىا مالا
موبايلا سەرنفيكارى:
Mobile: 4642107

- ھەر بابەتنى دگەھىتە سىلاف، بھىته بەلاڭىرن، يان نە، بۇ خودانى ناھىتە زەفراندىن.
- ژىلى ئەو گوتارتىت ناڭى سىلاف ل سەر ئەم بەرسىيار نىنىن ل ناڭەرۇڭا چ گوتار و بابەتىت دەھىنە بەلاڭىرن.

ل هه رجهه کي بيت بو گه لا مافي
چاره نوسی و بو مرؤفا مافین مرؤقى

ل هه رجهه کي ول هه زهمانه کي مروف نمونه و بهائي بلندتری ژيانی يه و ئەقە يا سروشتى يه، هه مروفه کي ماف هه بيت دزيانى و تازاديي و سلامه تيا كەسوکى دا، ول هه رسىستەمه کي دا مروف و ژيانا وي و سەرفرازيا وي ئارمانچە و ئەف ئارمانجا پىروز ناهىيە بجهىننان بىيى سىستەمه کي ديموكراتى دچارچوقۇنى كومەلگەھە کي مەددى دا كو دانى ب ماھىن مروفى بىدەت، چنکو ئەوه بنگەھ و بىنەما بو ژيانى و وەدارى و ژوى و بو وي حکومەت و دامەزراوين دەستەھ لاتى دانايىنە و نابىت دەستەھ لاتدار خو بىھتە سەمكار و خو ژېرىبکەت كو ئەھەزىزى مروفە يى گەھشىتىھ وي پلى ب رىكا وي خەلکى دا خزمەتا گشتى بىھت و نە يى ئاسايى ژى خو بەردەتە قە و ژېرىبکەت كو ئەھەزىزى خودان مافە و ھەۋپىشكە د پىكىئىنانا وي دامەزراوى دا وچ دەستەھ لاتدار ل چ جها نەشىيائىنە بىيى ھەبوونا كومەكا تاكا د فەرمانەروا يى دا حكمانىي بىھت، چ سەھى ب كاربىنەت ئان دادودرىي ب جەبىنەت و هەر دولا ژى هەر مروفەن،

ئەھىغان ئامېدى

ي، دېیت جهی پويته دانا لایه نین په یوهندیدار
و وکو ئامانج بەرنامە بو داناینە و کارى
بو دکەن و بۇويە تەوهەرى ململانى دنافبەرا
دەستە لاتدار و ھىزىن پېشىلكار ژلايەكى ۋە و
ملەت و تاکىن وى و دامەزراوين وان ژلايەكى
دېقە.

مافن چارهنوسى گەلا ژى ئېك ژ
پرانييپىن نەتهوهىن ئىكگىرتى يە و پارچەكا
نە جوداكرىيە ژ مافين مروفى و گەل دشىت
بىريارا خويا چارهنوسى بدهت و سەربەخو يا
خو وەرگرىت و بو خو دەولەتەكى چىكەت
و گەل هندى بىمېنىت ژىردىست دى ھەر
روزەك ھىت ئىرادا وى سەربكەقىت و بگەھنە
ئارمانجىن خو يىن نەتهوى، لى مەرج نىنە
بىشىت مافين مروفى ب جەبىنىت، لەوا
ھەرگاڭ پرسا مافين مروفى كۆھەمى لاين
ژيانى بخوقە دىگرىت دېيتە جەن پويتەدانا
دەستەھەلاتى و ئىدى بو تاكى گۈنکىر و ب
بەھاتەرە و ئەو بخو دەھەمى كاودان و بارودو خا
دا تاك ل دويىش دگەرىت و بزاۋى بو دكەت.
پىدەقىيەن مروفى گورەي ناۋە روکا
بەندىن راگەھاندنا جىھانى يَا مافين مروفى
ب دوماھى ناهىن و دەستەھەلاتى دئىخىتە
بەرامبەر پرس و بەرپىسياريە كا مەزن و
ئەف باروڤى گورانكارىيەن سىاسى و ئابورى
و جىاڭى و شورشا زانستى و تكنولوژى، ئەوا
بىسەر جىھانى دا دەھىت دى ل سەر دەقەرى
دا ژى ھىت و گورانكارى برىقەنە، چەندى
خودان مەڙىيەن كەقىن پەرسەت بەرگرىيى بکەن

بیته هوین ڙناڻچوونا ستہ مکارا هه روه کو
بیڙن (حکومه تین ستہ مکار دناڻخودا هیقینی
اڻچوونا خو دهه لگرن و هیز راستوره واين
کنائينيت).

ململانا مروفي دڙيانى دا ململاني يه
ب دهسته ئينا ناما فين خو بین مروفي
بوارين ئازادييں که سوکی، ئان بین هزر و
ری، ئان بین کومقہ بعون و خونیشادانا، ئان
ن ئابوري، ئان بین سیاسي و ڙبو تهناين و
راميئ و ڙيانه کا سه رفراز و بهخته وهر کو
ڦهه هه می خو دپرانسيپین ما فين مروفي دا
بینه ڦهه و ئه ڦهه يا هاتی ڙبه رکو د بنه کو کدا
هه می مروف ب ئازادي بويونه و وکھه ڦن
سه رفرازی و ما فاندا و ڙيره ک و و زدانه ک
هه یه ل سه ر دادنيت کو سه ره دهريه کا برایانه
هه ڦرا بکهن. بهندی ئیکي ڙ را گهه هاندنا
بیهانیا ما فين مروفي) هه روه کو د بهندی دوئ
وئ را گهه هاندی دا هاتی (هه ر مروفي کی
افی ههی ب هه می ما فين خو و ئازادييں
ٿي را گهه هاندی دا هاتین شاد بیت بیں
و داهی وہ کو جوداهی بین ئه تی، ئان ره نگی،
ن ره گهه زی، ئان زمانی، ئان ئایینی، ئان رایا
سیاسی، ئان هه رایه کا دی، ئان نه ڙادی وی
ن شتیمانی، ئان بیں چٹا کی، ئان بیں سامانی
... هتد.

ڙبهر ڦی چهندی کو ماھین مروڻی ئیک پرانسپیں ریکھراوین نه ته وین ئیک گرتی جھاکن نیڻدھوله تی و هیزین سیاسیین زادیخاز و ریکھراوین کومه لگه هین مهدهنی

لهوا ڦي ميڙوويا سهربورا سياسيا
کومه لگه هئي مروقفاتي خوياکر کو هوکار و
فاکته رين ته ناهيئي و سه قامگيرين د هئر
وهلاته کي دا راز يکرنا خه لکي يه، ب جهئينانا
مافيين مروقى ئهو ڦي ل ڦي سه رده هئي ب
تئي ب سيسنمه حکمرانيا ديموکراتي ب
جهد هيئ، واته ديموکراتي هت باشترين ريکه بو
ب دهستهئينانا مافيين مروقى.

مروف ب تاییه تمہندیین خوین نہتی
و ئایینی و رهگهزی و رهنگی و جٹاکی و
ئابوری فه هر مروفة و هه می مافین خوین
سروشتی بین ههین کو یئن وہ کھے قبیت دگھل
یئن دیتر ڙ توحمن خو وہ کی مروف ول چ جور
بیت ول چ پله دایت، و دفی سہ رہدھری دگھل
ھر ئیکی بھیتھ کرن ب تاییه تمہندیین ویچه
ب وہ کھے ڦی و ئهوا بو ئیکی چ وہ کو تاک، چ
وہ کو کوم، چ وہ کو ئهتن، چ وہ کو ئاین چ هر
تاییه تمہندیکا دیتر هه بیت دفی بو یئن دیتر
ڙی ئه و هه بیون یا رمدا بیت ل سہر بنہ مایی
ئازادیین و دادپھروہریں و ئاشتیں ل جیھانی
ول ڦیره دی پرانسپا مافین مروفی و یئن
گھلان ب جه هیت. کو دھولہ تین نہتھوہیں
ھه بن دفی یا رهوا بیت هر نہتھوہ کی دھولہ تا
خویا نہتھوہیں هه بیت و ھوسا دیا فین
ئازادیین بیروباوہر و ئاین و خو پیگھه هاندن و
قیراگھ هشتی و وہ راری دا دفی بو هه میا بن،
چ تاک، چ کوم. و هه دھمنی پیشیلکرنا مافا
و چھوساندن هه بیت دی ملمانا توندو تیز
ھیتھ کرن و شہریں خویناوی دی به رپابن و

نافخویی و مایتیکرنا دهره کی لئے دکھفیت
و ئەف گشاشتا دوولایه نسی دبیتە هویی
گورانکاریین بلەز و نەچاڤەری کری .
مه ھیقیه ئەو باروڤى گورانکاریا دی
ھەمی رژیمین دەقەری گریت و ئىندى دی
توخیبەك بو چەوساندنا گەلئى كوردستانى و
پېشیلەرنى ماھىن وى ھیتە دانان و دی مللەت
ب تاك و كومىن خوفە ب ماھىن خو يىن رەوا
شادبیت .

نه ته و هي و ئايينى و سياسي و جضاكي و
ئابوري ل سوداني و تونسي خويىندنهك و
پەندەكە بو هەمى دەستەه لاتداريا سته مكار
و چەوسىنەر ل هەمى جيهانى و نمونىن
مېزۇيى ژى دەپ بوار دا د مشەنە!
ئەقرو سەرددەمىن جيهانى بۇونى و
شورشا زانىاريان، هەر زوى ھەر سته مەك
و چەوساندنهك و پىشىلكرنەكا مافىن مروقى
و يىن گەلان ب ساناهى و زوى دكە قىتە
بەرچاقىن جيهانى و نەرازىبۈون و بەرگىرىكىنە

و ئاستەنگا بو دروستكەن، ڙٻه ر هندى دھيٽه خاستن کار و بزاڻ بو هندى بهيٽه کرن بو دايىنكرنا ڦيانى و ئازادىي و سه رفرازىي بو مروڦى و هکو تاك و قهوارين سياسيين سه ريه خو به نه ته وارن.

رويدانين في دوماهي ل دهوله تين ده فهري
رويددهن مه ترسيني دئيخته دناف هه مى
رژيمين شوفيني و تو خمپه ريس و دكتاتوري
و سته مكار و گهفي ل سهر مانا وان دروست
دكهت و پيدقى دكهت پيداچونى دهه مى
بارودوخ و سياسه تا خودا بکەن، ئەگەر دى
باروقي گورانكاري لىدەت و ژناقبەت و نمونىت
رويدانىت ل سودانى و ل تونسى دزىندىنه.

ل سودانی جوداھیین ئەتنى و ئائىنى ھەنە
و سیاسەتەکا سته مکارانە و توخمپە رىستانە
دېھرژموھندا جوداھیین توخمى دەسته لاتدار
دھىتە ھاڙوتن، ئانکو مافىن مروقى و مافىن
نەتەوين دى دھاتە بىشىلكرن، دگەرموا وى دا
سەرھلدان و بزاقين دژ چىبۇون تا رېيما
حوكمدار نەچاركى دانى ب مافىن وانىن
رەوا بدهت و دەرفەتنى بدهت خەلكى باشورى
سودانى بريارا خو يا چارەنوسى بدهت بو
سەربەخويى! . ژېلى كوما كودەتاينى لەشكەرى
و ناكوکىن ناخخوبى!

ل تونسی حومه کی دکتاتوری دوهلاته کی
ئیک ئەتن و ئیک ئایین خود سەپاند و ب زورى
و ب سته می حۆكم دکر و هەمی دامەزراوین
دەسته لاتدارین ئیخستبۇونە دخزمەتا
دەسته کە کە سوکار و نېزىكىن سەروکى وى
وەلاتى دا ل سەر حسېبا بەرژە وەندىيەن گشتى،
ئانکو ما فين مروقى پېشىل دکرن، لەوا ژى ل
دوماهىي مللەتى گوتنا خو گوت و سەرھلدا
دژى سته ما دەسته لاتى و نەچار كرن سەرى
ل بەر ئيرادا مللەتى ب چەمینىت.

هوسا خويا دېيت کو چ ماف به رزه نابن،
ته گهه رهشيارى په يدابوو و خودانيں وي
به رگه ريانى بو بکهنه و هيزه ک ڙ ئيرادا مللہ تى
ب هيزتر نينه و هه دھمني تاکين مللہ تى
ههست ب چه وساندنى و بيدادي بکهنه، دى
هشياربن و خو ريکيixin و دى رايه کا گشتى
دروستکهن و هه ڦگرته کا ته ٺايي پيکئين و
هه لويسه کي گونجاي و هر گرن و وه کو مللہ تى
بريارا خودا دى مهزنترين دكتاتور هه رفین.
ته ڦ هه ردوو نمونيں زيندي ل سهر
دوماهيا دهستهه لاتداريا بيدادي و چه وساندا

«دەما دىكەفتە تەشكا.. هەوارە ئەوچ بۇ؟!»

هندی مه دیتی دهما کورد رادبنه سه رخو
و هلو په پانا.. ههر سئ دوژمن دبنه
ههـ، دبنه یارو دوست و ههـ دگرن،
کومبون لپهـ کومبونی.. چـ یهـ ؟ ژـ نینهـ!
دیـن کورد زمانـ لـ دگـرت و بـ لـ
سهـ پـ خـ چـوـی.. ئـوتـونـومـی دـقـیـت..
نهـ خـیر مـهـسـتر.. فـیدـرـالـی دـقـیـت.. نـهـ
نهـ، مـهـسـتر.. دـهـولـهـت، سـهـرـبـخـوـیـ.. وـ
کـورـدـسـتـانـا مـهـزـن.. چـهـوا چـنـ دـبـتـ؟ دـقـیـتـ
وانـ رـاـگـرـینـ نـهـکـو وـیـقـهـترـ وـ پـچـوـپـچـ..
نـهـکـو مـهـ رـامـالـنـ وـ کـورـدـ بـهـلـانـهـ.. ئـهـقـهـیـهـ
هـزـرا شـوـقـینـیـا دـوـرـپـیـچـا مـهـیـهـ.. هـهـرـدـهـمـ
دـهـرـیـنـ زـینـداـنا لـمـهـ قـهـکـرـینـهـ.. بـهـلـکـوـ

خەملاندین.. بەھەمی ئاوايا لى كرن..
لى داوى؛ كورد دەمینە بەلا سەرى وان..
كورد توقەكە؛ دەمینە زىندى زىلکا دده
و رادبەتەقە.. بەلكو زىلکىن وانه ميناڭى
زىلکىن دۇشكان، دەما د ئازدىن پېقە
دده.. هەرتەم پىلانا دگىرەن.. ھزركرن
ب كوشتنا (كۆم) و زىندانا و بىن زمانكرن،
دى توف ھەلىيەت و پەترومە بت ب چقىن
وانقە.. لى خوه دخاپىن كوردايەتى
دى بىرھەت.. لى دەمینە و د خوينى دا
دگەرت و دفیرھەت.. وەلىن پىلىن رووبارا
ڙى نەشىايە كاروانى كوردان راگرن و نوقى
ئاڭ بىكىن.. من نەقىت درېڭىز بكم..

ئەممەدى زەرۋ

جارنا دبیژم: کورد وەکو ملله‌تەک،
بۇويە بەلا سەرئ ۋان توقىن دۇمانىن
خوه.. هەر ڙ رۆزا ھاتىنە پارچەكىن
رو چەوساندىن.. بەلىٽ ھاتن، کورد
دورپىچەكىن، دۇمانىن وانە شورەه
و سىخەمەكىن.. کورد گرىچەكىن،
لغافكىن.. دا نەلەت... نە ئاخفت..
ھەوار بكت و بخازت.. نابت پىنگاكا
پاقيت و ل سەر دلى وان گىرى بكت..
نابت شاشكا ل سەرا بكن.. بىزنه وان
ئەفه چ دروندەن.. توقن.. دخازن تىن
سەركۈل بىن.. يان ب بىرى و عەگال
بن، نەکو نىشانا ناڭى توخمى بىعىنە و
بېتە بەلا سەرئ وان.. هەميا تەخسىرى
نەكىن.. ويرانكىن، كوشتن.. براندىن،
دەربەدەركىن.. هەمى كرن.. لى تۇف
-- توقه و هەر شىن دىبە و دەمینە بەلا
سەرئ وان.. بەلىٽ کورد پارچەكىي يە،
ئالىيەك خالە، يى دن مامە.. ئانکو مال
ڙىك ھنجىن و تەراوبەراكىن.. بەلىٽ
وار ڙى سەختە، مشتى دۆل و چىا وە دىن
ھەر تەراشكەكىن ۋە كەوهەكە د قەبت..
ھەر كەفرەك ميناڭى شەرخازەكىن
بەرسەيە و كىلە.. لەورا سەھم دەمینە
ددلى دۆزمندا، ھندى دكىن ناكن چ رى
نابنى.. ل بلنداهىيا: كەفر و كاشا گريل
دكىن تاكو ڙىك ھنجىن.. لى كەفر
دەمینە و رادبەۋە و د بە سەنگەر..
وەلىٽ دۆزمن دەمینە حەويان ۋى ناكەۋى..
ھەرتىم ل دۇمانىن خوه دگەرە و كۆم دىن
ڙبو پىلانا.. هەر دگەرن ڙ بو پى ئالىنكا
بىن كوردان.. جارنا ب دەستكىن
ۋى.. جارنا ڙى ب دلرەشىا دۆزمنى ب
خوه.. لى ھندى كوشتىن، براندىن..
چەماندىن.. رووتىكىن و ب عەگال و بىرىا

کوفره.. نابت کورد بیژت: سهربهخوی، بريارا چاره‌نقيسى.. فيدرالى و هر ئازادىيەك هەبت.. تىن بىينىن بەرپىا و ئەز خولام و ئەز بەنى و خوه شەھيدبىكىن درىكا ئازادىا واندا... .

دېيژم: خودى نەكت دەما عەرەب، تورك، فارس بەرئ پىن خوه دىيىن.. دى بىنى چەوا بەرسقان دھىت.. پىلان لىف پىلانى و رامالىنا كوردان.. نايىت داخازا بۆستەكى ڙوارى خوه بکى، چونكە نەتهوا عەرەبى لى خودانە و داگىركىيە.. هەر وەي لى تەۋ ئەنارىن مەھى لى سەر وى رىكىن دچن و ب هەمان نەخشە و پىلان.. هەلويىستى سەرۈك مىسۇد بارزانى هەر ئەو هەلويىستى مىزۇوپى بۇويە ڏبو وەرگرتىا مافى رەوايى مللەتى كورد و ئازادىكىن دەقەرەن تەعرىب كرى و بىندەست.. .

ئىدى توخيپ هاتە بەزاندىن، فەرمان و زالبۇون رەدكىن.. بەلىن چاخە بىژت: كورد چارەسەرى، ئازادى و سەرخۇبۇون.. مافى چارەنقيسى.. بۇونا كوردان د ئاخا خۇدا، ئەقچا دەولەت يان رازىبىوون ب فيدرالىيەتى و دگەل بەغدا.. .

لەورا وەكى چەندىن جار د بەرنامىت (پارتى دا) و كونگرىن لايەنلىك سىاسى يىن هەر چوار پارچىن كوردىستانى.. دەما داخازكىرىن و بەردەۋامىيە ددى.. دەما دېيژن: مافى چارەنقيسا كوردان و رۇز و دەم هات بىتە بجه ئىنان و جىهان وي مافى بىدەتە مللەتى كورد دېيىت ئاخا خۇدا، بىتە دەولەتكى شەرعى و باوهەپى كرى.. لەورا گوتارا سەرۈك مەسۇد بارزانى د كونگرى ۱۳ پارتى دا ئاگرى دلرەشىا دوژمنان ھلکەرەقە و جارەكا دن دورپىچ بۇيى گوتارى ۋەلقاند و دلىن پرى قىيىز خۇياكىر.. دەما نەرازىبىوون ڙ ئالىن نەھەزىن كوردانقە دىياربىوو.. . هىشتا توپىن قەومەچىا، رەھدىرە، بەعسا ڙ ناۋچىوپى و تۈرانىا و شوقىنلىن عەرەب، هەرتىم بەردەقكىن ڏبو هەر گوتارەكا رەوا يىن كورد ئاگەھداردكىن.. بەلىن نابت كورد بىژت، نەك دوژمنى گۇرو ھار بىت و كوردان رامالىنە دەرىيائىن.. بەلىن دەھەندا (جوھى) بەلا سەرئ عەرەبانە.. ئەقۇرۇ كورد ڙى دگوتارا شوقىنلە دە دىسان جوھىيەن دووئى نە و بەلكو ھەقىل و دوستىن كەقنارن.. . بەلىن دەما جوھىيەكى كورى زاخو، سندورى و ئاگرى و كويە و هەر جەھەكى دى، دەما دەھىتە سەرەدانە كەس و كارىن خوه ل كوردىستانى.. . عەرەب دىن و ھار دىن.. دى بىژن: كوردىستان يابۇويە بنگەھى مۇسادا ئىسرائىلى.. . بەلىن ڙ مەرا حەرامە، لى بلا عەرەب بىنە دوست و يارىت جوھىيە، بلا قونسلخانە و بازىرگانى و ھەۋ دوستى د نېشبەرا واندا هەبن.. .

ل ۋېرىھە: مەرەم ڙى ئەوه هەر تىتەكى كورد بىكت و نەب دلى سولتانى بىت،

مهسترين كەلتۈرى مە بىن ستران گوتىنى هەر حەپس و زىندان و قىشىلە و زابت و سولتان و مير و شىيخ و جەللادن.. . هىشتا هزرىن كەقنا؛ هزرىن سولتانى و خەلافەت و پادشاھىن و بەگلەرىن دسەرى واندان.. . بىن دېتىن كورد خزمەتكارە، زرتەكە، جاشە، ڙوانرا فيداكارە.. . مىرىدە.. و پىدا هەرە.. . هزرناكىن؛ كورد دەما د ئازىرت ول مافى خوه دگەرە.. . ل مىزۇوپى خو دېيىت، خوينەلۇ و تەعرىب و تەترىك و تەفرىس د ھەمى ئالىيەت ڇيانا مللەتى كوردداد، لەورا ۋەدەتكەرە كەللى دەناقا دا دېتە گومچىكە كا پەلىت شەھوات و چىا لى دېنە خودان و شورش و سەرەلدان دىن.. .

لى ئېرو؛ ل ۋى جىهانى جىهانگىرى و مافى مروقى و نەمانا ئىمپراتوريەتا، هشىاربۇونا تەۋ كنارىت وەلاتى.. .

تونس و قه کرنا کلیلا گوھورینی بۇ وەلاتین عەرەبى مۇشىنگ تاجىر

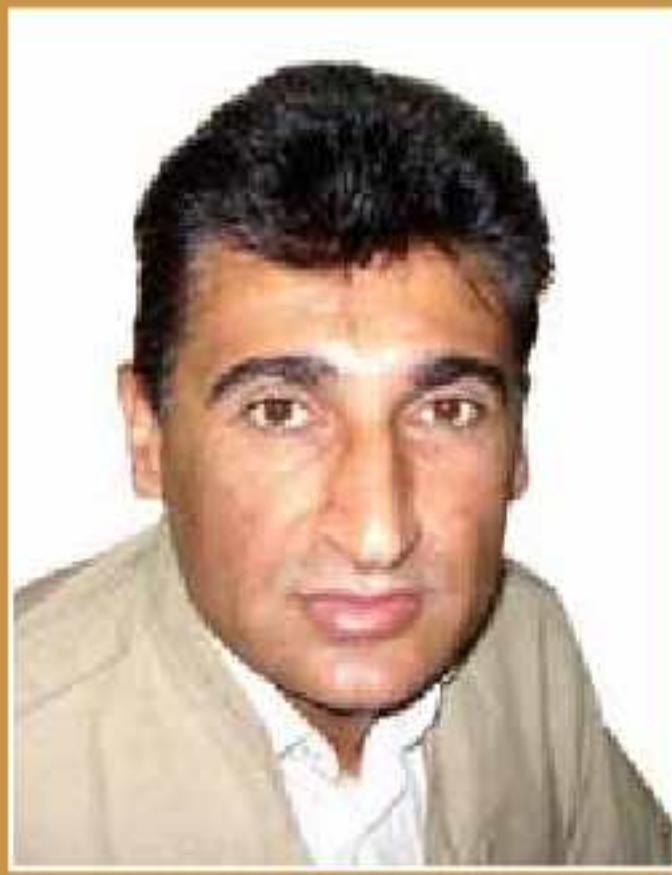
تايىەتمەندىيەن گەلەك گىرنگ بۇو، يەك بۇ جارا يەكى ل وەلاتەكى عەرەبى گەل ئىرادەيا خوه دېرى دەستەلاتى نىشا دا و سەرۋۆكى وەلاتى خوه نەچار كى كى بەر ب وەلاتەكى دى بىرەقىت، يَا دووپىن ڑى بۇ ھەموو جىهانى دوپات بۇ كۆئىدى گەلين وەلاتىن جىهانا سىيەم ڑى بەر ب ديمۆکراسىي ۋە دېچن و جىاڭىن وان ڙى ئىدى حەز ناكەن د بن دەستەلاتا دكتاتوران دا بىزىن، يَا سىن و ڙەميان ڙى گىرنگتر ئەفەيە كۆ گەلى تونس نىشا ھەموو وەلاتىن دى يېن عەرەبى دان كۆ ھوون ڙى دىشىن دېرى دەستەلاتىن خوه يېن دكتاتور و پاشاھى سەرھەلدانى بکەن و بگەھنە مافىن خوه يېن سىاسى و جىاڭى.

يېگومان سەرھەلدانى تونس پىشكەكە ڙپرۆسىسا گوھورىنا سىستەمى سىاسى و جىاڭى ل جىهانى دا و گىرنگىا خوه بۇ مە كوردان ڙى گەلەك ھەيە، دەما كۈل وەلاتەك وەك تونس گەل ئىرادەيا خوه نىشا دان و شىان كۆ دەستەلاتا وەلاتى خوه بىگوھورىن، دىيار دىيت كۆ ھەموو گەلين بىندەست دى ھەر گەھنە مافىن خوه، تۈركىا و ئىرانى و سورىا ڙ نەا ۋە كەفتە د ناقا ترسىن مەزن دا، پشتى سەرکەفتىن ئەنجامى رىفراندوما ل وەلاتى سودان و سەرھەلدانى وەلاتى تونس ھەر سى وەلاتىن دەستەلاتدار ل سەر كوردستانى كەفتە د ناقا ۋە ترسىن دا كۆ دى ئەو پىلا سەرھەلدانى

وەلاتىن عەرەبى يېن ب سىستەمىن خوه يېن سىاسى و جىاڭى ل جىهانى دەتىنە ئىاسىن و رېقەبەرىن وان ب ھەموو شىانىن خوه سىستەمەك ل گور دلى خوه دروست كرينى ڙى، نە ئىدى بەر ب گوھورىنى ۋە دېچن، تونس كلىلا فى گوھورىنى ۋە كىر و ئىدى كەس نەشىت پىشىا ئىرادەيا گەل بىگىت، سەرەھەلدانى ل تونس زەنگا هشىارى و ب ھېزبۇوتا ئىرادەيا گەل بۇ دېرى دەستەلاتا زەينەلعايدىنى دكتاتور و بۇ ھەموو جىهانى جارەكا دى دوپات بۇو كۆ ب زۇردارى و تەپەسەرىن كەس نەشىت جىاڭى بىرېقە بىبەت.

يېگومان تونس وەك ئىكەم وەلاتى عەرەبى كوشىايى سەرھەلدانىك وەسال دېرى دەستەلاتا سىاسى يَا وەلاتى خوه دروست بکەت، خالەك گەلەك گىرنگە، ئەز وەك وەرچەرخانەك ددىرۇكى گەلين عەرەبى ب ناق دكەم و ل گور ھىزرا من دى ئەق سەرھەلدان وەك پىلەكى ھەموو وەلاتىن عەرەبى بخوقە گرىت، ڙ بەركو ڙ نەا ۋە ئىشارەتىن ۋى يەكى دىيار دىن، روودانىن ۋە دووماهىنى ل وەلاتى مسر و سەرھەلدانى گەل ل ئوردن، گىشاشتىن وەلاتى سورىا ل سەر دەزگەھىن راگەھاندىن ھەموو ۋە راستىن نىشا دەمن كۆ دەولەتىن عەرەبى گەلەك دىرسىن كۆ ئەزمۇونا تونس ل وەلاتى وان ڙى دىيار بىبەت.

سەرھەلدانى تونس خودان چەندىن

حجی رشید بینکاری

دیبنین، لى ج پهله‌مانه‌ک، پهله‌مانه‌ک دهموکرات و سهروکه‌ک؟! ب نیرینا من دى پلان و سیناریو ل سه‌ر مافین کوردان گه‌رم ترو زیده‌ترین، ژبه‌رکو من نه باوره زهنه‌یه‌تا ئوسامه نوجیفی ج گوهارتین دیموکراسی ب سه‌ردا بهین، دى همه‌مو هه‌ول و پیکولین دژوار که‌ت کورد نه‌گه‌هن وان مافان ئه‌وین داخوازی بودکه‌ن، چونکه ئه‌وڈی دى خو تاقی که‌ت ل سه‌ر خال و بهندین دهستوری و هه‌مان پلانین مه‌شهه‌دانی دوباره‌بکه‌ت، لى پىندې يه پهله‌مانتارین کوردان گه‌لەگ ب هشیاری و زاناپونون رهفتاری بکه‌ن، ئېکبونا پهله‌مانتارین کوردان دئیک بازنه‌دا زامنی پاراستن و بهره‌ف پیشە برنا بهرژوهندین گه‌لەن کوردستانی يه، دورکه‌فتنا کوردان ل هه‌قدو ل به‌غدايى دى ذه‌رە و زيانه‌ک مەزن بگه‌هينه خەلکى کوردستانى دى نیچىرا دوژمنى خوشتر لى كه‌ت، دکابينا نودا ئەركەك گران كه‌فته سه‌ر ملين نونه‌رین کوردان ل به‌غدا دى كه‌فته شوره‌شەك تازه و سه‌نگه‌رەك نودا، چونکه سیاست ل عیراقى هوسا دخازیت، هر ئېک بو لايى خو رابکىشيت.

پهله‌مانه‌ک دهموکرات و سهروکه‌ک؟!

عیراق ئەو وەلاتى بدریزاهيا دروست بۇونا خوو وەکو دەولەت، هەر ژ رەزمىن مەلکى و كومارى و تاكو روژا ۲۰۰۳/۴/۹ دنافا ئاگرەك دژواردا دەرباز بويه، گەلنى عیراقى ب هەمى يېكھاتىن خوقە دنافا گىلەشوكەك ئالوزدا ژيان دەربازكىريه، كەفتىيە بن دەستەلەتەك دكتاتور و بيركىنەك شوفىنزم قە، مللەتى كورد ل كوردستانى عیراقى پتىي هەر نەتەوەك دى بەرب درندايەتىا وى زەھنەتە گەنى كەفتىيە و پتى توشى زەرمەر و زيانى بويه دەھەمى بوارەكىدا، ئىرۇ مللەتى كورد ژھەر دەمەك چوى پتى ئازادىا خو دىبىنە و خودان ھەريمەك نىمچە سەربەخويه و سەرب عیراقەك فيدرال قە، مافەكى رەواين گەلنى كورده خودانى دەولەتا خو يا سەربەخوبىت، ژبه‌رکو ھەمى مەرجىن دەولەت بۇنى تىدا ھەنە، لى بەرژوهند بۇ قى سەرددەمى وەسان دخازىت دچوار چوقۇن عیراقەك ئىكىرىتىدا بىيىنەن، مللەتى كورد ب هەر ئاواى شورەش و بەرخودان كرينه ژبو بىدەست قەئىنانا مافین خو ئەو مافین كو بدریزاهيا دىرۈكىن خەونان پىقە دېبىنەت، ئىرۇ عیراق نە دەولەتا جارانە، سىستەمەك دەموکراتى كەفتىيە روزەشقى، ھەلبىزارتىن دەربازبۇ سەقايمەك دەموکراسى دا دەرباز بۇون، هەر لىستەكى ل گور قەبارى ھەى كورسىن پهله‌مانى عیراقى مسوگەرکرن، لى پتىي حەفت مەھان گەلنى عیراقى كەفتە دناف گىلەشوكەك رامىارى

چوپا دی ئالا یئ دھولھ تپوونی راکھت

سیده ردادار هنرتوتسی

د بیافن هنارتا پترولی د کیشوه‌ری ئەفریقیا
دا لى پشتى وى شەری دومدریزى کو پترى
۲۱ سالان قەکیشای بويه سەدەما لەنگىرنا
قى وهلاتى و نوكە ب تەنى دشىت ۴۵۰ هزار
بەرمیلان رەوانە دەرڤە بکەت بەلى دھېتە
چاقەری كرن گەر ئارىشا باشۇورى سودانى
بھېتە چارەسەركىن ئىدى دى سودان شىت
روزانە ۹۰۰ هزار بەرمیلان رەوانەی دەرڤە
بکەت و ب قى ئىكى ژى دى ئابۇورى قى وهلاتى
بەرەف قەزاندىن قە چىت و دى كارتىكىنە كا
باش كەته سەر رەوشى زيانا گەلى قى وهلاتى
و د ھەمان دەمدا دى جىھان ژى ژ قى بىرە
پترولی يا بەھەرەمەند بىت.

ده روکه ک باش چونکی دهربازگه ها سه ره کیا
باکوور و باشووری ئه فریکایه و وەک جەھەکی
ستراتیژی دھیتە حەسپاندن .
وەلاتى سودانى ژ هند ھوزین ب نەزاد
عەرەب و ئەفریقى و نوبى پېیك دھىن و
روبارى نیل رولەکى ھەرە گرنگى ھەی د ژيانا
سودانىاندا ژ بوي کو دەرگەھەک بو كارىن وان
و رزقى وان و زمانى عەرەبى و ئىنگلیزى زمانىن
بەر بەلاقن ل ۋى وەلاتى .

ل ڦی و هلاتی ٢٥ هه ریم هه نه کو ١٥ ڙ
وان دکه ڦنه لاین باکووری و ١٠ ڙی ل باشوروئی
وهلاتینه و ههر هه ریمه کن دهسته لاتا یاسادانانی
و جي به جي ڪرنی ڀين به رفرهه هه نه و سيسن هه من
حوكمدارين ڀي ڦي و هلاتي سه روک کوماري ب
هه لبڑارتنه کا ئازاد دهيته هه لبڑارتنه ڙ لاین
هه موو گه لى فه ده ما کو ڙين وان دگه هيته ١٧
سالين و به ره ڦوور و سيسن هه من حکومدارين
ڙ هه سن دهسته لاتين یاسادانان و بجهئينان
و دادو هري ٻيک دهيت و ٽه ڦ سيسن هه من ڀي
لامه رکه زيه.

باشوروی سودان: .
جوبا پایتهختن هه ریما باشوروی سودانی يه
و ئەفه ژى دکە قیتە دنا قبھرا هەر دوو هیلین
(١٠-٤) باکورى بو سنورى سودانی يى باشورو
و روپەری فى هەریمن چارىكا روپەری سودانی
يە و ژمارا ئاکنجىيەن وى دېيتە نىزىكى ١٠
مليون كەسان و دوو هەریمین جوگرافى ب
خوقە دگريت كۆ ئەو ژى هەریمین (القەزيان
و ئىپۋائى) نە.

ڙيانا خه لکي وان ل سهه بخود انکرنا چيلانه
ب شتهه کي گشتئه و اف هه رئمه ڙماهه کا زورا

سیده داری، شنیداری و مهندسی

سودان و هلاته کن عهده دیه کو رو به ری وی ۲ ملیون و ۵۰۰ هه زار کیلومه ترین چارگوشنه و ل ریزا نه هن ژ دهوله تین مه زنین جیهانی دهیت بو رو به ری و ئه ڦ و هلاته ۸,۳٪ یا رو به ری ئه فریکا پیک دئینیت و هژمار ئا کنجیین ڦی و هلاتی ب گشتی دبنه ۴۲ ملیون کھس و پتر ژ ۷۰٪ یا وان موسلمان و ژ مه زهه با سونینه و بو هه ر کیلومه تره کا چارگوشه ژی ۱۴ کھس لیدزین، و ئه ڦ و هلاته ژی دکه ڦیته د نافا نه خشی و هلاتین عهده بی دا و مسر و لیبیا دکه ڦیه با کووری سودانی و هه ر دوو و هلاتین چاد و ئه فریکا نافه راست ل رو ژ تا قاین سودانی جه دگرن و ل با شووری وی ژی و هلاتین وہ ک کونگویا دیموکرات، ئو گه ندا، کینیا و ئه سیوییانه و ده ریا سور ژی دکه ڦیته لایی رو ژ هه لاتی ڦی و هلاتی.

سودان دکه‌فیته دنابههرا ههه دوو بازنین
فرههی (۲۲-۴) باکوری هیلا یه‌کسان و هیلا
دریزاهیا (۳۸-۲۲) و ئەف جهه بو سودان بوبه

ئهـٽ ریـزهـ وـاتـهـ ٥٨ـ٪ـ يـاـ خـلـکـیـ پـشـکـدـارـیـ نـهـ کـرـبـاـ دـقـیـتـ پـشـتـیـ بـورـینـاـ ٦٠ـ روـژـانـ جـارـهـکـ دـمـنـ بـ رـیـزـهـیـاـ ١٤٥ـ٠ـ خـلـکـیـ پـشـکـدـارـیـ دـ رـاـپـرـسـیـاـ دـوـوـیـنـ دـاـ کـرـبـاـ.

لـنـ نـهـاـ رـاـپـرـسـیـاـ گـهـلـنـ ئـازـادـیـ خـواـزـیـ باـشـوـورـیـ سـودـانـ قـهـدـیـاـیـهـ وـ رـیـزـهـیـهـ کـاـ هـرـیـ باـشـ ڙـ خـلـکـیـ بـهـشـدـارـیـ دـ فـنـ رـاـپـرـسـیـنـ دـاـ کـرـبـوـوـ وـ هـرـ دـ روـژـیـنـ پـیـشـیـنـ یـنـ جـاـکـرـنـاـ دـهـنـگـانـدـاـ سـهـرـوـکـنـ وـلـاتـنـ باـشـوـورـ (ـسـهـلـٹـاـ کـیرـ) مـزـگـيـنـیـاـ سـهـرـبـهـسـتـیـ وـ سـهـرـخـبـوـونـ دـاـ بـوـ گـهـلـنـ دـاـ ئـهـفـ مـزـگـيـنـیـهـ بـبـهـ رـاـسـتـ چـوـنـکـیـ پـشـتـیـ کـوـ ئـهـفـ بـ دـوـماـهـیـ دـهـیـتـ ئـارـیـشـهـ کـاـ دـیـتـ لـ هـهـمـبـهـرـیـ هـهـرـ دـوـوـ وـلـاتـانـ دـمـیـنـیـتـ کـوـ ئـهـ وـ ڏـیـ هـهـرـیـمـاـ ئـهـبـیـهـ ئـهـوـاـ بـ زـیـرـیـ رـمـشـ دـمـوـلـهـمـهـنـدـ وـ دـقـیـتـ چـارـمـسـهـرـیـاـ وـ ڦـیـ بـ شـیـوـهـکـنـ باـشـ بـهـیـتـ فـهـدـیـتـ کـوـ دـ بـهـرـڙـمـوـهـنـدـاـ هـهـرـ دـوـوـ ٿـالـیـاـنـ دـاـ هـهـرـوـهـسـاـ لـگـوـرـاـ ڦـهـکـوـلـهـرـیـنـ سـیـاسـیـ پـشـتـیـ کـوـ گـهـلـنـ باـشـوـورـیـ ڙـ بـاـکـو~وـرـیـ سـودـانـ جـداـ دـیـتـ دـیـ ئـهـفـ گـهـلـهـ توـشـیـ هـنـدـ ٿـالـوـزـیـ وـ پـرـسـگـرـیـکـیـنـ نـافـخـوـیـ بـبـهـ کـوـ ٿـالـوـزـیـاـ وـانـ ڏـیـ بـوـ چـهـنـدـیـنـ سـالـانـ بـهـرـیـاـ نـهـاـ ڦـهـدـگـهـرـیـتـ.

بـ فـنـ ئـیـکـنـ ئـهـگـرـ باـشـوـورـیـ سـودـانـ بـوـ وـلـاتـنـ ١٩٣ـ دـ جـیـهـانـیـ دـاـ تـنـ چـاـفـهـرـیـ کـرـنـ کـوـ ئـهـفـ ئـیـکـهـ بـهـرـوـکـنـ چـهـنـدـ وـلـاتـهـکـیـنـ دـیـتـ یـنـ عـهـرـبـیـ ڙـ بـگـرـیـتـ کـوـ بـ شـیـوـهـکـنـ هـهـرـ دـڑـوارـ وـ گـهـلـ وـ مـلـلـهـتـیـنـ دـیـتـ یـنـ نـهـ عـهـرـبـ دـ نـاـفاـ خـوـ دـا~ دـ حـلـینـ.

بوـ سـودـانـ بـهـرـهـمـ دـیـنـیـتـ کـوـ رـوـژـانـ دـیـتـهـ ٥٠٠ـ هـزـراـ بـهـرـمـیـلـ لـهـوـرـاـ نـاهـیـتـهـ چـاـفـهـرـیـ کـرـنـ کـوـ زـوـیـکـاـ حـکـومـهـتـاـ بـاـکـو~وـرـیـ وـلـاتـیـ دـمـسـتـ بـهـرـدـارـیـ فـیـ دـهـقـهـرـاـ دـمـوـلـهـمـهـنـدـ بـ زـیـرـیـ رـمـشـ بـیـتـ.

دـکـاتـورـیـ سـودـانـ.

لـ سـالـاـ ١٩٨٩ـ وـ بـ کـوـدـهـتـایـهـ کـاـ لـهـشـکـرـیـ عـمـیدـ (ـعـومـهـ ئـهـلـبـهـشـیرـ) دـشـیـتـ کـوـنـتـرـولـیـ بـکـهـتـهـ سـهـرـ وـلـاتـیـ وـ تـهـخـتـنـ دـهـسـتـهـلـاتـنـ وـهـرـبـگـرـیـتـ وـ ئـهـفـ کـهـسـهـ بـ رـهـنـگـهـکـنـ گـهـلـکـ دـڈـوارـ وـ تـونـدـ وـ ڏـیـ ہـمـوـوـ مـاـفـیـنـ مـرـوـقـانـ کـارـ زـوـرـیـاـ خـوـلـ سـهـرـ گـهـلـنـ سـودـانـ سـهـپـانـ وـ تـاـ نـهـاـ ڙـیـ ہـهـرـ لـ سـهـرـ کـوـرـسـیـاـ دـهـسـتـهـلـاتـنـ یـهـ.

راـپـرـسـیـ وـ جـوـدـابـیـوـونـ:

لـ گـوـرـهـیـ وـیـ رـیـکـهـفـتـنـاـ دـ نـاـفـبـهـرـاـ حـکـومـهـتـاـ سـودـانـ وـ سـهـرـکـرـدـاتـیـاـ بـزاـقاـ گـهـلـ بـ سـهـرـوـکـاتـیـاـ (ـدـ.ـجـونـ گـهـرـنـگـ دـیـمـاـبـیـورـ) کـوـ لـ پـایـتـهـخـتـنـ کـیـنـیـاـ لـ سـالـاـ ٢٠٠٥ـ ھـاـتـبـوـوـ گـرـیـدـانـ شـیـاـ دـوـمـاـھـیـنـ بـدـهـتـهـ مـهـزـنـتـرـیـنـ شـہـرـیـ ئـهـفـرـیـقـیـاـ کـوـ پـتـرـیـ ٢١ـ سـالـانـ ڦـهـکـیـشاـ وـ پـتـرـیـ ٢ـ مـهـلـیـوـنـ کـهـسـانـ ڙـ هـهـرـ دـوـوـ لـاـیـهـنـاـ بـبـوـنـهـ قـوـرـبـانـیـ ڦـیـ شـہـرـیـ وـ دـ ئـهـنـجـامـاـ ڦـنـ رـیـکـهـفـتـنـ دـاـ بـرـیـارـ دـهـیـتـ دـاـنـ لـ ٢٠١١/١٩ـ گـهـلـنـ باـشـوـورـیـ سـودـانـ بـ رـاـپـرـسـیـهـکـنـ سـهـرـخـبـوـونـ یـاـ ڙـیـ مـانـاـ خـوـ دـگـهـلـ بـاـکـو~وـرـیـ وـلـاتـیـ دـیـارـ بـکـهـتـ هـهـرـوـهـسـاـ دـقـیـتـ دـ فـنـ رـاـپـرـسـیـنـ دـاـ رـیـزـهـیـاـ پـشـکـدـارـانـ ڙـ ٥٨ـ٪ـ کـیـمـتـرـ نـهـیـتـ وـ ہـهـرـ دـوـوـ لـاـیـهـ دـقـیـتـ رـیـزـیـ ڙـ دـھـرـئـنـجـامـانـ بـگـرـنـ وـ ئـهـگـرـ هـاـتـوـوـ

خـلـکـیـ مـژـیـلـ رـاـفـهـ مـاـسـیـانـ وـ دـگـهـلـ هـنـدـیـ ڻـیـ هـنـدـهـکـ کـهـسـ گـیـانـهـوـرـیـنـ کـیـشـیـ دـکـهـنـ نـیـچـیرـاـ خـوـ وـ ڙـ بـلـیـ ڦـانـ ہـمـوـوـ یـاـ باـشـوـورـیـ سـودـانـ یـنـ بـ قـهـهـوـیـ وـ بـرـنـجـیـ وـ چـایـنـ وـ کـانـزاـ وـ پـتـرـولـیـ دـمـوـلـهـمـهـنـدـ.

لـ رـیـکـهـفـتـیـ ٩ـ خـرـیـرـانـاـ ١٩٧٩ـ حـکـومـهـتـاـ وـیـ دـهـمـیـ سـوـزاـ ئـوـتـونـومـیـ دـاـنـ خـلـکـنـ باـشـوـورـیـ وـ لـ رـیـکـهـفـتـیـ ١٩٧٢/٢/٢٧ـ رـیـکـهـفـتـنـاـ (ـئـهـدـیـسـ ئـابـابـاـ) ہـهـرـ دـوـوـ لـاـیـهـنـ وـاتـهـ حـکـومـهـتـاـ سـودـانـ گـهـهـانـدـنـ ہـهـفـ. وـ ڙـیـ وـ بـوـ لـ رـیـکـهـفـتـیـ ١٩٨٩/١١/١ـ جـهـاتـاـ سـهـرـکـرـدـاتـیـاـ شـورـهـشـیـ بـ پـشـکـدـارـیـ دـگـهـلـ جـهـاتـاـ وـمـزـیـرـانـ بـرـیـارـ بـ سـیـسـتـهـمـ فـیـدـرـالـیـزـمـنـ لـ سـودـانـ دـاـ وـ لـ کـانـوـنـاـ دـوـوـیـنـ یـاـ سـالـاـ ٢٠٠٥ـ رـیـکـهـفـتـنـاـ ئـاشـتـیـنـ دـنـاـفـبـهـرـاـ حـکـومـهـتـاـ مـهـرـکـهـزـیـ وـ بـزاـقاـ مـلـلـیـ یـاـ رـیـگـارـکـرـنـاـ سـودـانـ وـ لـهـشـکـرـیـ مـلـلـیـ یـنـ رـیـگـارـکـرـنـاـ سـودـانـ دـاـ هـاـتـهـ مـوـرـکـرـنـ ہـهـوـ ڙـیـ پـشـتـیـ پـتـرـ ڙـ دـوـوـ سـالـیـنـ دـاـنـوـسـتـانـدـنـ وـ جـهـیـنـیـنـ بـهـرـدـهـوـامـ ہـهـرـ لـ سـالـاـ ٢٠٠٢ـ تـاـ سـالـاـ ٢٠٠٤ـ.

ئـهـگـهـرـ باـشـوـورـیـ سـودـانـ دـ فـنـ رـاـپـرـسـیـنـ دـاـ سـهـرـخـبـوـونـاـ خـوـ وـرـبـگـرـیـتـ دـیـ بـیـتـهـ ہـهـرـیـمـاـ سـنـ دـ نـاـفـاـ ڦـانـ ١٠ـ سـالـیـنـ بـورـیـ دـاـ بـ بـرـیـارـاـ نـهـتـهـوـیـنـ ہـهـفـگـرـتـیـ بـگـهـهـیـتـ ڦـیـ ئـاـسـتـیـ ہـهـوـ ڙـیـ پـشـتـیـ کـوـ ہـهـرـیـمـاـ تـهـیـمـوـرـاـ رـوـژـهـلـاتـ ڙـ ہـنـدـوـنـوـسـیـاـ سـهـرـخـبـوـونـاـ خـوـ رـاـگـهـهـانـدـیـ وـ ہـهـرـیـمـاـ کـوـسـوـفـوـلـ سـرـیـاـ ہـاـتـیـهـ جـداـ کـرـنـ وـ بـوـیـهـ وـلـاتـهـکـنـ سـهـرـبـخـوـ.

ئـهـبـیـهـ دـهـقـهـرـاـ مـلـمـلـانـیـ:

ئـهـبـیـهـ ہـهـوـ بـاـئـیـرـهـ یـنـ کـوـ بـ پـهـتـرـوـلاـ خـوـ دـمـوـلـهـمـهـنـدـ وـ ئـهـفـ دـهـقـهـرـهـ دـکـهـفـیـتـهـ رـوـژـئـنـاـ دـهـقـهـرـهـ کـهـرـدـوـقـانـ لـ سـودـانـ وـ لـ باـشـوـورـیـ وـیـ دـهـرـیـاـ عـهـرـبـیـهـ وـ لـ ڦـیـ دـهـقـهـرـیـ ہـهـیـهـ وـ ہـهـرـ مـلـمـلـانـهـکـاـ لـ سـهـرـ ڦـنـ دـهـقـهـرـیـ مـهـزـنـتـرـیـنـ گـهـنـ ہـوـ بـاـشـوـورـ وـ بـاـکـو~وـرـیـ سـودـانـ چـوـنـکـیـ پـشـتـیـ کـوـ رـیـکـهـفـتـنـاـ ئـاـشـتـیـنـ یـاـ دـنـاـفـبـهـرـاـ بـاـکـو~وـرـ وـ باـشـوـورـیـ وـلـاتـیـ دـاـ دـاوـیـ بـ مـهـزـنـتـرـیـنـ شـہـرـیـ لـ ڦـهـفـرـیـقـیـاـ ڻـیـاـنـیـاـ بـهـلـنـ نـهـشـیـاـ پـرـسـگـرـیـکـاـ ڻـیـیـهـ چـارـهـبـکـهـتـ چـوـنـکـیـ نـهـشـیـاـ سـنـوـرـیـ ڙـ ڦـیـ دـهـقـهـرـیـ رـهـ دـیـارـ بـکـهـتـ لـ ڻـیـ ہـهـرـیـهـ فـتـنـهـ شـیـاـ ئـوـتـونـومـیـ بـدـهـتـ باـشـوـورـیـ وـ حـکـومـهـتـهـ کـاـ پـیـکـهـاتـیـ دـنـاـفـبـهـرـاـ بـاـکـو~وـرـ وـ باـشـوـورـیـ دـاـ پـیـلـکـ بـیـنـیـتـ. ہـهـرـوـهـسـاـ ۹ـیـیـهـ نـیـزـیـکـیـ نـیـظـاـ دـاـهـاتـیـ پـتـرـولـیـ

پشتی فھکیشانا سکالا یین پارتی و
ھەلويستى ئەوان دىچ بىت ؟

د دهمن چویدا ژلایی پارتیا دیموکراتا کوردستانی و خودئ جهناپی ریزدار (فازل میرانی) سکرتیری به مرئ یئ پارتی و هکو ما فهکی سروشته و شه رعی یئن فئی پارتی ب ئه گهرا ناف زراندنا پارتی د هندەك به ریه رو نقیسینیت کەناھیلین جودا جودیلین خودا، چەندین سکالاییلین یاسایی ل سەر ژمارەکا روزنامە و گوفارو هندەك روزنامە نقیسین بناف ئەھلی و ئازاد تومارکرن.

ئومىد وەلاتى

ئاشکرا كرن، هه رووهكى ل ۋى داوىيى كو
چەندىن بەلگە ل سەر روزىناما ھاولاتى
ئەوا خۇب ئەھلى و ئازاد نىشان ددەت،
لىن د ناھەرۈك دا دەم راستا تەڭگەرا
گورانە ئەول دويف وان بەلگەيان كو
سەرنقىسىھەرى بەرى يىن ۋى روزىنامى ب
نقيسنهكى كەلېشى روزىناما ناقىرى و
واژىوويا سەرنقىسىھەرى وى ل سەر بۇو، كو
داخاز ژ كەسەكى سەرب تەڭگەرا گوران
فە كربۇو كۆزلايىن مادى فە ھارىكارى
يا وان بىكەن بۇ باشتىر كرنا ۋى روزىنامى
، ئەرى روزىنامەك ئەگەر خۇب ئەھلى
و ئازاد دانىتلىن داخازيا لايەن مادى
ژ لايەنەكى سىپاسى بىكەت يا ئەھلى و
ئازادە ؟ بەرسقىا ۋى پرسىارى دى بۇ
خويىنەرىن بەرىز ب جە ھىلەم .

هەروەسا پتريا وان روژنامە و
گوڤارىن دن ژى ئەۋىن بناف ئەھلى
و ئازاد دېنى بەھر نىن لۇنى چەندى
بەس دى ھىلەن ھەتا دەمى وان ژى
دھىت، چونكى ئەو بەردەۋام ل ژىز
رېنمايىن تەڭگەرا گوران و ھندهك
حزىپن ئىسلامى دا كاردكەن تى بو
نەشرين كرنا پارتى ل پىش چاقىن
خەلکى كوردستانى، لى ئەز دزانم كو
خەلکى مە ۋان ھەمى جورە پىلانان
دزانن و ژويى چەندى ژى مەزنترن .

پارتى ؟ ئەرى چ بههانىن دىتىر ھەنە
پارتى پى تاوانبار بىكەن ؟ ئەرى ئەگەر
تو پەنايى بىبىه بەر ياسايى كارەكى
شاشه ؟ ئەرى ئەف چەندا پارتى كرى
نابىيته سەلماندىن سەرۇھر بونا ياسايى ل
كوردىستانى ؟ ئەرى و ئەرى و ئەرى و
..... . هتد ٩٩٩٩٩٩٩٩

ئەف کەس و لايەنین من گوتى
بەردهوام د راگەهاندنا خودا دقىت روېيى
جوانى كوردىستانى ب روېەكى كرىت و
پاشكەفتى نىشانى خەلکى كودستانى
و دەرۋە بىدەت، ب تايىبەت پارتى
ديموکراتى كورستان ب ۋى چەندى
تاوانبار بىھن، لى دەھەمى كارو كريارىن
خودا ئەف بەریزە ل ھەمبەر پارتى دا
شەرمەزاربۇونە ھەروەكى ھەۋىشانى
بىركارى ھەولىن وان كۈ دېنە سفرو
چنەب دەست .

گەلەك جاران دەمى ئەم د نقىسىنىت
خودا دېئىزىن ئەقىن نوکە بويىنە دەم
راستىن راگەهاندىنا بىناف ئەھلى و ئازاد
ل كوردىستانى سەر ب دوو لايەنیت
دیاري كرينه، كو ئەۋۇرى تەقگەرا گوران
و هندەك حزبىن ئىسلامى نە، چونكى
بەردەواام هندەك بەلگىن جورا و جور
ل سەر ۋان كەس و لايەنان دەتنە

ئەگەر د چارچوڭى كار و پىشەيىن
رۇزئىنامەنىڭىسىن دا تەماشاي وان
سکالا يان بىكەين دى بىنین ھەمى د
ياسايىنه و رویەكى جوانى راگەھاندنا
کوردى نىشان ددهت، لى ئەو كەس و
لايەنىت سکالا ل سەر ھاتىنە توماركىن
ئەو سکالا دوور ژ ياسايىن ل قەلەم ددان
و دگوتىن پارتى دېيت ب ۋىرىكى دەنگى
ئازاد و ئازادىا رادەرىننى نەھىلىت .

لێ لقى داویى ژلایى ریزدار
(نیچیرفان بارزانى) جىگرى سەروكى
پارتى ديموکراتى كوردستان هاته
راگەهاندن کو ئەو سکالا دى ھينه
فەكىشان ژلایى پارتى فە ، لێ پارتى
دخازىت ژنوكە پىچە كارى راگەهاندى
ب ئەخلاقەكى روزنامەنقيسى و دور ژ
لايەنگرى كرن بۇ لايەنەكى سىاسي،
يان گروپەكى تى دخزمەتا خەلکى
كوردستانى دا كاربکەت .

پرسیار ئەوه پشتى ۋە كىشانا
سکالايت خو لىسەر وان كەس و گروپىن
ديار يىن بناف ئەھلى و ئازاد لى يىن
د ناقەرۇك دا سەر ب سەر ب تەقىگەرا
گوران و هندەك حزبىن ئىسلامى ۋە
دى بەردىوام ھىرىشىن نارهوا و دوور
ئەخلاقى، دۆنامەنىسى، كەنە سەر

قوناغا ئېكى ژ نوژەنكرنا خاندندگەها قوبەهان دەست پى كر

بى دوو دلى دەقەرا ئامىدىي ئىك ژ دەقەرەن كەقنىن كوردىستانى يە، تا توخييەكى هزرى ئەم دشىن بىزىن پايىتەختى شۇنوارى و بازىرستانىنى كوردىستان باشۇرە، گلە و گازىندىن ئاش شۇنوارا دەندە سالادا بويىنە پالدىرەك كو جەپىن شولەزى خو لىش باپەتى بکەنە خودان، پىشى رېچەبەرە شۇنوارىن دەھوكى بزاھىن باش كرین كو كومەكا فەكولىنىن ئاركىيولوجى و ئەكادمىلى دەقەرەن جودا يىن پارىزگەها دەھوكى بەھىنە ئەنجام دان، پىشى نوژەنكرنا دەرگەھى روزئاھايى ئامىدىي ل سالا ۱۹۹۷ ھى جارى خاندندگەها قوبەهان پىشقا خو ژى وەرگرت، بۈچى خاندندگەها قوبابۇنگە ئەف پرسىيارە بەھىتە كرن ھەلبەت ئاھاھىيەكى زەبلەحە و ئىك ژ جەقەنگىن بازىرستانىنى دەھەرى يە، و ئەفە چەندەھا سالە بەرەف ويرانكرنى ۋە دېجىت، خو لى خودان كرنا وى تىشەكى مروقايەتى يە و پاراستنا وى پاراستنا كلتوري كورد و مروقايەتىيە، دىسان ئەم دشىن بىزىن كو دخراپتىن روشدا دېبىرىت پېدەقىيە دەستى نوژەنكرنى

سېلاڭ

تەكニكا سەرەدەرى كرنى و نەبۇنا ماددىن سەرەكى و يا ئەم دزانىن كو قەبارەكى مەزىنى بەرەن رېك و پىكىن خاندندگەھى هاتىنە ويرانكرن و زقرازدا وان كارەكى بزەممەتە، و يادووپىن نەبۇنا ماددىن سروشتى ئەۋىن بەرى نەا هاتىنە ئەنجام دان دئاڭاڭىندا وى دا وەكى ماددى كىلى، ھەر چەندە ل دەقەرەن دەمەرەپەرەن مىسل دا ھەيە.

گروپى ئارى:

ئارى نوژەنكرنا خاندندگەھى يىن گرىيداى كومپانيا شۇنوارا نە كو چەندىن كارىن شۇنوارى بەرى نەا ئەنجام دايىنە و كومپانىيەكا باوەر پى كريي ژ لايى شۇنواران ۋە ژ كومەكا تايىھەتمەندىن كارى پىك دەھىن گومبەتا تايىھەتمەندىن گوگراندا بەرى و ئاڭاڭىن گومبەتا بەرەنگەكى بىناكارى و شۇنوارى ۋە، و گروپى فەكولىندا تايىھەتمەندىن دەبوارى فەكولىنىن شۇنوارى و مەرمەما وانا سەرەكى تىگەھەشتىن ئاھاھى يە بو گرىيداندا وى ب نوژەنكرنى ۋە.

ميكانزمى نوژەنكرنى: دېقىت لەپەرە ئەم قوناغا ئېكى يە . بەحسى دوو تەھەرەن سەرەكى بکەين:

1_ نوژەنكرن و جارەكادى زقرازدا (Rebuilding) ئەف كرييارە چەند لايەنە كا ژ خاندندگەھى فەدگرىت، يَا گىزگە دروستكرنا دىوارى دەمەرەپەرەن خاندندگەھى يە، كو بىيە پالپىشەك بولۇنە ويرانبۇنا پىشكىن ماين، بى دوو دلى دېقىت ئەف دىوارە دەھەن ھونەردى بىناكارى خاندندگەھى بگونجىت ژ لايى دورست كرن و بكارئىنانا ماددا ۋە، نوژەنكرنا حوجرىت خاندندىن و ئاڭاڭىندا گومبەتا كو چەند گومبەتىن سەرەكى بخوقە دەگرىت وەكى گومبەتا مەزنا ژورا خاندندىن، دىسان زقرازدا دەرگەھى بولۇنە وى يىن جاران، ئەف كارە دى ھىتە جى بەجى كرن ژ لايى كومپانىيەكا شۇنوارافە كو كارىن نوژەنكرنى بەرى نەا ئەنجام دايىنە و ل ژىر سەرەپەرسەتىا رېچەبەرە شۇنوارىن دەھوكى، لى دېقى قوناغىندا پىشقا سەرەكى دخاندندگەھى دا دى ھىتە نوژەنكرن تا رادەيەكى ئەم دشىن بىزىن

بهره‌ف کونگری روزنامه‌قانان

به رهه فکرن / کامن گوهه رزی

ل ههیطا شواتا بھیت، دئ کونگرهيا روزنامهقانان هیتهکرن و دوى کونگرہيدا پیدھیيے پینگاھین
ئەرینى دبەرژەوەندىيىا ولاتى ب گشتى و ب تايىېت روزنامەقاناندا بھىن ھاشىتن، پیدھیيە دەنى کونگرہيدا
بزاڭ بھى كرن ڦبو زىدەتر خورتكرنا كارى روزنامەقانىي و ئازادى و ئەرك و پەنسىپىن روزنامەقانان
بھىنە شروقەكرن، ھەرودسا گرنگى ب ھەمى لايەنин ڙيانا روزنامەقانان بھى دان، ئاسانكارى مينا پیدھى
بو روزنامەقانان بھى كرن و ..... ھتد، مە ب پیدھى زانى تىپىنى و داخوازىيىن چەند روزنامەقانان بو
کونگرەيا داھاتوويا روزنامەقانان وەربگرىن و ب دانىنە بەرچاھىيىن خويىندهقانىيىن ھىزايىيىن گوفارا سىلاڭ .
ئەف نشيسيەر و راگەھاندىنكارىيىن رىزدار بىرى رەنگى بېرۇ بوجۇون و تىپىنىيىن خوه دئىين زمان . . .

ئەلبەت ژبۇ ھەر كۆمەلە، رىخستى و سەندىكايەكى كۆنفرانس و كۆنگرە فەر و پىويسەن ژبۇ ل سەر خالىن خوه يىن لاواز راوهستن و يىن پۈزەتىف ڈى پېشىھ بىن - پىدىقىھ د قى كۆنگرەيى دا ھەول بىتە دان سىتەما نە مەركەزىيەتى بىتە پەيرەوکرن، ئانكۇ لق و تايىن سەندىكايىنى ژ بەرى بىتەر دەسھلات ھەبىت و بىشىن خوه ل روژنامەقانىن خوه بىكەنە خودان . ھەروەھا پىدىقىھ بىتە دىاركىن كى روژنامەقانه . . . . كى بىرۇستى مافى هندى ھەيە بىزىنى روژنامەقان و بىتە ئەندامى كارا، يان يىن بەشدار، بەرى نوکە ڈى ئەقە ھەبوويە لى ب ديتنا گەلەك روژنامەقانان ل كوردىستانى وەكە پىويسەت ئەق خالە ل بەرچاڭ نەھاتىھ گرتەن . . . بەلكى ھەندەك ھەنە د سەندىكايَا روژنامەقانان دا ئەندامىن كارانە و ھەن ڈى وي كەسى وەكى روژنامەقان ھەر نابىن، ب ديتنا من گەر كەسەك كارى وي يىن سەرەكى ھونەر بىت يان نفيىسكار بىت يان . . . . هەتە، ئانكۇ روژنامەقانى نەكارى وي يىن سەرەكى بىت، پىويسەتە بەرايى بۇ سەندىكايَا وي يَا مەعنى بىت . . پاشى مافى سەندىكايەكى دى ھەبىت وەك ئەندامەكى بەشدار، بىن گومان ئەقە دى ل كۆنگرەيى ب درىزى هىتە بەھسکەن -

سەندىكايىن نىشا پرسگەھى دا داكو بشىم
بچمه ناڭ نەخوشخانى، لى گوتە من
ببورە نەشىم تە ئىزىن دەم، ل دويىدا
من ناسناما كوردىستان تى ۋى نىشادا
گوتە من : ئەقە سەرسەرئى مە تە بوجى
بەحس نەكەر كەرەم كە ببورە سەيدا !! .

پيدشييه د فې کونگرهي
دا ههول بيته دان سسته ما
نه مهرکه زيه تې بيته
پهيره وکرن

نه سرهت هادی نقیسکار و بیژه‌ر ل
کوردستان تیشی بشی رهنگی بوچوون و
تیپینیین خوه دیار دکهت :

هیضیدارم دېنگى كونگره يى ده
سەندىيە باشىيەن خوددا
بچىت

روزنامه‌نشیس و بیژه‌ری کوردستان تی
شی بیژ هونه‌ر مزوری بشی ردنگی هاته
ناخافتن :

هیقیدارم دقیٽ کونگره‌یی ده سه‌ندیکا
بشاشیین خوهدا بچیت و هه‌ولبده ریزی ڙ^۱
بو روڙنامه‌ڦانان ڦه‌گه‌رینه‌ڦه، چونکی ب
راستی هه‌تا نوکه سه‌ندیکا به‌س کاریبه
به‌یانتامه‌یان ده‌رخینه ل سه‌ر ره‌وشان
روڙنامه‌ڦانان، ٿه‌ز گه‌له‌ک جار پرسیار
دکه‌م ٿه‌ز بوچی ٿئه‌ندامی سه‌ندیکاییمه و
دبیت ٿه‌و بو من چ بکه‌ت، بتني ٿابونه‌ی
ڙ من وه‌رگریت و به‌س !؟ روڙه‌کن
ٿه‌ز چوومه نه‌خوشخانه‌یه‌کن من ناسناما

کار کهت، چونکی دی ین پشت راست
بیت کو ژیانا وی ب وی پارمی دی یا
خوش بیت، و هیقیا سه رکه فتنی بو هم
روزنامه ڦانه کی د کهم .

**پیدھیه زه مینه یه ڪ
چیببه کو روڙنامه ڦان
به رهه می رهنج و ماند ووبوونا
خوه ببینه .**

روزنامه نشیس رهفعهت مزوری بیرو
بو چونین خوه بشی شیوهی بو کونگره یا
داهاتوو دیار کرن :

دخوازم ل کونگره یا بیت هه ڙماره ڪ
گوھه رتنین ٺاڻا ڪهر ل بیافنی کاری
روڙنامه ڦانی ٻهٽ هولن و پیفانه ڪ
ڙی هه به کو که سین داخواز ڪر بهین
هه لسنه نگاندن، پشتره با او مریا کاری
روڙنامه ڦانی ڙیره بهن دان، و مک دن
ڙی زه مینه یه ڪ چیببه کو روڙنامه ڦان
به رهه می رهنج و ماند ووبوونا خوه ببینه
و ههست ب تهناهیا ٺهوله کاریا ڙیانی
بکه و بکاره ب ئاواکی ٺازاد سه رهه دهرين
ته ڦی رهوشن بکه .

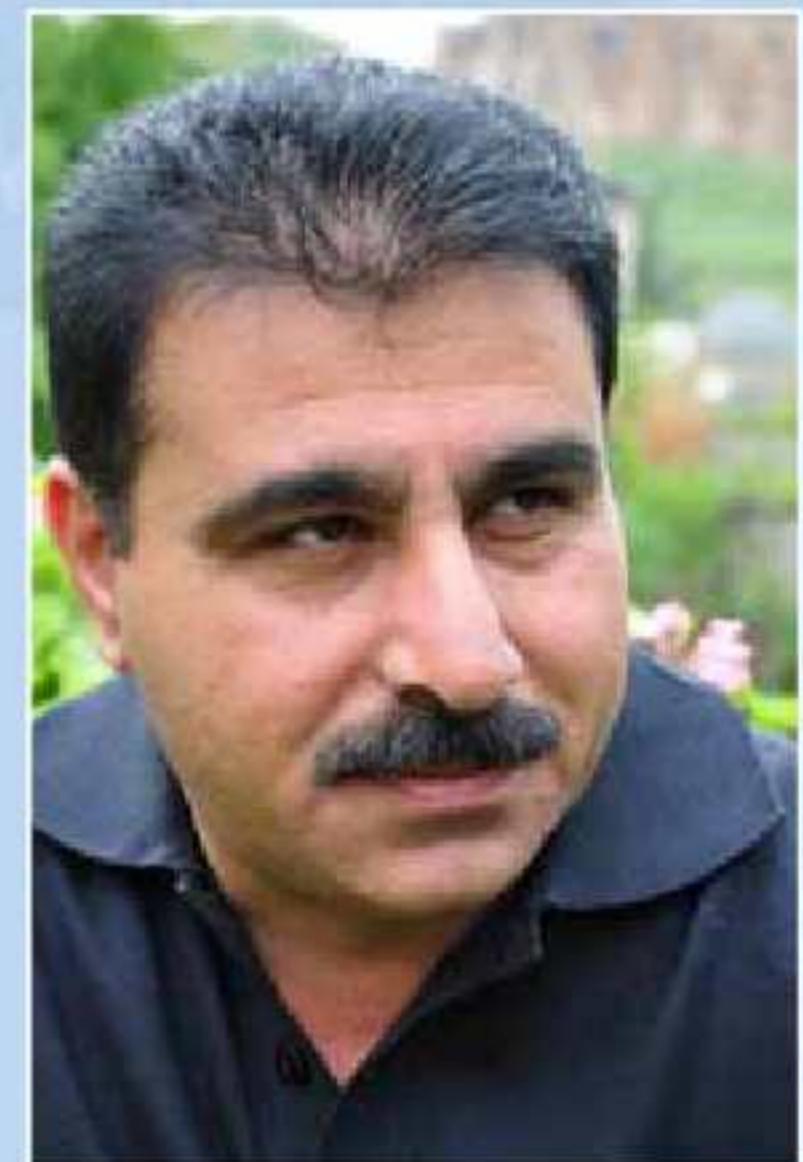
گرنگ ٿئوه ناسناما روڙنامه ڦانی بهیته پاراستن

خانما نقیسکار و راڳهه اندرنکار
په روین عبدالعزیز بشی رهنگی هاته
په یقین :

گرنگ ٿئوه ناسناما روڙنامه ڦانی
بهیته پاراستن و ل سه رئاستن نیف
نه ته وہی پینگاڻین باش بهینه هافین بو
پتر خور تکرنا په یومندیین روڙنامه ڦانی و
راڳهه اندرنی، دیسان و هر گرتا ٺهندامان ل
سه رئاستن دروستن روڙنامه ڦانی بیت و
پیشیلکرنا په یره و پروگرامن سهندیکاین
نه هیته کرن، هه روہسا ٿئگه ر سالانه
به ریکانه و خهلا تکرنا روڙنامه ڦان و
دمز گهه ھین راڳهه اندرنی هه بیت دی بیته
پینگاڻه کو هه ڦرکیه کا پاقڙ و باش
ھه بیت و ب سه رکه فتیانه کار ب ریقه
بچن، و ری بو روڙنامه ڦانیا ٺازاد بهیته
ڦه کرن و روڙنامه ڦان بشیت پیزانینین
ھه ر دمز گهه کی بدھست خو ڦه بینیت
و روڙنامه ڦان ڙی وان پیزانینا راست و
دروست بگه هینته خویند ڦانا نهک بو
ھنده ڪ مه ره مین خو ین تایبھت بکار
بینیت، دیسان ٿئگه ر ڙ لاین مادی ڙی ڦه
هاریکاریا روڙنامه ڦانی باشتر بهیته کرن
دی روڙنامه ڦان ڙی پتر خه منی ڙ کاری
خو خوت و باشتر نقیسیت و ب گیوں

پیویسته کونگره کاریا بکات متمانه ی روڙنامه نووسی له کوردستاندا دروست بکات

ھه روہسا که ریم مودھریس نقیسمر
و ریشم بھری نقیسینی ل گوھارا (تاوی
کومه لا یم تی)

پیویسته کونگره کاریا بکات متمانه ی
روڙنامه نووسی له کوردستاندا دروست بکات
و په یامی روڙنامه گه ری و رو لی
روڙنامه نووسان به هند هلبگیری و شک
و گومان له سه ر پیشه که لابدات له ری
دانانی رسایه کی مودیرنی هاوچه رخ بو
دانانی یاسای روڙنامه گه ری که بریتی
بیت له گهیاندی په یام و گواسته وہی
ھه وال و رووداوه راسته قینه کان. هاوکات
سانسوريک هه بیت بو ٿئو بیرون ایانه ی
به ناوی ٺازادی روڙنامه گه ریه و دھ خرینه
روو که له راستیدا خزمہت به که س ناکات
جگه له گهیاندی زیانی زور بو دوارو ڏی
روله کانمان، له هه مووشی گرینگر ته پل
لیدان بو به رپا کردنی شه ری ٿئه رز و
ئاسمان که شه ریکی خوتیرین و بی په رواو
ما یه پوچ و بی بهانه یه .

محسن ئەرتىسى:

حکومەتى چ بەرنامەكى رىئاك و پىاڭ نىنە بو دامەزراشدنا خەلگى

سەردار ھىتوسى

لاو ئاشاكەرىن ھەر وەلاتەكىنە و دېنە سەتىنەكا پولايى ل ھەمبەرى ھەر ئارىشە و گشاشتنەكى، ئىكەتىا لاوين ديموكراتى كوردىستانى كو ھەر ل سالا ۱۹۵۲ ھاتىيە دامەزراشىن تا نەدا خەباتا خو دا ل پىيغەمەت سەرئىخستىنە گەنجان د ھەموو بىاۋەكى ژيانى دا كار كرييە و د ھى دىيدارى دا محسن ئەرتىسى بەرپرسى ناۋەندادا بالا يى ئامىدىيىن يى ئىكەتىا لاوين ديموكراتى كوردىستانى چەند رونكىنەكان بەردەتە سەر كار و خەباتا ناۋەندادا بالا يى لاوان ل دەقەرى و ب ھى شىوهىيى دەيتە ئاخفتىن.

دا كانى بوجى پتريا كار و چالاكىن وان وەك ناۋەندادا بالا يى لاوان گرىدىاي وەرزشىتە؟ بەرپرسى ناۋەندادا بالا يى ئىكەتىا لاوين ديموكراتى كوردىستانى ب ھى ئاوايى دەيتە ئاخفتىن و دىيژىت: زور جاران ئەم روى ب روى ھەنەن بەرپرسى بويىنە يى راست ئەم د ھەموو بىاقان دا كار و چالاكىان ئەنجام دەدىن و ھەنەن دەدىن لاوان د ھەموو بىاۋەكى دا پىنگەھىنین مينا (خولىن زمانەقانى، فيربۇونا كومپىيوتەرى و ئەنترنېتى، كورىن ھوزان خواندىنى، خولىن دروارى و سەمنارىن ھزرى و .. هتد) لى ئەنەن ئەنەن ئەنەن دىيژىت: لاوان پتريا داخازى يى ل سەر وەرزشى ھەي لەورا بىاقن وەرزشى زىدەتىر ژ ھەر بىاۋەكى دىارتە و ئەنەن دەمان ئىكەتىا مە يى لاوان يى بەرھەفە كو داخازىن لوان بجه بىنىت.

سيلاف: ھەموه ودىك ناۋەندادا بالا يى ئىكەتىا لاوين ديموكراتى كوردىستانى ل بەرە ئەف سالەچ كارەكى ئەنجام بىدەن؟ محسن ئەرتىسى بەرپرسى ناۋەندادا بالا يى ئىكەتىا لاوين ديموكراتى كوردىستانى دىيژىت: ئەم وەك ناۋەندادا ئەم دەمىن كو ھەموو شىانىن خو بەمەزىخىن كو ئەنەن

كىرى ل كوردىستانى ل مەها ۱۲ يا سالا بورى ئىكەتىا لاوين مە بو ئەنداما كارا يى ئىكەتىا لاوين جىهانى و د پىشكەكادا دېتىر يى گوتا خودا محسن ئەرتىسى كو ئەندامىن سەركەراتىيا بالا يى (ى، ل، د، ك) يە بالى دىكشىنەتە سەر رولى سەرۈك بارزانى ژ بوى ئەندامەتىا لاوين كوردىستانى د ناۋا ئىكەتىا لاوين جىهانى دا و دىيژىت: ئەفە دەستكەفتەكى گەلەك مەزىنە بو گەلن مە ل كوردىستانى كو رولى سەرۈك بارزانى رولەكى گەلەك گىنگ و پىروز بۇو و د داوايا ھى گوتا خو دا ئەرتىسى دىيژىت: دنافا رىكخراوا لاوين جىهانى دا نوكە ۵۰ ئەندامىن كارا ھەنە كو ھېشتا گەلەك وەلاتىن مەزىن و پىشكەتى نەبۇنە ئەندامىن كارا.

سيلاف: پشتى كو ناۋەندادا بالا ھاتىيە دەقەرى بوجى ناۋەندىن چالاكىان نەچونە ھەموو دەقەرەكى؟

لدور ھى پرسىيارى ئەرتىسى دىيژىت: ژېھر كو پتريا ناۋەندىن بالا ھى داخازى ژ سكىرتارىيەتن دەكەن ئەف ئىكەتى دى ھەنەك يى ب زەممەت بىت لى دەيتە چاۋەرى كىن كو مەكتەبا سكىرتارىيەتن ب شىوهكى ئىكسان و لدويفى پىدىقىا دەقەرى بەرسقا قان پىشنىياران بىدەت، و د بەرسقا پرسىيارەكادا دېتىر يى سىلاف

لدور ھى پرسىيارى كانى كەنگى ناۋەندادا بالا ھاتىيە ئامىدىيىن ئەرتىسى دىيژىت: پشتى كونگرى حەفتى يى ئىكەتىا مە ل مەها ٦ يا سالا ۲۰۰۹ ھاتىيە گىرىدان بريار ھاتە دان كو چەند ناۋەندەكىن بالا بەھىنە دامەزراشىن ل ھندەك قەزايىن كو ھەزمارەكازورا گەنجانلى د ئاڭنجىنە و دەقەرا مە ژى وەك ئامىدىيى ژ ھەزى ھى ئىكەتىيە دەتىن و ئەفە دەستكەفتەكى مەزىن و پىروز بۇ لاۋىن دەقەرى ژ بوى چالاكى و وەرزشىغانىن و خو رەوشەنېيركىرنا لاوان. ھەر د بەرمەۋامىا ئاخفتىن خودا بەرپرسى ناۋەندادا بالا يى ئىكەتىا لاوين ديموكراتى كوردىستانى ل ئامىدىيى دىيژىت: ئەگەر تەماشى دېرۈكە ئىكەتىا لاوان بىھىنە ئىك ژ ئارماڭىن وى ئەن بوبى كو پەيپەندىدا دروست بىھىت د گەل ھەموو رىكخراوين جىهانى يىن كول سەر ئاستى لوان كار دەكەن و وەها بەرمەۋامىن دەمەتە ئاخفتىن خو و دىيژىت: ژ بوى كو پرەكە مۆكم ئاقابكەين دنابەرلاوين كوردىستانى و جىهانى دا و ب تايىھەتى پشتى كو ھەۋالىن سەركەراتىيەن د ناۋا ھەر دوو كونگرەيىن ئىكەتىا لاوين جىهاندا پىشكەر بوى و دنافا قان كونگرەيىان دا زور چالاكى و دەستكەفتىن ئىكەتىامە بەرچاڭ

دەرۋەھى وەلاتى دەچۈن؟

محسن ئەرتىسىس ۋىن ئېكىن وەك دىارىدە دىيىتىت و دىيىزىت: كۆچكىرنا لاؤان بۇ ژ دەرۋەھى وەلاتى دىارىدەكە كول پىرانيا وەلاتى، رۇزىھەلاتا ناھىين يَا بەرچاھە و تىشىتەكى سروشىتىه كۆ كوردىستان ئى نە يَا ئالا بىت ژ ۋىن دىياردى و ئەگەر ژى بۇ چونا ژ دەرۋەھ زورى كۆ ژ كەسەكى بوكەسەكى دەھىتە گوھرىن و ژ وان ژى ئەگەرىن جەڭلىكى و بىن كارى و رەھقىن ژ داب و نەرىيان و دروستكىرنا ڇيانەكى جىاواز ژ جەڭلىكى خۇ لى ل ۋىن دوماهىن ڇىمارەكى زورا لاؤان قەدەرنە كوردىستانى و د بەرسە پىرسىار مە دا كانى ئەگەرىن بىن كارىن بوج قەدەگەرن ب تايىت دنافا تەخا گەنجان دا؟ ئەرتىسىس دىيىزىت: وەكى يَا ئاشكارىيە دەفەرە ئامىدىن گەلەك گىنگى يېتەھاتىيە دان ژ هەمۇ لايەكىفە ئەگەر هەمبەر بىكەين د گەل دەفەرەن دىتىر و دەفەر يَا تېرىي ژ يېكاران و گەلەك جاران خەلکەك ھندەك ئامارىن يېكارىن بەلاف دەكتى كۆ پرى شاشتىنە چونكى ل چ وەلاتەكى قوتابى وەك يېكار ناھىنە قەبىل كرن و ھندى ئەم دېنىن كۆ بەحسى يېكارىن دەھىتە كرن و ھەزارمەتا كاروبارىن جەڭلىكى دىيىزىت: ل ھەمۇ دەفەرە مە ئىشىسىنگەھىن يېكارىن قەكىرە كۆ خەلک ناھى خۇ لى تومار بکەتلى كەس نەين ئامادەيە و ئەم ژى ژ نەچارى خەلکى بىانى دامەززىنەن. هەرۋەسا ئەو باس ژ حۆكمەتا كوردىستانى ئى دەكت و دىيىزىت: حۆكمەتا هەرىمۇن چ بەرنامەكى رېك و پېك بوج دامەززىندىن نىنە ب تايىت بوج يېداكىرنا دەليقىا كارى بوج گەنجان.

ھەر ل دەستپىكىن ئەول دەزى ۋىن پىرسىارا مە راوهستا و ب ۋى شىوهى بەرپىرىنى ناھەندىا بالا يَا ئېكەتىا لاؤين ديمۆكراٽا كوردىستانى ھاتە ئاخفتىن و گوت: نەخىز ئەز وەسا ھزر ناكەم و ئەم ب ئېك چاھ تەماشى ھەر دوو رەگەزان دەكتىن و مە چاوان گروپىن كوران ھەنە وەسا مە بىن كچان ئى ھەنە و بەزدەۋام داخازىن وان بجه دېنىن و تا نوکە چەندىن خولىن دروارى و لەش جوانىنى و زمانەقانى مە بوج رەگەزى من ل ھەمۇ دەفەرە قەكىرەن و دىيار دەكت كۆ رۇز بوج رۇزى ڇىمارا ئەندامىن وان يېن كچ بەرەف زىدە بونى قە دەچىت.

سېلاڭ: لىگۇرا ھزرا ھەوھ ئەگەر چەنە كۆ گەنج ل سالىن بورى گەلەك بەرەف

پروگرامن ل كونگرئ حەفتى ھاتىيە پەسەندىكىن بجهىنەن كۆ يَا پىرە ژ كار و خزمەتانا بوج گشت لاؤان و د پىشكەكا دىتىر دا دىيىزىت: ئەم ھەيچانە كۆمبونەكا بەرفەھ ئەنجام دەدىن و د وى كۆمبونى دا بەرنامەكى تايىت دەيتى رېكخىستن بوج ئەنجامدا ئاما زىنەن كار و چالاکىان د ھەمۇو بىاھەكى دا ژ بوي خزمەتكىرنا لاؤان، هەرۋەسا ئەرتىسى د دوماھىكا ۋىن بەرسە خودا دىيار دەكت كۆ ئەو وەك ناھەندىا بالا يَا ئامىدىن دەرگەھى وان يېن قەكىرە بوجەئىنان. و دا كانى ئېكەتىا لاؤان چ جوداھى ھەيە دگەل رېكخراوين دىتىدا؟ ناۋىرى دىيىزىت: رېكخراوا مە ھەر ژ دامەززىندىن تا كۆ ئەقرو مل ب ملى پىشىمەرگەھى دوھى د چەپەراندا بەرەقانى ژ ئاخا پىروزا كوردىستانى كريە و چەندىن لاؤان خو ژ ۋىن رېكخراوى گورى تازادىيا ئەفرو كريە و لدور كارى وانى ئەفرو ژ دىيىزىت: ئەفرو ژى رېكخراوا مە پىشىمەرگەھەن ئاقەدانكىرنا كوردىستانى يە و لدور ھزز و تايدولۇزىيەتا جدا بەرپىرىنى ناھەندىا بالا يَا ئامىدىن دىيىزىت: ئېكەتىا مە مالا ھەمۇ لاؤين كوردىستانى يە و دەرگەھ و بارەگەھىن مە د قەكىرەن بوج ھەمبىزكىرنا لاؤين كوردىستانى بىن چ ئىنتمايەكى حزبى و سىاسى و ئولى.

سېلاڭ: ئەگەر چەنە كۆ د پىرانيا چالاکىيەن ھەمە دا كور ل پېشىن و كچ ل پاشن و رولى وان نەيىت دىارە؟

عەلى خەمو رىيشه بەرئى ھوبَا باخچە قانى و دارستان و پاوانا دېرەلۈكى

بازيرقانيا شيلادزي ل سالا بوري ۲۰۰ دونه مين دارستانی سوتن.
ريشه به ريا مه گه له کا خه مساره بو دا بینکرنا ئاليه تىن تاييه تىن کاري مه.

هەقىھەپچىن : پاپىز ھېتىوتى

دارستان رویى گەشى هەر دەقەرەكىيە و جوانىيەكى ددەتە وەلاتى، د دەما كابىنا پىينجى و شەشى يا حکومەتا كوردىستانى دا زىىدەتر ژەر دەمەكى گرنگى بە فى لايەنى ھاتە دانلى ناحىا دېرەلوكى ژەلەك ئالىيان ژۇيى گرنگى دانى يا بى بەش بىوو و د دىدارەكا كوقارا سىلاف دا عەلى خەمو زەينو رېقەبەرى ھوبا باخچەوانى و دارستان و پاوانا دېرەلوكى وەها دھىيە ئاخفتى.

ریشه به ری هوبا با خچه وانی و دارستان و
پاوانا دیره لوكی دیزیست: ل دور وان پروژین
ئەم کار تیدا دکەین زیده تر هيلا ئاگرین و
چاندنا توفى و پەینکرنە و لدور پروزان ژی ئە و
دیزیست: کو پروژه ژ مەركەزى بو مە دھىنە

سیلاف: ژ بوى پاراستنا دارستانان
خەلکى دەقەھەرئى چەندى ھارىكارە دگەل
ھەموددا؟

عهلى خهمو ریشه به رئي هوبا با خچه وانى
و دارستان و پاوانا ديره لوكى دېيژيت: ژ بوى
پاراستا دارستان سروشى ژ هەر تىكدان و ژ
ناقېرنەكى خەلکى دەفەرا مە ب شىوه كى گشتى
گەلهكى هارىكارە د قى سەردەمى دا لى ئەۋى

سهر بکهین و گرنگیں بدھینن چونکی خه لکن
دھفهرا مه وھا ههست دکھت کو دی حکومهت
دھست دانیته سهر ملکن وان و ئه و زیده تر
دېئیت: ئه و دارا کو ئەم ڈچینین داره که کو
کیئر دھفهرا مه دھیت و دھهمان دھم دا
بھرپرسن ھوبا باخچه وانی و دارستان و پاوانا
دېرہ لوکن داخازیه ک ڙ حکومه تی و لایه نین
بھرپرس هه یه کو دھیت حکومه تی ل دھفه ری
عه ردی خو ههیت ڙ بوی کارین دارستانی
و ھوبا مه دا کو ئەم ڙی بشیئن کاری تیدا
بکهین بی چ ئاریشہ کی.

**سیلاف: هوین چاوانی سه‌رده‌دریې
دگه‌ل دارستانان دکه‌ن و د ج پروژه‌کی دا
هوین کار دکه‌ن؟**

سیلاف: ل دهستپیکنی ئەم دخوازین
بازانین کانى هوين ودك هوبىا باخچەوانى
و دارستان و پاوانا دىرەلوكى پىر ل سەرج
ئالىھەكى كار دكەن و بوجى؟

د بەرسقىا پرسىيارا مەدا ئەندازىيارى
چاندىنى عەلى خەمو زەينو رېقەبەرى ئەندازىيارى
باخچەوانى و دارستان و پاوانا دىرەلوكى بو
سیلاف دېئىزىت: ئەم وەك هوبىا خۇ كار زىدەتر
ل سەر پاراستا دارستان سروشتى دكەين
چونكى ل دەقەرى زىدە ئەق دارستانە ھەيە
و لدور کانى بوجى گرنگى يا وان ل سەر
ھەر دوو بىاقين باخچەوانى و پاوانا يا كىمە
ناقېرى دېئىزىت: ھەر دوو لايەنن دېتىر ژى ژى
بەر ئارىشا خەلکى ئەم نەشىين زىدە كار ل

۷ دارستانی.

سیلاو: ریشه به ریا همهوه ل دهونک
چهندادهاریکاره دگههله همهوه دا ڙبوی
دابینکرنا پیدھیئن کاری؟

عهلى خهمو:ريشه به ريا مه ل دهوكى ب
چ شيوه كى نه يا هاريكاره دگهيل مهدا ژ بوى
دายนىكىنا ئاليه تىن تاييهت ب كارى مەقە وەك
ترومبىل و ژ بەر نەبونا ترومبيلان ژى گەلهەك
جاران نەشىن ب دروستى كارى خو ئەنجام
بدهىن.

سیلاۋ: ڙ حکومهٽى و خەلکى ھوین چ دخوازن؟

ریقه به ری هوبا با خچهوانی و دارستان
و پاوانا دیره لوکن دبیزیت: ئەم ژ حکومەتى
دخوازین کو نەمامگەھەکى ل سورى دەقەرا
مە قەکەن و دگەل داینكرنا پېندىشىن مە يىن
وەرزى ئاگرى وەك ترومبيل و تىمەكا ئاگر
قەمراندىنى و دگەل قەکەن پاركەکى بو خەلکى
کو يىن گرېدای بىت ب ریقه به رىا مەقە وەك
پاركا ئالوکا ل دھوكى ھەروەھا ئەم دخوازین
کو بنگەھەکى تايىھەت و جدا بو پوليسىن مە ل
دیره لوکن بھيتە دانان و ئەو بشىن ب شىوهکى
فەرمى ل دیره لوکن كار بکەن. و د ھەمان
دەم دا وي چەند داخازىيەكىن دىتىر ژى ھەنە
کو ئەو ژى قەکەن خولىن رەوشەنبىرى نە بو
خەلکى ل سەر چاوانيا پاراستا دارستان و
كەساتى و بازىر قانىيەن دەقەری ژى زىدەتى د
هارىكار بن ژ بوي کو بەرمائىكىن وان نەبنە
ئەگەری سوتا دارستانى.

سیلاف: ل سالا بوری گهلهک زیان ب
ئەگەرمى ئاگر كەفتىن گەھشتن دارستانىن
دەۋەرمى ب گشتى، ئەۋ زیانە ل دېرەلوكى
د چ ئاستدايون؟

د بهرسقنا ڦئ پرسیاری دا عهلي خه مو
دیئریت: سال بوري سالا ویرانبونا دارستان
بوو و ب تاییهت ل دیرهلوکن چونکن ل سنوری
هوبا مه ۱۶۹۴ دونه مین دارستانان سوتن کو ب
تهنی ۱۲۵۰ دونهم ل سنوری گوندین گرگاش
و مژی و سپنداری و مههیدی بوون دگه ل
سوتا ۲۰۰ دونه مان ل شیلادزی کو ئه گه رئی
به رمایکین بازی رفانی بوون و د پشکه کا دیتر
دا ئه و ئاشکرا دکھت کو ناحیا دیرهلوکن ب
پلا دووین هات سالا بوري بو سوتا دارستان
ل سه رئاستن دھوکن و ل ریزا ئینکن زاویته
جه گرتبوو.

ریشه‌به‌ری با خچه‌وانی و دارستان و پاوانا

دیره‌لوکن دبیژیت: ژ لاین پاوانی چه سالا بوری
مه دوو پروژه ههبوون کو ئەو ژى ۱۰۰ دونما
ئەردى ل باوان بwoo ژ بوى مەبەستا پىشخستن
و چاکىرنا پاوانى و ۲۰۰ دونھم ژى ل گوندى
رەشان ھەر ژ بوى وي مەبەستى مە ههبوون
و ئەڭ سالە ژى مە ۱۵۰ دونم يىن توفى
بەرسىنەزى ل گوهەرزى و مەھىدى حاندىنە.

**سیلاف: بو نه هیلانا کوشتا
گیانه و درین کویشی ههوه ودک هوبه چ
پینگاف هاشتینه؟**

د بهرسقا ڦئي پرسيا را مه دا عهلى
خه مو ريقه بهري هوين ب شيوه کي ئه شكه را
ديئريت: دقيت بو پاراستنا ڦان گيانه وران
خه لکي ده فهري يئن هاريکار بيت ئه گهر نه
ئهم ودك هوه نه شين ڦئي دياردئي كونترول
بکه يئن چونکي پيڊفېيin کاري مه گلهک دکيمن
و پوليسيين مه يئن پاراستني ڙي ڙمارا وانا
کيمه و مه چهند خالهک ڙي هنه و د هه مان
دهم دا ڙ بوی هر و هرزه کي ڙي مه هندهک
کاريئن هه يئن لهورا دقيت خه لکي هاريکار
بيت. هه رو هسا لدور بهرسقا پرسيا را مه کانى
دهما کاه سهک دھيئته ده ستسه رکرن چ ب وي
دھيئته کرن؟ ئه و ديريٽ: ئه و ل دويٺ برييارا
دادوهري دمينيت و ل گور ياسايئن سه ره دهري
ب وي را دھيئته کرن.

سیلاف: ل سالا بوری بازیره قانیا
شیلاذری بو ته گهری سوتنا چهندین
دونه مین عه ردی همه وه ودک هوبا
با خچه وانی و دارستان و پاوانا دیره لوکی
چاوان سه رهد مری ب هنئیکی را کر؟

عهلى خهمو: راسته ل سالا بوی و ب
ئهگهري بهرمایکین گلیشی بین بازیرقانیا
شیلاذی ۲۰۰ دونهم ڙ عهردی دارستانی
سوتن و مه ڦی ودک هوبه نقیسینا خو بو
جهین په یوهندیدار بلند کریه و يا دیتر ڦی
ل سهر ملين وان دمینیت لى وي گوت کو
بازیرقانیا شیلاذی ڦی به رهقانیي ڙ خودکهت
و ڦی ئیکن ل سهر خو قهیل ناکهت کو وان
ئهڻ دونهمه سوتنه. و د به شهکن دیتر بی
گوتا خودا ئه و دبیڑیت: حکومهت نه يا هاریکاره
دگه ل ئهندازیارین چاندنی و زیده گرنگیي
نادهته بیافقن چاندنی و هه ر شتهک ڦی ب
رونی د ئه شکه رانه و ب ته نه نها داخازا مه
ئه وه کو ده ڦهرا مه يا که سک بیت و پر بیت

نه ڦٺه شارت و گوت: به ریا نهایا خه لکی چ جوره هاریکاریه ک ڙ بوی پاراستنا دارستانان نه دکر و ئه و بخو لایه نه کن تیکدانان دارستانان بوون لئی نهایا به رو ڦاڻی خه لکی مه ب رو ھکا جدی کاری بو پاراستنا دارستانی دکھت و د پشکه کا دیتر دا ئه و د ٻئرڙیت: مه وہک هویا با خچه وانی و دارستان و پاوانا دیئر ھلوکن مه چ په یوهندیه ک ب گوھرینا ره گه زی عه ردی ڦه نینه ب ته نئی کاری مه که سکرنا ده ڦه ری یه و چیکرن و پاراستنا دارستانایه.

لدور بهرسقا پرسیارا مه کانی ریڑا
 دهستدریزی کرنا ل سهر دارستانان چهند
 بهره‌ف نه‌مانی چویه؟ ئەندازیاری چاندنی
 عەلی خەمو دبىزىت: . وەك بەریا نوکە مە
 گوتى گەله‌كا كىم بويە كۆ ئەز دشىم د ناقبه‌را
 ٪.٨٠ تا ٪.٧٠ دا تەخمين بىھم ونوكە خەلک
 هەتا دەما بىرینا داروبارىن خۇ ۋى بىزاقى
 دكەت چ كارەكى شاش ئەنجام نەدەت و وان
 داران ڙ ناڻ نەبەن.

سیلاف: ریشه به ریا همه و هوین زی
و هک هویا ده فهری گه له ک جاران دارستان
چیندکه ن لی نایاریز ن بوجی؟

لدور ڦي پرسيارى ريقه به رئ هويا
با خچه وانى و دارستان و پاوانا ديره لوکى
گوت: راسته به ريا نوکه هندهك دار ڙ لain
مه ڦه دهاته چاندن و پشت را خه لکى ئه و
ڙ ناف درن لى نوکه ئه و کاري ئه م ئه نجام
ددهين ههر هه مهو ب شيوه کى گهلهك ريل
و پيکه و د سهه هندى را ڙي دقيت خه لکن
مه يى هاريکار بيت بو پاراستنا وان و ئه گهر
ههر دارا ئه م دچينين بهيته په رچانکرن ئه ڦي
ئيکن پيدفي ب پاره کى زيه هه يه و د سهه
هندى را ڙي پيدفي ب بريارين مه ركه زى مه
هه نه. ول دوور وان کارين کو به ريا نها
د هندهك بياقان دا هاتينه کرن ل ده ڦه رئ
نا فبرى دبىزت: مه به رى نها دوو پروژين دانا
با خچين زهيتونا کو هر ئيک 5 دونه م بعون
دگه ل دانا تورا ٺافا چپکي بو وان ل ڦي
ده ڦه رئ ئه نجام داينه. و مه 18 دونه مين
عه ردئ ئافي بو چاندنا خوخان ل هاريکا شيخا
هه بعون و دگه ل هندى ڙي مه گهلهك پروژه
دا خاز کرينه لى ڦي ئيک و هك مه گوتني
پيدفي ب بريارا مه ركه زى هه يه.
سيلاف: د بياقى پاوانى دا هه وه ج
پروژه هه بعون د سالا بوري دا؟

شیری، یان، باودری کوئنە بوسلمان؟

کوفان نحسان یاسین

(۳-۳)

دیسان هندهکین دی دبیژن کو ئەوان ژ کوره باجرمن(کەركوكا نە) بەرف شەھرەزورى ۋە چۈونىنە، دیسان بەحسى وئى ھاتىھەرن دگەل دراز و صامغانى ژ بەر ھەبۇنَا ۋان رايا لىسەر بەلاقبۇنَا ئىسلامەتىن ل شەھرەزورى دىاردىتى كو خەلکى ئەوى دەقەری بەرسىنگى بوسلمانا گرتىھ، لى (بەلازرى) ئەوى تايىھەنمەند دەتوحاتادا دېيىزىت لېھراھىن كوشتن و شهر چىبۇون پاشى ئەوان ھەفپەيمانەك گرىدا كا چاوا خەلکى حەلوانى ب دانوستاندىنى ھاتە كونترولكىن و بوسلمانەتى كەفتە ناف لسالا ۲۰ مشەختى لىسەر دەستى (عەتبە كورى فەرقەدى سەلەمى) و دىارە ئەڭ دىوایەتە يادىھى خودايە و يائەم دىزانىن كو پاشى كونترولكىن مىسل و حەلوانى شەھرەزور ھاتە كونترولكىن، ھەر چ دەقەرە ئەھواز و فارس بۇن بوسلمانا ب ھارىكاريا (ئەبو موسا ئەلئەشعەرى) دەقەرە ئەھواز ستاند و ھەر ئىك ژ بازىركىن (فەسا و داربىجىد) ل ژىر سەرکردايەتىا سەحابى (سارىيە بن زينەم ئەلکەنلىنى) ھاتە كونترولكىن و پاشى شەرەكى مەزن دروست بۇنى بوسلمان شىان ب سەركەقىن پاشى سالا ۲۲ مشەختى ھاتە كونترولكىن و (بەلازرى) دېيىزىت ھەمى دەقەرە فارس پاشى (ھورمزان) سەرکردى فارسا ھاتىھ دەستەسەركىن و ھاتىھ قىرىكىن بومەدینى ئەقىن چەندى ترسەكا مەزن ئىخستىھ دلى فارسادا و (يىزدەجىد) كو دوماھىك شاهى ساسانىا بۇ رابۇو ب ھنارتىا لەشكەرەكى مەزن و لەمۇرۇبەرىن نەھاوندا كوردا كومبۇون و شەرەكى مەزن ل وىرى ھاتە كردن و تىدا دوماھى ب دەولەتا ساسانى ئىنا و لېيرە بوسلمانا تەكىرىز كر كو ئەو

ھاتىھ دورپىچ كىن و شەرەكى مەزن دروست بۇنى ھاتە كونترولكىن و ھەر ئىك ژ بازىركىن ماسىندان و سېروان كەفتە ژىر دەستەھەلاتا بوسلمانا و ھوسا سەلمان فارسى بو والىن مەدائىن دوو ژ لەشكەری سورى دىلىمى بۇونە والىن ھەر ئىك ژ جەلەولا و حەلوانى.

و بىنى دەست و دارى رىتىا بەلاقبۇنَا ئىسلامەتىن ھاتە شەقاندىن د ناڭ مللەتى كوردا و ئەوانا بەرۈكىن خو گىتن و ھىدى ھىدى ئەوان دەقەر گىرت و ئىسلامەتى لى بەلاف كر. ھەلبەت بازىر ب بازىر گوند ب گوند و ھوسا بۇ دەمىن بىتى ۷ سالا باھرا پتىر ژ دەقەرەن كوردىستانى كەفتە كەن كەنترولا بوسلمانا. رەنگە خوندەقانەكى بەرىز پرسىارا ھاتتا ئىسلامەتىن بۇ دەقەرە ما (دەقەرە ئامىدىن) بىكەت دى بىزىن دەقەرە ما لسالا ۱۸ مشەختى كەفتە ژىر كەنترولا ئىسلامەن و (عياز كورى غەنەم) سەرکردايەتىا ھېرشا بوسلمانا بۇ سەر دەقەرە كريھ و (نوعمان كورى موقەرەن) سەرکردايەتىا لەشكەری بۇ ئەقىن دەقەرە كريھ و دىارە دەقەرە ما يائىنى بۇ ژ بۇ بەلاقكىندا ئىسلامەن ھەر وەكى ڈېيدەرىن جوگرافىناس و بولدانىن عەرمەبا ئەقىن چەندى دەقەگىرن (ما ھندهك پىزائىنلىنى كىم لىسەر رەتكىندا ئىسلامەتىن ل ۋى دەقەرە ھەين دى ھىينە سەر) و ناڭنى ھەر ئىك ژ بامەرنى و ئامىدىن و چىاپىن گارەي و ئاشەوا ڈېيدەرىن كەفتدا ھاتىھ. لىسەر بەلاقكىندا ئىسلامەتىن ل شەھرەزورى چەندىن بېرۇرا ھەنە ھندهك دبىزىن ژ بەرەيىن حەلوانى ئەو بەرەف شەھرەزور ۋە چۈونىنە و ھندهك ژى رىتىا تكىرىتى ب رىتىا وان ددانى.

ل سالا ۱۶ مشەختى ھېرشا بوسلمانا ھاتە سەر بازىركىن جەلەولا (باھرا پتىر ژ دېرەكەنلىقىسا ئەقىن سالى ب سالا بەلاقكىندا ئىسلامى ل كوردىستانى ددانى و بازىركىن جەلەولا ب ئىكەم دەقەرە كوردىستانى دەھىتە دانان كو ئىسلامەتى گەھشتىن ھەرچەندە ھندهك دېرەكەنلىقىس سالا ۱۸ مشەختى ب سالا بەرلالاقكىندا ئىسلامى ل كوردىستانى ديار دىكەن). ل ۋېرە سەرکردى فارسا (يەزىزىرى) بزاڭىر خەنەدەكە كا مەزن ل دوور جەلەولا بىكىشىت بۇ وئى چەندى ھېزىن بوسلمانا نە چەنە تىدا و دیسان كومەكادار و ئاسنا ھاقيتە سەر خەنەدەكى بۇ وئى چەندى بىبىتە پەرەنەكى ب ھېز لېھرامبەر بوسلمانا لى پاشى فەرمان ژ لايىن خەلەپىن بوسلمانا (عومەر_س) ئى ھاتى بوسلمانا بەرىنگىت خو شداندىن دا كو شارى جەلەولاين كوردا كەنترول بىكەن. ھەرچەندە خارن و چەك گەھشتىن ھېزىن ساسانىا لى ئەقانىا ھېر ئىك ژ كەھ سەر ژىر سەرکردايەتىا ھەر ئىك ژ (ھاشم كورى عەتبە و جەریرى كورى عەبدولايىن بەجلى) و لېيرە سەرکردى ھېزىن ساسانىا پوسىدە بۇ ب تايىھەت پاشى زانى كو لەشكەرە وئى يىن تووشى شەھەستى بۇنى ئەقىن دەنگ و باسى وەلى كر كو ئەو ژ بازىركىن (حەلوان) ئى بەرەف بازىركىن (رەي) بەرەقىن و پاشى جەلەولا ھاتىھ ستاندىن بوسلمان بەرەف حەلوان ۋە چۈون ل ژىر سەرکردايەتىا ھاشمى كورى عوتىھى و جەریرى كورى عەبدولايىن بەجلى و حەلوان ب دانوستاندىن ھاتە كەنترول كردن ل سالا ۱۶ مشەختى. پاشى بازىركىن خانەقىنى كەفتە ژىر كۆنترولا بوسلمانا ئەۋۇزى پاشى ۹ ھەيغا

دوویهک ژوان نهبن کو وەکو خو ئینایە خوارى مە بزاف كريه وي بو هەوھيئن بەريز بکەينه دىاليكتا كورمانجيئ شرين و ب ۋى رەنگى ل خوارى: پەرستگەھىن هرمىز ھاتته تىكdan و ئاگر كەفته ناف ئىك ژ مەزنترىن سەركىدا بەرزەبۇ كورد شىكەستن كورد رەھىن بەرهەف سنورىن شەھرمزور(ھەر چەندە ناقىنى وي ب شاھر يزور ھاتىه) ژن و كچ بۇونە ديل مېرخاس دكەمینادا ھاتته كوشتن و ياسا يا شاھ زرادەشتى چ هيڭ نەما ھورمۇزى چ مەھەدرى بو كەسىن نەما. ھندەك روژھەلاتاسا ئەف ديكومىنە پەسەندر و دگوت (داغىركىدا دەقەرەكا دوور ژ پايىتەختى خەلاھەتا ئىسلامنى لىسەر دەمنى خەلېفە عمر س و ھەبۇونا هيڭەكا مەزن ل ۋى دەقەرە شەھەرى كەن دەقەرە زىدەرادا ب زمانى عەرەبى ھاتىه و ئىك

دەنابەرا ھەردۇو لايادا چى بۇونە وەكى رەواندۇزى و دىسان لقان دوماھىا وەكى گەلەك جها دىروكەكا سەختە بو دەقەرى ھاتىه دروستكىن و بەحسى زىرىن ئامىدى دكەن كو دراستىا خودا ھندەك كەسا ئەقا دروست كرى بو مەرەمەن خو يىن تايىھەت، دىسان بەحسى پىنچەداندا دوپوشكا دكەن و دىيىز دوپوشكىن نەصىبىنى دەۋارلىرىن ژ بەرگرى كرنا خەلکى وي.

ئەگەر ئەم بھىينە سەر دەستىرىزىن نېمىسى ب ھىزىتىن ديكومىنت لىبەر دەستىن مە ئەم نېمىسىنە ئەوا ب رەنگى ھەلبەستن ھاتىه نېمىسىن ول شكەفتا ھزار مېردى ل سليمانىن ھاتىه دىتن و لىسەر پىستىن گىاندارەكى ھاتبۇو نېمىسىن پەسەنكرنا (وەصف) روودانىن ھاتتا ئىسلامنى بو شەھرمزورى و ئەم ھېرشا ھاتىھەرن و كوشتنا سەركىدا و تىكدا پەرستگەھىن ئاگرى و رەقىنا مېرخاسا و كەتنا ژن و بچووکا دناف دەستىن واندا و بۇونە ديل، ئەف پارچە ھەلبەستە دباھرا پىر ۋىدەردا ب زمانى عەرەبى ھاتىه و ئىك دى چاوا ئەقى شەرى مەزن كەن ئەم بۇ ئەف كارە ژ (نوعمان كورى موقەرنى) ھاتە سپاردن و شىا ب دوماھى دەستىن خو دانىتە سەر بازىركى نەھاوندى. رەتكىنا ئىسلامەتىن ژلائىن كورداقە: كومەكا شىنوار و دەستنقيسا لېر دەستىن مەنە كو بەحسى رەتكىنا ئىسلامەتىن ل دەقەرا مە دكەن. ل بەراھىن دى بو ھەم بەحسى شىنوارىن لىبەر دەستى كەم و مەزنترىن ديكومىنت لىبەر دەستىن ۋەكولەرا ژ لايى شىنوارى ۋە گورستانى گوندى (زيارتايە) دەنابەرا ھەولىر و كويىنچەقى دا كو گورستانەكا مەزنە و يا پەرە ژ گورىن سەحابا و خەلکى ئەم دەقەرى و تا نها خەللىك ب چاقەكى پىرۇز بەرى خو د دەنى و دوعا بو خو لىسەر دكەن و دىيىز نە وي گورستانى (گورستانى سەحابا). دىسان ل نىزىك بامەرنى گەركى مەزن ھەيە دىيىزنى (گرى سەحابا) ديازە خەلکى ۋى دەقەرە و بوسلمانى شەرەك دەنابەرا وان دا دروست بۇونە و بەرى چەند سالەكا دەما رېكخراوا(MAG) كار و پېشكىن ل وېرى دىكىن چەندىن گور ھاتته دىتن كو بو وي دەمى دىزۈرنە ۋە لى مخابن ج گەنگى پىن نە ھاتە دان، ژبلى ۋان ھەردۇو جها كومەكا دى يا جها ھەيە و ھندەك تىشك بو وي چەندى دېن كو شەر

- نه بەلاقکری.
کوفان ئحسان:چياديرك(چل دىئر)
 بىتى ئەفسانەيە،گوڤارا سىلاڻ، ڙماره
 ٤٤،ئامىدىيىن ٢٠٠٩.
- د. جمال نبز:المستضعفون الكورد
 وإخوانهم المسلمين،لندن ،١٩٩٧ .
- ابن الاثير:الكامل فى التاريخ،جزو
 ٧.
- د. فرسىت مرعى:کوردستان فى
 القرن السابع الميلادى.
- فازل قەرەداغى:بەئىسلاممەركىنى
 كورد ھەلەنامەيە يان
 ماستەرنامەيە،سليمانى،٢٠٠٦،
- شەھەرف خانى
 بهدىسى:شەھەرقنامە،وەرگىرانا: مەلا جمیل
 روژبەيانى، ١٩٥٠ .
- د. احمد ميرزا ميرزا:غربي إقليم
 الجبال فى عصر صدر الإسلام،رساله
 ماجستير غير منشوره مقدمه إلى جامعه
 صلاح الدين،ارييل ١٩٩٥ .
- كارل بروكلمان:تاريخ الشعوب
 الإسلاميه،ترجمه:منير بعلبكى.
- مستەفا نورى بامەرنى:ئەۋەيە
 بامەرنى،چابخانا زانا ،دهوك، ٢٠٠٦ .
- د. فائزه محمد عزت:الكورد فى
 إقليم الجزيره و شهربور،رساله ماجستير
 مقدمه الى كلية الاداب _جامعه صلاح
 الدين،چابخانا خانى،دهوك.

ئىك ژ گورىن دەقەرا ھەورەمان دزقريتە
 فە و تىدا ھاتىه:
زور كارى عارەب كەردەنەش خانور
 كە ناو بالى تا شەھەرەزور
هرمزيان رميان ئەتران كوزبان
 ويش يان شارده و گەورەي گەورەكان
 ديسان دېنى پارچى دا ديار دىيت كو
 ئەو بەحسن عەرەبا دىكەن وەكى نەتەوە
 ودىيىن عەرەبا خانويىن مە خرابىرىن ژ
 دەقەرا ناڻ بالەيى تا شەھەرەزور ھورەز
 رەقى و مەزنىن مەزنا خو ۋەشارت و
 بەحسن پەرسىگەها ئاگرى ياكىنى
 دىكەت. ھندەك ژىدەرىن ئىسلامى بەحسن
 خو بەدەست نەبەردانى و بەرگىرىكىنى دىكەن
 ياقوت دېنى بوارىدا دېيىزىت(و لەلھا باس
 وشىدە يەنعمۇن أنسىھم و يەحەمون حۆزەتەم)،
 ئىشارەتەكا دى بو ۋىن چەندى مسەعەر
 كورى مەلھەل ئەدىب دېيىزىت) و لا دخل
 أهلها فى الإسلام إلا بعد اليأس منه
 ئەو نەھاتە دناف ئىسلامى دا تا ژى
 بىزاربۇين).

ژىدەر و ۋەگەرۈك:

فورئانا پىروز.
کوفان ئحسان:الحاله الاجتماعيه
 للعرب قبل الاسلام،ھەولىر،٢٠٠٤،

شهر چى بۇويە لى پىشى هاتتا وان بو
 شەھەرەزورى دۇزارلىرى ھات خوون
 ھاتە رىشتن ل سالا ٦٤٣ و دەست دانانى
 سەر ھەر ئىك ژ بىرود و بالسجان ل سالا
 ٦٤٥). ديسان لقان دوماهيا گومان
 لسەر راستىا وى ژ لايى (مکانىزى
Mackenzie) ھاتە دروستىرىن، ھەر
 ديسان ئەف دىكۆمەنتە ھاتە رەتكىن ژ
 لايى زمانزانى كورد (كامل حەسەن
 بەصىر) و گوت ئەف كارە ھندەكا ب خو
 دروست كريي ب مەرەما تەشىيرىكىندا ھاتتا
 ئىسلامى بو ئەقى دەقەرى ئەۋەزى وەكى
 بەرسقەك بولۇشكەرلىرى كورد (عزمەدىن
 مىستەفا رسول) كو دېيىزىت ھۆزانقانەكى
 كورد بناقى (خەلەل مەندەلىچى) ل سالا
 ٢٠ مشەختى مەرىيە لى ج پارچە ھۆزان
 و كارىن وى نە گەھشىتىنە بەر دەستى
 مە و ياخىن دەنەنەن كو كەفتەرەن ناڻى
 ھۆزانقانى گەھشىتىنە بەر دەستى مە يىن
 (بaba تاھرى ھەممەدانى) يە.

ئەف بىرورايە گەھشىتىنە لوتقا
 دووقۇچۇنى پىشى سى دىكۆمەنتىن دى
 ھاتىنە دىتن ل دەقەرا ھەورەمان ل
 سالا ١٩٠٩ دوو ژوان ب پېتىن يۇنانىيىن
 كلاسيكى بولۇ و ياخىن ب نېمىسینا ئارامىا
 كەقىن ھاتبۇو نېمىسىن، ھەردووپىن ئىكىن
 د گوڤارا(قەكولىنىن ھللىتى) ل سالا
 ١٩١٥ ز ژلائىن پروفېسور مېنیس (mins)
 فە ھاتن شروقەكىن و ئەقى دى ژ لايى
 كاولى(A. cowley) ل سالا ١٩١٩
 دگوڤارا(ريکخراوا ئاسىا ياخىن
 بەریتانى) ۋە ھاتە بەلاقىن و دىارە كو
 كەفتەرەن پىشەستەكەن بولۇ زمانى كوردى
 ئەۋەزى دىكۆمەنتەكە كو ئەقىن بەرى نەها
 مە بەحس لسەر كرى پىش راستىكەت ب
 ھەبۇنا زمانى كوردى يىن كەقىن.

ژ بلى ۋىن دىكۆمەنتىن (تومابوا)
 رۇزھەلاتناسەكىن فەرنىسى يە پارچە
 ھەلبەستەكا دى ژ زار دەقىن ئىك
 ژ مەلائىن سليمانىيىن ۋە دگوھىزىت ژ
 مەلا(عمر فەقى) كو ئەو پارچە شعرە بولۇ

پیکولا دانه‌نیاسینا ئامیدىي وهكى كلتورەكى جىهانى د رىكخراوا يونسکودا

سېلاڭ

خنس و لاش دايە.
مهەرەما سەرەكى ژ فى سەرەدانى دارىشىتا بەرنامەيەكى ئەكادمىي يە بو دانان پىچەرىن تايىھەت كۆ بازىرەكى ئامىدىيىن بىبىتە پىشكەك ژ كلتورى مروقايەتى دلىستا رىكخراوا يونسکودا ئەوا سەر بنه تەوهىيەن ئىكىرىتى ۋە، وهكى يا دىيار كۆ پىچەرىن پىدۇقى د بازىرە ئامىدىيىن دا هەنە كۆ بىبىتە بازىرەك دلىستا يونسکو دا، ئەو پىچەر ژى بەردەوام بونا ژىنى يە دىسەرەدىمىن كەقىن دا ئەفرو و يَا دىيارە ئەفە پىر ژ ۲۰۰۰ سالايدە ژيان ل ئامىدىيىن يَا بەردەوامە، دىسان كومەكا جەفەنگىن شۇنوارى ماينە كۆ دشىن بىنە شەنگىت و بنكارك بو فى چەندى، سەرەرای فى چەندى ھندەك رەگەزىن نۇي يىن بازىرستانى يىن ھاتىنە دناف ئامىدىيىن دا وهكى ئاڭاھىيىن نۇي.

چەند پىچەرەكاكا ۋى كارى دىيار دكەتن. بو فى مەرەمى و ل سەر داخازيا زانىنگەما دھوكى بالىوزا عېراقى ديونسکودا (د. ئەمیرە عيدان الزەھەب) و شاندەكى ياوەر سەرا دەڤەرا دھوكى دەمن و پاشى بىاومریا رېقەبەرى شۇنوارىن دھوكى (د. حسن احمد قاسم) سەرا دەڤەرا ئامىدىيىن دەمن و ژلائىن دەڤەردارى قەزا ئامىدىيىن دەنە پىشوازى كرن، پاشى شاندى ناڭبرى سەرا چەندىن جەپن گۈنگۈن شۇنوارى ل ئامىدىيىن دەمن وهكى دەرگەھەن ئامىدىيىن و گورستانان میرا و كورا سرچىن، پاشى قەستا (خاندىنگەها قوبەھان) كر و ژ نزىك ئاگەھدارى كارى نوژەنكرن و قەكولينا بۇون ژ هەزى يە بىزىن نەل ژىر نوژەنكرن و قەكولىنادايە، پاشى شاندى ناڭبرى سەرا زخو و ئاڭرى و

ديارە پىشتى بىزاف ھاتىيە كىن بو دانه‌نیاسینا كەلها ھەولىرى وەكى كلتورەكى مروقايەتى ل سالا ۲۰۰۵ دىكۈنگەرئ نوژەنكرنا كەلها ھەولىرى داکو تىدا چەندىن شارمزا و بىپورىن بىانى ئامادە بىبۇون، پېكول دېرددەوانىن بو دارىشىتا گەلەك جەپن دى دلىستا يونسکودا، و دانه‌نیاسینا وان وهكى كلتورەكى جىهانى دلىستا ناڭبرى دا، دەڤەرا دھوكى ژى يَا پىدۇقى بىن چەندى يە و يَا ئەم دىزانىن كۆ پىر ژ ۷۵۰ جەپن شۇنوارى لى ھەنە كۆ جەپن بالكىش و پۇيەدانى نە، ل مەھا حەفت سالا ۲۰۰۹ كونفرانسەكى تايىھەت ب شۇنوارىن ئامىدىيى قە ھاتبوو گەنگەشا وى چەندى ھاتبوو كىن كۆ ئامىدىيى بچىتە د ناف كلتورى مروقايەتى كۆ رىكخراوا يونسکو ل دوور

ئاوارىن كورد ل دەرقە دەقىن قەگەرن بەلى مخابن!!!

فەھمى باپى رۇزانى

بېقىن دى زارۆكىن خوه بناڭ دامەزرىين و ئەو بۇ خۇ دى هەر سال ل ۋەلاتەكى بۇورىين. ب دىتىنامە ھەكە ئاسانكارىيەكى دلسوزانە و رىخۇشكىرنە كا ڏىل بىتە كىن بۇ وان لاوين چووبىن يان ئەوين دەقىن بچىن دى پىتىگاھە كا مەرۆقانە يا دىرۆكى بىت بۇ مە و ۋەلاتى مە و دى لاوين كو سامانى مە يىن نەتەوەيىن نە ب ۋەلاتى شاد بىن و ھەلبەت ۋەلات بىن لاو يىن ۋالايە . ل دەقەرا شىخان (٦٣) ڙوان لاوan زقىرىنە ۋەلاتى و داخوازا ھارىكاريى دەن ئىزلىنى (٥٥) لاوين دەقەرەن دەن ئەلقۇش - باشىك - بهحزان - وانزى داخوازا ڙقايمقايمىا شىخان كىرىنە پارچىن ئەردى بىدەنە وان و بۇ خۇ ئافاكەن و ئىيانەكا بەختەوەر و سەربىلند دوھلاتى خوددا ببۇورىين و لدویىت پىزازىنەن حکومەتا ئيراقا فيدرال پىشوازىكا باش ل پەنابەرەن قەگەر يابىن كرىيە و ئەقە دى بىتە ھاندەرەك بۇ ئەوين دەقىن بزقىن كو بىنە ۋەلاتى خوه و پىشكەرەن دئافاكارىنە ويدا بىكەن، بەلى مخابن ھنەك مەرج دانانىن بۇ ھارىكاريى ئەۋۇزى دەقىت مافى پەنا بهرىي ھەبىت و بىتىنامە دەقىا ھەر ئىكى دەقىت قەگەرىت بلا ھارىكاري بۇ بىتە كىن ماف ھەبىت يان نەبىت و لدویىت پىزازىنەن دويىچۈونە كا باش لسەر ڦى بابەتى ڙلاين قايىقايمىا شىخان ۋە دئىتە كىن كو سەرچەمن وانىن قەگەر يابىن دېتىنە (١١٨) كەس و ھەكە ھارىكاري ھاتە كىن ئەم ب باوهەرين دى گەلەكىن دى چاقلىكەن و ږقىنە ۋەلاتى خومىن ئازاد و رەنگىن و دى ۋەلات ب وان شادبىت و ئەم دى يىنە خودانىن لاوين خوه ھىقى و پىشەرۇڭا مللەتى خوه.

ئاستى!! گەلۇكى بەر پرسىيارە ٩٩ لاوى بىن ئەزمۇون ٤ خىزانان وى ٢ جەفاكى خىلەكى و پاشقەرۇ ٩٩ دەسھەلات ٩٩ ھەكە كەش و ھەوايەكى گونجايى و ئازادىا تاكەكەسى و دەرقەتىن كارى و ڇىنگەھەكاب روومەت و سەرقەراز ھەبا تو بىزى ئەف ھەمى لاوين مە ۋەلاتى خوه و دايىك و بايىن خوه و ھەقال و ھۆگۈرۈن خوه ھىلابان و بەرى خودەدابان كۈلانىن ھاندەرەن و ھەلبابان ٩٩ ئەز باومىنەكەم و نۆكە ڙى ھەكە پىشوازىيەكاب باش لوان بىتە كىن و بىزانن ئىيانەكاب روومەت دى ل ۋەلاتى خوه بەنە سەر و ھارىكارييەك بۇ وان ھەبىت ڈۈرپەي وان دى ږقىن بەرى بەھەلىيەن . مخابن پىشەر ھاتن گھۇرىن بەرى خەلکى خوه ددا كوشتن و بىگىان و خونا خوه بەرەقانى ڙ وەلاتى خودەدەر و ۋەلات ھەمى ئىيانا وانبۇ و نەبەردان نۆكە بەرۇقاڑى مالى خوه و ئىيانا خوه و ھەبۇونا خوه دەنەنە دەمەترىسىن دە و دچن دەنە خولامىن خەلکى و ئەو وان ب خولامى ڙى وەرناغىن و دېبىرەنن ھەرنە ۋەلاتى خوه مە نەگۇتىيە وە ھۇن يىن و مەترىسا مەزنەر ئەوە لقان سالان ږورپەي دەرچووبىن كۆلىزىا و پەيمانگەھان يىكار ماينە و دلى قوتاپىان ڙخۇهندىن رەش بۇويە و دېبىرەن بۇچى دى خۇنىن ھەما مە ب داوى ئانى ھەر دى مىنەن يىكار وەكى يىن بەرى مە و چاقى وان بەرەنەن خواندىن نەئىنە دامەزراپىن دى درېزىن خواندىن نەئىنە دامەزراپىن دى چاوا ئىيانى بەنە سەر و ھەۋىزىن پىل ئىنن ٩ و دى ج ھەستى ۋەلاتپارىزىي بۇ پەيدايت ؟ ھەلبەت ئەوين خودى دايىن نەدەخەما دامەزراپىن نە و ھەر جەن

ڙەھر ئەگەرەكە ھەبىت ھېزمارەكە زور ڙ لاوين كوردىستانى بەرى خوه داینە ھاندەرەن و ھنەدەك گەھشىتىنە و مافى پەنابەرەن وەرگەرتىنە و بۇونە ئامىر و كاردەكەن و ھنەدەك ڙوان ھارىكاريى خىزانىن خوه دەن ل ۋەلاتى و ھنەدەك خىشتا ماف نەستاندىيە و لکۈلانىن ئورۇپا چاپىن وان ل دەستى دەولەتى يە ھەتا پارىيەكى نانى ب منەت بەدەتە وان و ب دىتىنامە (٩٠٪) ڙوان دېھشىمانن بەلى بەرگە بۇورىيە و پارىيە ھەيى و نەيى و بەدەينا و مەترىسا مەرنى ھەتا گەھشىتىه وى دەرى و پارە نىن پىن بزقىن و خەونىن وان خەف دەركەقتن و ئەو بەھەشتا وان خەون پېقە دەيتىن بۇونە كول و كەسەر و بۇونە ڙانا زراف و كەقته دەلىن وانىن ڙ ئورۇپا دەھاتن و لاوين ۋەلاتى دئازراپىن دەھاتن و ئورۇپا دەرەنە بەھەشت لېر دلى خەلکى و ئەو دسەردا د بىن و ئىيدى رۇوپى وان ناگىرىت و نكارن بزقىن و مخابن ھنەدەك ڙوان ھاتىنە ھەلاندى دناف فەرەنگىن ئورۇپىدە و ۋەلات و دۆز و كولتۇرى خوه ڙېرگەرىنە و فيرى خوارنا كەرمەتىن بىھۇشكەر (مخدرات) بۇونە و ھنەدەك ڙوان ل كۈلەن دەنچن و ھنەدەك ڙنین ئورۇپى ئانىنە و ڙارۇك ڙى ھەينە و ڙن و ڙارۇك ل ۋەلاتى ڙى ھەنە و توشى ئارىشىن جەفاكى بۇونە و ھنەدەك ڙوان ڙارۆكىن وان بۇونە خوارنا ماسىپىن دەريا و بىن سەر و شۇين بۇونە و ئەوين بىن ماف رۇزىن خوه لېر دەركەھەين دېرا و رىكھراپىن خېرخواز بۇورىين ڙبۇ ھنەدەك خوارن يان جىلىكىن كەقىن و لوهاتى خوه بېلىكى خوه پاڭز دەرن !! مخابن بۇ لاوين مە شورها پۇلابى يَا ۋەلاتى بگەھنە ڦى

بارزان حاجى

**گوھدار دېيژنە من تو گەلەك د بەرنامى خودا دكەيە كەنى و ھندەك
جاران من خەمگىن دكەن.**

د بىاھى راگەھاندى دا ل سەر ئاستى پارىزگەھا دھوكى گەلەك كەسىن خودان شيان ھەنە كو ب شىۋەكى هەرى باش و دلسوز كارى د دەزگەھىن راگەھاندى دا دكەن و بارزان حاجى ئىكە ڦوان گەنجىن كو دنالا جىهانا راگەھاندى دا كار دكەت و ب ھى رەنگى بو سىلاۋ دېيېشىت.

شىلان عبدالمناف

بارزان حاجى د سەرى دا ب ھى شىومى دھىتە ئاخۇتن و دېيژيت: ئەز ڦ دايىبۈي سالا ١٩٩٠ مە و بو جارا ئىكى ل سالا بورى ئەز ھاتىمە د ناقا جىهانا راگەھاندى دا ل راديويا لاوان يا سەر ب فەرھەنگخانا دھوكى وەك بىزەر من كار كريه و پاشان بەرهە راديويا داسنيا چوم و كارى بىزەرىن و دەرھىتەرىن ل وى راديوين دكەم. لدور كانى كارى راگەھاندى چ كارتىكىنى ناكەته سەر خوانىدا وي بارزان د بەرسقى دا دېيژيت: چىپنەۋىت كو ئەف كارە دەمەكى گەلەك ڦ من دكۈزۈت چونكى ب تايىھەت دەرھىنەرى كارەكى ب زەممەتە و خوانىدا من ڙى گەلەكە و ئەز نەها يىن ل پولا شەشى ئامادەي و لدور ۋى ئىكى كانى ل بەر نىنە دەست ڦ راگەھاندى بەردەت هەتا كو خوانىدا خو ب دوماھى دئىنېت بارزانى حاجى دېيژيت: من گەلەكى حەز ڦ كارى راگەھاندى كرى و بولەمە ئ سالان من ب بەردهۋامى پىشكەدارى دگەل بەرنامىن راديو و تىلەقزىيونان دا كريه و داخازا من ڙى ئەو بولۇ رۆزەكى بىمە بىزەر و نەها ئەز گەھامە ۋى داخازى و تا نوکە د ۋى بىاھى كارى دا ڙى چ ئاستەنگەك ل بەر سىنگى من پەيدا

نهبوونە و لەورا من ل بەر نىنە دەست بەردارى كارى راگەھاندى بىم. د بەرسقا سىلاۋ دا كانى گوھدار ج جورە رەخنەكى ئاراستەي وي دكەن بارزانى گوت: گوھدار دېيژنە من تو گەلەك د بەرنامى خودا دكەيە كەنى و رەخنا وانا دووين ڙى ئەو بولۇ كو ئەز گەلەك ئاخۇتنا درىز دكەم. لىن ناقەشىرىت و دېيژيت: ئەز د سروشتى خودا هەردمە كەسەكى كەيف خوشم و كەنى هەردمە بىن ل سەر لېقىن من و گەلەك حەزا من ل سەر دانوستاندىنە هەيە دگەل گوھدارىن پروگرامى خودا و زىدە حەز ڦ بەرنامى خو دكەم. لدور كارتىكىنا گوتگوتىك و ئاخۇتانى ل سەر كەساتىا وي بىزەرى راديويا داسنيا دېيژيت: من چ حەز ل سەر گوھدانى گوتگوتىكا نىنە لىن ئەو ھندەك جاران من خەمگىن دكەن لەورا يَا فەرە مروف وان گوتگوتىكا ل پشت گوھ ۋە بەھاقيت چونكى ئەو كەسانى، ب ۋى كارى رادىن خودان كەساتىيەكى نەساخت و دەرونى وان گەلەكى نزمه. باشە تە لېر نىنە د ئائىنەكى نىزىك دا بىيە مېھمانى شاشەكى تېقىي و پروگرامەكى پىشكەشى بىنەران بکەي؟ من گەلەك حەزا ھەر رۆزەكى ڦ رۆزان ل سەر شاشەكى تېقىا دەرىكەقىم و كارى پىرۇز ئەنجام بىدم و بەرناમەكى پىشكەش بکەم. ولدور هارىكاريا مالبات و هەقلاان ڙى ئەو دېيژيت: سوپايس بو مالباتا من كو گەلەكە هارىكارە د ھەمۇ بىاھىن ڙيانا مندا و د ھەمان دەمدا ئەو ھىزەكى ڙى دەمنە من و ھەقلا ڙى ڙى ھىزە من يَا كارى رە هارىكارن و سوپايس بو ھەموويان.

ھونەرمەند حەسەن شەریف

ئەگەر چارەکى نەبىنم بو كۈپىكىنى ئەز
ئىدى بەرھەمان بەلاف ناكەم.
خەونا من يا ھەرە مەزن ئەو بۇو كو من
سازەك ھەبىت و ئەز ب ژەنم

پېرس ئامىدى

سياڭ: چەند راستى بو وي چەندى
ھەيە كو حەسەنى تەمبۇرەك ڙ قازانا
دەيىكا خۇ دروست كربۇو؟

حەسەن: ب راستى سەد ڙ سەدى راستە
و من ھەمى بزاڭ دىكىن بىتى من تەمبۇرەك
ھەبىت، لەوما ھەر تىشەكى ب كىر ھاتىما من
دكەر تەمبۇر.

سياڭ: چەند يا ب زەممەت بۇو تو
پەيچىن ھەلبەستقانان ((فەقىي تەپیران و
ئەممەدى نالبەند)) بکەيە ستران؟

حەسەن: ب راستى ھەر تىشەك ب
ساناھى ب دەست مروقى ۋە ناھىت، دېلىت
مروق خۇ ماندى بکەت، بەلى ۋىھىز ھېزەك
مەزىنتىر دېغا و ھەتا كو بەيتا لالش ۋى تا
رادەمەكى يَا قورس بۇو، بەلى ھەر چەوا بىت
مە ب سەركەفتىيانە ئەنجام گەھاند.

سياڭ: دەستپىكى تە يا ھونەرى
خەونا تە ج بۇو؟

حەسەن: خەونا من يا ھەرە مەزن ئەو
بۇو كو من سازەك ھەبىت و ئەز ب ژەنم،
چونكى گەلەك ب زەممەت و زورى مە
پەيدا دكىر و ئەز عاشق و شەيدايىن ئامىرى
سازى مە و دىسان من بو خۇ ھندەك پالدەر
ھەبوبىنە حەتا نوکە ل دەستپىكى ھەمى كارىن
منن وەكى كورمەتنى من يىھىز ((رۆزگار
كىستەيى))) و گەلەك ھەقالىن دى.

سياڭ: تو وەك ھونەرمەندەك
دېلىنى چەند يا گرنگە روشنېرىيا كوردى
بو ستارانبىزى و چەند ل دەف ستارانبىزىن
مە ھەيە؟

حەسەن: گەلەك پرسىيارەك جوانە،
گەلەك جاران مە كريه گازى و كريه ھەوار

ھونەرمەند پېشىمەرگە يىخودان ھەلوىستى نەتەوايەتى و حەزىكەرى سترازا كوردى
(حسن شەریف) دېلى دىدارى دا سياڭ بو ھەمەيىن ھىزى مېھقان كريه كو چەندىن
پېزائىينا ل سەر كارىن وى يىن ھونەرى بىدەينە دىاركىن و ل سەر دەنگ و باسىن وى يىن
ھونەرى ئاگەھدار بىن.

سياڭ: گەلەك دېلىزىنە تە ستارانبىزى
پېشىمەرگە ئەرى تە پېشىمەرگاتى كريه؟
حەسەن: ئەز بخو ئىك ڙ حەزىكەرىن
ئاخا پىرۇزا كوردىستان مە ل سالا (1984)
ئەز چۈوييمە دناف رىزىن پېشىمەرگە دا ۋىن
من ((14 سال)) بۇون و ل وي دەمى گەلەك
جارا ئەز دەنارتىمە ۋە دگوتە من تو يى
بچۈكى ھەرە مال، بەلى ھەر ل سەر خەباتا
خو ئەز يى بەرددوام بۇوم و من پشکدارى
دشورەشا ((گولانى)) يَا رۆزگارى خوازا
كوردى دا كريه و ب راستى ھەر ل وېرى
ئى من ستراز دگوتىن و ئەز ل سەر كارىن
ھونەرى يى بەرددوام بۇوم.

سياڭ: ئەقروكە تول وەلاتى
غەربىيائى تە تىشەك ھەيە بىرا تە ل
ھونەرى تە يى كەشق بىنۇتە ھە و وەك
بىرھاتن تە ل دەف خو پاراستى؟

حەسەن: ب راستى من تەمبۇرەك ھەبۇو
من بخو بۇ خو چىكىرىبۇو ب تىلىن ئاسايان
و ھندەك قودىك من بۇ خو ب دارەكى ۋە
ناپۇون و من كربۇو تەمبۇر و من ل دەف
خو پاراست، بەلى ڙ بەر فەگۇھاستنا مە ڙ
گەلەك جەھان مانى وە دېت ج ب سەرىتى
كوردان دەھات ئەو تەمبۇر نەما، بەلى ھندەك
تىشت يىن ماين وەك بىرھاتن زاروکىنин.

سياڭ: دەستپىكى پر ژەل و ۋيان
سوپاسيا تە دكەين كو تە ئەقروكە
روپەلىن گوقارا مە ڙ ھەزى وېنە و
ئاخىختىن خو دېتىن و بو خاندەقانى مە
پەر خو بىدەيە نىاسىن.

حەسەن: گەلەك گەلەك سوپاسيا ھەوە
دكەم و سەربىلندىم ب ھندى كو ئەقروكە
ئەز ل گوقارا سياڭ يَا دەشمەرا مە دەھرا
ئامىدىيەن مېھقان بىم و سوپاسيا ھەوە ھەميان
دكەم و دەستىن ھەوە دەڭىشىم.

سياڭ: ئەگەر ئەم بىزائىن كانى
ھەسەن شەریف كىيە و كەنگى بۇويە
ستارانبىز؟

حەسەن: ئەز يى بەرنىاسىم ب حەسەن
شەریف و ڙ دايىكبووين سالا (1969) مە
ل گوندى كىستە و ھەمى دەما يَا ل بىرا
من و ئەز شانازىي پى دكەم كو د بىنەمالەك
ھەزاردا مەزن بۇويە و سەبارەت ھونەرى
من يى ستارانبىزىن ھەر ڙ زاروکىندا خو من
ھەز ڙ ۋى كارى دكىر و بو ئىنکەم جار ل سالا
(1985) وەكى دېلىزىن ب فەرمى ئەز بۇومە
ستارانبىز و من بەرھەمەك بەلاقىر و بەرى
ھىنگى ڙى من ستراز دگوتىن كو ماموستا و
برايى من ((رۆزگار كىستەيى))) كاسىتەكى من
يا ھەي ھەز ڙىن من (7) سال بۇون من بخو
بو خو توماركربۇو ل بەر مسەجلى.

راوی) یەک بىن ھەی ب تەنا ھونەری کوردى حاشا وەکى ..... ترۆمبىلا تەزى دىكەت و داخلى کوردستانى دىكەت... باشە كا دەزگايىن مە يىن روشنېرى و كى بەرسقا وى بىدەت؟ كى حەقى مە ئى وەرگرىت؟ ئى بەر قىن چەندى ب راستى ب راستى من زەوقا بەرھەم ئىنانى نەمايە و ئەگەر ئەز چارەكى نەيىنم ئەز بەرھەما بەلاف ناكەم بىن دى سىنگل بەلاف كەم و دەمە گوھدار و حەزىكەرىن خو.

سیلا夫: ل دوماھىي تە چ ھەيە بومە بىزى؟

حەسەن: گەلهك گەلهك سوپاسيا ھەوە دەم داخازا پىشكەفتىن بو گۇفارا سیلا夫 دەم و دخازم بەردەواام كەسىن پاقز و خودان سەربۇر خزمەتا مىدىاين بکەن و سوپاسيا ھەمى خوندەقانا دەم.

باوهربكەن ھونەری مە بەھايدىن مەزن بىن ھەي ب ھەمى لایهنا فە ل دەف خەلکن بىيانى گەلهك دئاستەكى بلند دايە، بەلى بىن خودانە دېلىت خودان لى دەربكەقىن.

سیلا夫: تە ل بەر نىنە چ بەرھەمەن دى دروست بکەت؟

حەسەن: پىرسگىركەك يا دروست بوبىي، هەر وەكى هەرسال دچوو، بەلى ب راستى قان كومپانيا قان تومارگەها، ل دەمەن بەلافكىنى، دلى من گەلهك بىن شكاندى و بىن وەل من كرى كو سترانى بىزىم يان نەبىزىم بومن نە گەلهك يا گىرنگ بىت، راستى دېلىز و راستى من نېزىكى ((٤٠-٢٠)) سترانىن پاقز بىن ھەين و بىن كەسىن نە بەيىستىن، بەلى ئارىشە ھەمى ماف خارنە، بلا بەس بىت مافى سترانىبىزى بخون، ھندهك ب تەنا دئىنە كوردستانى و چاقدىرى لى نىنە ((عبدالله

دسوچەت و سترانىن خودا د بەرئاما د دېلىت ئەم خوبىاسىن و ئەم حەزىز ئاخا خو و نەتهوا خوبكەين و وان كاودانان بىنинە ل بەرچاڭ، پاشى سترانى بىزىن. دېلىم دېلىت سترانىبىز د گەلهك بواران دا خو روشنېرى بکەت وەكى ((نەتهوھىي و خاندىن و ۋيانا مللەتنى مە يا چووپى)). ئەگەر ئەز نەزانم شوروشا ئاگرى و شيخ خالدى جىرى و شيخ سەعىد و بارزانى و هەتا دوماھىي، بىزانن ئەفە ھەمى ب ھونەری فە دىگرىداينە و ۋىلى فى تام و روحا خو يا كوردى بنياسىت ل باشورى كوردستان نوكە سترانىبىزىن مە ل ((٨٠٪)) گەلهك مخابن سترانى بىيانى ميوزىكا مە و گوھين وان بىن داگىركىن.

سیلا夫: تو ۋەن ستابىل و جورىن سترانى يىن نوكە دەركەفتىن چەوا دېلىنى؟

حەسەن: ب راستى ئەم كەس گونەھە كا مەزن دكەن كور و كچىن مە گەلهك دەنگ خوش بىن ھەين، ئەز قەت تىتاگەھەم بوجى ئەف كەسە ب روحا خو نا بىن، بوجى ب قوركا حەفكا خو نا بىزىن، مەبەستا من ئەم روحا كوردى يا ژ دەست دايى، ئەز وەك حەسەن شەريف ئەگەر ئەز بىنەم بىن ب روحە كا كوردى نەبىزىت و خزمەتا ھونەری كوردى نەكەت ئەز دېلىم بو وي كىماتىيەكە، دگەل ھندى مە مەزى ((رەپ و پوب و هوب و جاز)) ھەبن، بەلى بلا حەفكا كوردا تىدا بىت و بلا پەيىش دېپاقز بىن و ئامۇزگارىا من ئەوه نەچن ب قوركا ھونەرمەندەكى دى بىزىن هەر كەسەكى نافىن خو بىن ھەي.

سیلا夫: ھونەرمەندىن كارىن ھونەری يىن پاقز دكەن ل باشورى كوردستانى گەلهكىن؟

حەسەن: باوهربكە ب تلىن دەستا دەھىنە ھېمارتن.

سیلا夫: نەخوشتىرين تشت بوتكە ل دەمەن ھاتىيە كونگرى (پ.د.ك) تە ل كوردستانى دىتى چ بۇو؟

حەسەن: من تىشەك دىت ئەز گەلهك گەلهك پىن عاجز بۈوم، باوهربكە ئەز ھاتىمە كوردستان ((٢٨)) روزا ژ ئۆتىل و كافيتريا و هەر جەھەكى ئەز چووپىمى، باوهربكە، باوهربكە/ من قەت ميوزىكا كوردى نە بەيىست و نەھاتىيە گوھين من، باوهربكە نزا چەوا بىزىم ئەفە گەلهك تاوانە كا گەلهك مەزىنە،

دەمىٽ ھونەر دېيىتە پشکەك ژ ڦيانا تاكى شورەشگىر

سەباخ زاخوی

داخوازيا من ئەمۇھە سەرخەبوونا كۆردستانى و ئەكاديمىا مۇزيكى ل پارىزگەھا دھۆكى بھىتە دانان و پەيمانگەھا ھونەرىن جوان ل زاخو بھىتە دامەزراىندن.

ديدارو بەرهەفکرن : رەفەند گوھەرزى

ھونەرمەند ھىمامىي ھونەرى مللەتى خودىيە و ھەموو ئىش و ئازارىن گەلى خوه دكەتە ھەلبەست و ھوزان و ئاوازا بەرگرىن بو ددانىت ل دويىض وان قوناغىت تىدا دەربازدېيت ژ پېيختەمەت پېشىھەبرن و گوھورىن و بلندكىن ئاستى ھونەرى خوه و گەھاندىن راستى و پاقزىيا وي ھونەرى. ئەقا ل كۆردستانى چىبۈي نموونا ھونەرمەندىن سەركەفتى بويىھ دناف جەرگى شورەشىن كوردى و بەرسىنگى دوزمنى. سەباخ زاخوی و ھونەرا وي دەقى ديدارىدا بخوينه ...

سەر ئاميرى سازى و هيشام زاخویي ھارىكارىيەكا مەزن بو ئەرددەوان زاخویي كرن وەكى بەرھەمن ئىكى د رىكا تومارگەھا زاخو ياخودانى وي باين مېھۋانى و ل وي سەرددەمى دەنگى ھونەرمەند ئەرددەوان زاخویي بەلاقە بى، و رەنگىھەدانان خۇھەبى ل سەر ئاستى پارىزگەھا دھۆكى، پشتى ماومەيەكى گەلەك كىم ئىكسەر مە بەرھەمن دۇوى ئىناخوار ب ئاميرى عودى بتنى دگەل دەنگى ئەرددەوان زاخویي ل سالا ۱۹۷۸ ئەقى بەرھەمن ئى سەركەفتەكا مەزن بەدەست ۋەئىنا، ھەر ل وي سەرددەمى دا كاسىتەدا دوو قولى (تەحسىن تەھا و ئەرددەوان زاخویي) ب ئاميرى عودى ئىناخوار ئەم ئى ھەر ل تومارگەھا زاخو ئەقى ئى كارتىكىنەك ھەبى كو ئەرددەوان وەك سىتىرەكى بۇ گۇتنا سترانا ھەۋچەرخ بھىتەناسىن، ئىدى سالانە مە بەرھەم دگەل تېپىن مۇزيكى دېئنانە خوار بۇ تومارگەھا زاخو و دھۆكى و ھاتە وەرگەتن ل ئىزىگى كوردى بىن بەغدا، لى ئەرددەوان پشتى ھاتىھ داخازكىن بۇ عەسکەرىي (القادسيا رەش) ئەھى قەستا ناف رىزىن شۇرەشى كر وەك ھونەرمەندەك و پىشىمەرگە، و ھەروەسا بەرددەۋامى دا ھونەرى خۇل ئىزىگى گولان و پشتى كاسىتەكا سىن قۇولى ھونەرمەندان (ئەرددەوان زاخویي، سەعىد گابارى، شاكر مەممەد ئەمین) توماركىر، ھەمى ژ سرۇدىن شورەشگىرى پىكھاتىن، دەنگىھەدانە كا ئىكجار مەزن ل دەقەرا مە دناف شۇرەشىن دا پەيدا كر و ل ئىزىگى گولان ب پشتەقانىا ھوزانچانىن مەزىن دەقەرا ئاكرى وەك ھوزانچانان (حىكمەت مەلا ياسىن و عەبدالرەحمان حاجى) و ئاوازدانەر و مۇزيكىزەنن دەقەرا ئاكرى وەك (رمەزان ئاكرەبىي و عيماد ئاكرەبىي و شەعبان ئاكرەبىي

سيلاف: سەباخ زاخویي چاوا بۇ ھەقالى ئەرددەوان ؟

سەباخ زاخوی : ل سالا ۱۹۷۷ ئەز مامۇستايىن مۇزيكى بۇوم ل بىنگەھەن لاؤان، مە داخازكىر كو ھەر كەسى دەنگ خوش بىت يان حەزا مۇزيكى ھەبىت قەستا بىنگەھەن لاؤان بىكت، ب خۇشحالى ۋە ئەرددەوان زاخویي و ئەياز يوسف ھاتىھەلپۇردا دەنگ ل وي دەمى سترانىن فلكلورى يىن ھونەرمەندىن ژ بەرى خۇ دگۇتن وەك (ھونەرمەند بشار زاخویي، ھونەرمەند تەحسىن تەھا، ھونەرمەند سەمير زاخویي)، بەلنى مە بېرىاردا كو ئەوان سترانىن خۇ ھەبن دا كو نەبنە زارقەكەر و رىكەكا تايىھەت ھەبىت، ژ بەرڤى چەندى مە قەستا ھوزانچانىن بازىرى زاخو كر وەك خۇدى ئى رازى (خالس خەليل) چەندىن بەرھەم دانە مە وەك ھوزان و دگەل ھندەكىن ئاواز كرى، ھەروەسا مۇزيكىزەن (نەزىر تاهر) ل

سيلاف: كورتىيەك ل سەر ڦيانا سەباخ زاخوی ؟

مباج زاخوی : ئەز ھونەرمەند مباج حاجى تەها ناسىار ب سەباخ زاخویي ژ دايىك بۇونىن سالا ۱۹۵۲ ل بازىرى زاخو خاندىن سەرمەتايى و ناومەندى و ئامادەبىي من ل زاخو تەمام كرييە و پاشان پەيمانگەھا مامۇستايىان ل ھەولىرى. ئەز نوكە ژى مامۇستايىن مۇزيكى مە سەر ب رىقەبەریا پەرورەدا زاخو و بەرددەۋامى ل سەر كارى خۇ يىن ھونەرى چ وەك مۇزيكىزەن چ وەك ئاوازدانەر.

سیلاف: ئەکەر تۆ ئەردەوان وەك ھەفالەك

ھونەرمەند بىدەپە نىاسىن دى ج بىزى؟

سەباح زاخوی: ھونەرمەند ئەردەوان زاخوی
(قەھرەمانى سترانا كوردى يا شۇرەشگىرى) ژ
بەركو ھاتە شەھىدىكىن ل سەر خاترا پەيپا
كۈردىستانى.

سیلاف: ئەۋە ئەلەتىيا دەھونەرەي ستران
گۇتنىدا چىبپۇي پشتى وەغەركرنا ئەردەوانى
و ئەيازى ھاتە پېرىكىن ب دىتتاتە ؟! گور دىتتى
سەباحى تا رادەكى يىن ھاتىيە پەركىن و دېيىت:
بەلى ھەتا رادەيەكى باش ھاتە پېرىكىن چونكى
زاخو بازىرى دەنگخۇشاپە و ئەردەوان بۇپە
قۇتابخانەك، چەندىن ھونەرمەندىن دەنگخۇش
ئى دەركەتىنە وەكو ھونەرمەندان (حاجى زاخوی
و عەبدالقەھار زاخوی و ئەدرىس مەحەممەد و نزار
حەسەن، رىكىش زاخوی و نزار مەحەممەد خالد و
گەلەكىن دى).

سیلاف: دوماھى دىتتى تە و ئەردەوان ل كىفە
بو و چاوا ھوين ژىڭ فەبۇن؟

سەباح زاخوی: ئەز ل تازىا ھونەرمەندى
خۇدى ئى رازى (ئەياز يوسف) بۇم كو
ئەو حەفتىيەك بى چوپىيە بەردىقانىا خۇدى،
ھونەرمەند ئەردەوان ھاتە تازىن و خاترا خۇز
مە خواتى و گۇتە مە من ئاھەنگە كا ھەپى ل
بەغدا بەھەلەك فتا دامەزرازىدا ئىزگىن كۈردى ل
بەغدا ئەز دى پىشكەدارىم بەلى ئەز سۆزى دەم كو
ئەز سترانەكى ب خۇدى ئى رازى (ئەياز يوسف)
بىيىم و ل وى ئاھەنگى ئەف مەوالە گۇت:

چۈخى منو ھەريا بەردا

بەخۇدى پشتى تە ناچم دىلانا

نايى).

سیلاف: ھونەرمەند ئەردەوان چەندى نزىكى

تەبۇ ژىلى كارىن و مىيىن ھونەرى؟

سەباح زاخوی: ئەم گەلەك نىزىكى ئىل بۇپەن
ب شەف و رۇز دەگەل ئىل بۇپەن و ل ئاھەنگان
و ل داوهتەن و ھەلکەفتىن نىشىتمانى و ل بىنگەھەن
مەيىن لاؤان مە بەرەۋامى دەدە ھونەرى خۇ.
و لدور داھىباريا وي ب سترانىن ھونەرمەندى؟
سەباح زاخوی دېيىت: ھەمى بەرەمەيت وي ب
تايىھەت سترانىن شۇرەشگىرى وەكو ستران وتايىھەت
سترانا (بارى گران) ژ ئاوازا منه و ئەو ھەمى
ئاوازىن من بو وي دەپىنایىن.

سیلاف: ھەستا نەتمەۋى يى ھونەرمەند

ئەردەوان زاخوی چەند كارتىكىن ل سەر ھەفالىن
وي ھەبۇ؟

سەباح زاخوی: براستى گەلەك كارتىكىن
ھەبى نە ل سەر ھەفالىن وي بىتى بەلكو ل سەر
ھەمى مەللەتى كۈرد و خوشتىرىن بېرھاتتا سەباحى
دەگەل ھونەرمەند ئەردەواندا ئەو دېيىت: ھەتا
وەغەركرنا وي ھەممۇ بېرھاتىن من د خوش
بۇون دەگەل وي دا.

سیلاف: ھۆين چەند شىيان دوى دەمەيدا

گەورىن و نويكەرنى دەۋىزىك و سترانا كوردى دا
پەميدا بىكمەن؟

سەباح زاخوی: ئەم بۇپەن پېرەك دەنابەرا
سترانا فلكلۇرى و سترانا ھەقچەرخ دا و مە شىا
ستايىلەكى تايىھەت بۇ ئەردەوان زاخوی دەپىنەن و
سترانا كۈردى بەرەف پېش بېين و ژ بۇي فىن
ئىكىن ئى مە گەلەك جە ھەبۇون لى تايىھەت ۋان
بىنگەھەن لاؤان ل زاخو بۇو.

و چەندىن ھونەرمەندىن دى) ۋان سرۇدان

ھەستا پېشىمەرگەي بلند كر و حەزا كوردايەتىن ل
دەف گەنجى مە خورتىكى، ژ وان سرۇدا (باپو،
لەشكەرى مە ھاتە خوارى، دادى ئەزى بجهەنگم،
دادى دلى من بىزانە، رىسقا شۇرەشى، مەسۇودە
شىرى خەبات و چەندىن بەرەمەيت شۇرەشگىرى
ب شەھيدان و پېشىمەرگان و سەرکەردى مەللەتى
كورد مەلا مستەفا بارزانى)، و دىسان چەندىن
ھوزانقان و ئاوازدانەران ھارىكاريا وي كىن ژوان
(عەبدالعزىز سليمان و سەمير زاخوی و دەگەل
من و چەندىن ھەفالىن دېتىر).

سیلاف: ئەۋە ئەستەنگىن دەكەفتىن د رىكا ھەمە
دا چبۇون د دەمن تۆماركىندا بەرەمان و د ناشا
ئاھەنگان دا؟

سەباح زاخوی: ئەو بەرەم د رىكا ئەمنا
رېيمىن را دەرباس دىيىن ژ بەر فىن چەندى ھەر
ھوزانە كا سىاسىبا دهاتە قەدەغەكىن و ج ئازادى
نەبى د تۆماركىندا بەرەمەيت مەدا و ژ بەر فىن
چەندىن چەندىن جاران ژ لايى رېيمىن قە كەتىنە
د زىنداندا دا و توشى ئەشكەنجى بۇپەن.

سیلاف: ھەفالىن تە يىن مۇزىكىزەن كى بۇن؟

سەباح زاخوی: وەكو دەپىتىك و ل سالا
1974 من قەستا ناف رېيزىن شۇرەشا ئەيلولى كر
و ل ئىزگىن دەنگى كۈردىستان ھاتىمە دامەزرازىن
وەكولىدەرى عۇدى د گرۇپا (دىلمان) دا ب
سەرپەزىتىا ھونەرمەند مەحەممەد تەپ تاھىر و
سالا 1977 ھونەرمەندىن مۇزىكىزەنن ھەفالىن
من وەكو (مامۇستا وەلید خالد و عبدالقادر
خالد و عيسا لسەر ئامىرى ئۆكۈردىپۇنى و فەرھاد
گۈرگىس و دىمۆكراٽ تەها و دلشاد لسەر ئامىرى

مسعود ڦاودند

هزرين دزى

فلان نقىسىر يان ڙى فلان بهرهه ڦکه، ره يان ڙى ڙنقىسىنا فلان كهسى يه. ب هزرا من ئەفه نه روژنامە ڦانى يه و نه نقىسىر يه، ڙبه رکو ئەهو هزر و باهت د سايت و مائپه رين ئىنتەرنېتى دا مشەنه، تەنها ڦەگه راندیه بو سەر زمانى خوه. ئەگه رى دزينا هزرى ڦەدگەريت بو كىميا پىزانىنان ل دەف وي كەسى باهته کى دنقىست و ل باهته کى داكو ل گوفاره کى يان ڙى روژنامە يەکى بھيئه بهلاڪرن. گەلهك براده رين هەلبەستقان ل دەف من گوتىه تو دزانى فلان هەلەبەست ئەو پەيقىن من و من ل دەف فلان كەسى ئەو پەيشە گوتى ئەوي كرە هەلبەست؟ گەلهك باهتىن دى هەنە وەكى ڦان باهتىن من ل سەرى دياكرين هەمنى هزرىن دزى نه ئەو بخوه نەخودانى وئى هزرى يه و ئەگەر ب هورى پسيارا ئاراسته خودانى وئى گوتارى، يان نقىسىن يان ..... هتد بکى دى ديار بىت ئەوي پىزانىن گەلهك ل سەر وي باهتى نىن، ئەقجا هەقالىن خوشقى بلا ئەم بھيلان خودانى هزرى بگەهيت دامى نەكوبىن هزر دزى. ل قىرە هندى ئەم بنقىسن نموونە گەلهك، هزر و خەيال ناخن مروقى ترى دېتە و هزرەكا بەرفە هەيدە بو بيركىنا گەلهگ باهت و دېتىن دى.

دگوھورن ئىك ڙبراده رين روينشتى تەنها ئىك لايمىن هزرى و دانوستاندى دى ل جەھەكى بهلاف كت براده رين ل وي دەمن ئەو باهته گەنگەشە كرى دەمن دخوخت دى بىزت برا مانه فلان باهت مە بهرى چەند روژه کا ل فلان جەنى بەحس كر، بهلى برا مە بەحس كر و نوكه ئەقى نقىسىر يا بهلافكى، ئەرى براده رى نقىسىر دزينا هزرى چاوايە تو تەنها پسياره کى ئاراسته کى كەسەكى بکى بو هندى كا چ دېتن هەيدە ل دور وي باهتى تەبېت، تەنها تو بۇ خو وەرگرى وي چەندى يان بو هندى ب هزرەكى بگەهينت پەيدەكا باشتى و ناقى وي دلابەرى روژنامە کى دا بھيئه نقىسىن، ئانکو بگەهيت دامى. هەروەسا شانوقانهك ڙى هەر ب هەمان شىوه. ب دېتىا من ئەف چەند چاھليكرنى پەيدا دكت و كارقيكرنه كا (سلبي) دەست و هزر و بير و بوجوونىن هەر ئەندامە کى جەاكى دگەهينت، هەروەسا پىدفى يە هزرکن و راده رېرىن ماۋىن وي وەكى ئەندامى جەاكى ل بەرچاڭ بھيئه وەرگرتىن و پاراستن ئەگەر بى رۇژنامە ڦانى بىت، يان، ڙى نقىسىن بىت. يان ڙى براده رك هەمى باهتى وئى ڙئىنترنېتى هاقىه وەرگرتىن و كوبى كرن و ل سەر گوفارى و هاتى يە وەرگىران، هەروەسا ڙى (ناقى وي و ئىنى وي ل سەرە) و ل بن ناقى وي ڙى

هزركىن يان بيركىن دناخ و مەڙى مروقىدا رويددت و پەيدا دېيت، يا هەر مروقەكى ڙ ئىكى دى جودا يە بو هندى پلانەكى بو كارهكى دابرېزت و ئەنجام بدت، يان ڙى بو دەربىرنا رەئىا خويە ل دور باهته کى داكو بير و بوجوون و هزرا خوه دياركت. جەاكى مروف قىدا دېيت ڙچىن و تەخىن جەاكى و گروپىن ڙىك جودا ڙىك هاقىه، جودا يە ڙى ڙلاپى هزرى و بير و بوجوون و دەرونى و رەوشەنبىرى و جەاكى و ئابورى و سىامى.... هتد ڦەدگەريت گەلهك ڙ رەوشەنبىر و نقىسىران ب رەنجا كەسەكى دى دېيت دياركم گەلهك دېنى باهتى دا من دېيت دياركم گەلهك جاران براده رك دى تەنها هزرەكى بو كەسەكى بىزت روژا دى دى بىنى ل لايپەرەكى روژنامە يەكى ئەو هزر و دېتن و بوجوون هاقىه دارشتن و نقىسىن، يان ڙى دەزگايمە كى راگەهاندىن رىكلامە كى بهلافكى داكو خەلەك ئاگەهدار بن فلان باهت، يان بەرنامه دى فلان روژى هېتە گەنگەشە كرن و پىشكىشىكرن، بەرلى خودانى وي هزرى و رىكلامى ئەقى باهتى بەحس بكت دى بىنى ل جەھەكى دى بېش ئەو بىنە خارى، بهلافكى، يان، گەلهك براده رك ل جەھەكى ب گەنگەشە كرنا باهته کى قە مژوپەن و دان و مستاندن و بير و بوجوونا ل دور باهتى دكىن و گەنگەشە و دېتىا لىك

نەكىن ئەلبوما خۇ ڈ كارىن ھونھرى دوپر كربوو، نوكە جارەك دى ھاتە دناف جىهانا ھونھرى دا ب ھندەك كارىن نوى كۆ ب ھەلکەقىتا سەرسالا نوى سترانەك بەلاقىر. سترانبىزى ئەمرىكى كۆ بەھرا پىر ڈ بەرھندى بۇو چەندىن جارا كېشە بۇ دروست بۇۋىنە و ھاتىھ رەوانەكىن بۇ دادگەھن ڈ بەر بكارىئىنانا ماددهيىن بىن ھوشكەر و دىسان دەست درېزىيا سىنكسى بۇ ھندەك پاسەوازىن تايىھت يىن خۇ و ئەھۋى بخۇ دايە راگەھاندىن بۇ ((دەيلى ستارت)) كۆ زور جەماوھرى خۇ بىن ئومىد كربوو و چ بەرھم بۇ نەبۇون ئەف سترانە دى بىتە هيچىيە كا بلند بۇ جەماوھرى وئى.

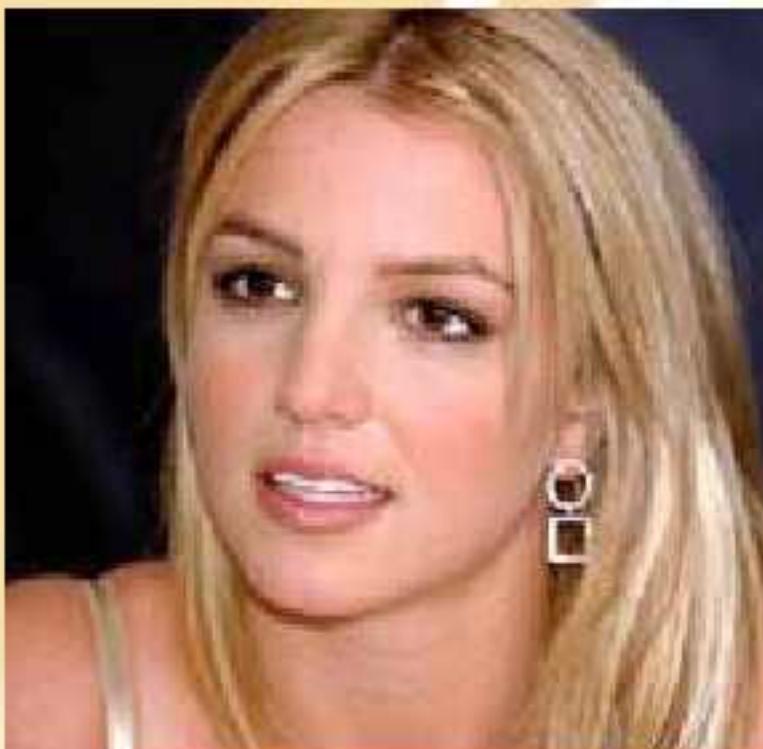
ستىزەكى دى ل ھولىيود ھاتە بەخشىن

كولين فريس ئەكتەرى خودان شىيان كۆ نوكە دېيىن ((٥٠)) سالىن دايە ستىرەك ل ھولىيود بېشىكىشى وي ھاتەكىن چارچوچىن رېورسمەكى تايىھت دا ل ھولىيود. ھەوالگىريا ئىلىنا بەلاقىرىيە كۆ ئەف ستىرە ب ۋى ھاتە بەخشىن ل ((جەن يېنگاڭىن مەزن يىن ھولىيود)) و ب رىكا فلمن ((گوتارا پاشاي)) كۆ شانسەكى زور باش ھەيە بۇ ب دەست ۋە ئىنانا خەلاتنى ئۆسکار. ڈ لايەكى دى ۋە ئەف ستىرە ل سالا بۇورى بېشىكىشى ((ئىما تامپسون)) ئەكتەرا ھولىيودى ياب رەگەزى خۇ ۋە بەريتانى كربوو.

تاخا) نوكە مژۇپلى بەرھم ئىنان و دەرھەيتانا فلمەكى ئەكشن يىن كوردىھ كۆ دنافا ۋى فلمى دا دى ((جوناگايسى)) براين ئەكتەرى ناقدار((جيتنى)) رولى گىرىت وەكى بۇ ئازانسا پەيامنېر راگەھاندى. دەمن ۋى فلمى ((٢ دەمزىمەرە)) و نىزىكى((٨٠)) ئەكتەران رولى تىدا دىگىرن و سیناريو و ئامادەكىن و دەرھەيتانا و وقىھەگىرقىن يا وى بخويە، ھەر دەربارەي ۋى فلمى دايە راگەھاندى كۆ نىزىكى((١٧)) زمانا ب خوقە دىگىرت و دىيار ڈى كر كۆ دەدمەن وقىھە كرنا فلمى دا ناھىن فلمى دى بىتە راگەھاندى و ئەو چەند ڈى دىيار كر كۆ دى ل ئەوروپا بىتە بەرھم ئىنان.

سترابىز بىرىتىنى سېپىرىز زەرى ناف ھونھرى ھە

سترابىز پوب ياخىن ئەمرىكى ((برىتى سېپىرىز)) پشتى كۆ ئەف بۇ دەمن نىزىكى سالەكى يە ڈ جىهانا ھونھرى دوپر كەقىتى ڈ بەر نەبۇون و بەلاف

نۇوچىيىن ھونھرى

ب: پىرسن ئامىدى

ھەلبەست صەلاح دى نەلبومەكى میوزىكى بەرھم ئىنىت

دادخويانىيەكى دا بۇ دەنگ و باسىن ھونھرى يىن راديويا سىلافل ((ھەلبەست صلاح)) دى دەست ب بەرھم ئىنانا ئەلبومەكى میوزىكى كەت كۆ دى نىزىكى ((١٢)) تراكىن میوزىكا بىت و ب شىوهيىن ھەر بېشىكەقىتى دى بەرھم ئىنىت كۆ ئەو بخۇ دى ئامادە و دابەش كەتن. ھەر دادخويانىا خۇ دا راگەھاند كۆ ئەف ئەلبوما میوزىكى بىرىارە د ئەف سالەدا بېتىتە بەلاقىرىيە دەرھەيتە بەرھەمىن خۇ نەدا راگەھاندى حەتا كۆ دەمن بەلاقىرىنى، چۈنكى دېيت زور گوھرىن تىدا بېتىتە ئەنجام دان، و ڈ لايەكى دى ۋە راگەھاند كۆ نوكە يىن بىراقا دەن كونسىرتە كا مەزن ياخىن كۆ ئەنجام بىرەن ب كوالىتىن زور باش. ھەزىيە روشنېرى بۇ كاروبارىن میوزىكى كار دەكت و چەندىن بەرنامەيىن بېشىكەقىتى ئەنجام دايىتە وەكى بەرنامى ((كام تراك)) و بەرنامى ((تو نمونەي)).

بىروا تاخا دى كارى بۇ ئەكتەنى كوردى كەت دەرھەينەرە ئەنچىن كورد ((بىروا

ڙن، ڙانه و ڙيانه

(੫-੩)

ناهیلیت کەس گەلهك نىزىكى بويكا چلکدار بىبىت چونكى ب هزرا وى ل ۋان دەمان ڙن زىدە يَا نازكە و نەدويرە ئىك چاڤەكى لى بدهت. ديسان ناهىلیت ڙن ڙناف جەھىن خو رايىت ڙبلى بو چوونا سەرسۈئىن و توالىتىن و ئەڭ دووماھىئى ڙى ب تىن يَا دروستە چونكى نە سرروود و نە درروود و نە خوى و نە ھاون و نە بخوير و نە زەنجەيىل دكارن ھارىكاريا ڙنا چلکدار بکەن بو ب سەرخۇقە ھاتتا وى. ل گوندان نەدويرە يَا بەرۇۋاشىرى روى دەت و خەسسى داخازى ڙ بويكا چلکدار بکەت زوى رايىت و دەست ب كارىن مالى بکەت كۆ گەلهك جاران دېيتە ئەگەرا شوربۇونا مالبچىويكى دناف حەوزى دا و پېشىلپۇونا دەزگەھىن وى يى سېكسى. هەروەسا زەلام نىزىكى ڙنا چلکدار نايىت ڙلاين سېكسى ۋە ھندى خوينا چلکان بىبىنەت، ئەقە چونكى دكەقىدا جقاڭ و ئايىنان يَا گوتى كۆ ڙنا چلکدار يَا ((پىسە يان ھەرمى يە -نجىھە-)) و دېيت دویر كەقىت ڙ كريارا سېكسى. زانست ڙى تىكەليا سېكسى دگەل ڙنا چلکدار بەربەند دكەت نە چونكى ڙن ل ۋى دەمى يَا پىسە، بەلى چونكى ئەندامىن وى يىن سېكسى د بىرىندارن و دنازكەن ل بەرامبەر ب ژوركەتتا ميكروبان دناف دا زىدەبارى بىن ھېزبۇونا بەرگریا لەشىن وى ڈىزى ميكروبان، لەوا ڙى ھەر ڙ كەقىدا جەھەكى پاقۇر و ۋەدەر بولى ڙنا چلکدار دەھىتە بەرھەقىرن و ل حەفتىا ئىكىن كەس و كارىن وى ناهىلەن كەس زىدە خو نىزىكى وى بکەت دا چ نەساخيان ڙ وان نەقەگرىت و دا تەناھىا وى نەھىتە تىكىدان. ديسان تىتالەك دناف مللەتان دا ھەبوو و ھەتا ئەقىرو دناف ھندەك جقاڭان دا مايە، ئەو ڙى ئەو دراڤ و خەلات و ديارى نە ئەۋىن ھەقسى و خزم و كەس و كارىن ڙنى و مىرى بولى دېن. ب راستى ئەق تىتالە يى د جەن خو دايە نەخاسىم بولى ئەو مالباتىن ھەزار و ڙيارەكابەرتەنگ دېن سەرى و ئەق دراڤە دى ھارىكاريا وان كەت كەل و پەل و پېدەقىن

دزفرینیت پشتی دهمه کی پاشدا چوویی و خودناف مالبچویکی خو دا ۋەشارتى!!! ئەو كەيغا ژن ب زاروکى خو دېت نایيەتە هەمبەرى چكەيەن دى چونكى ژن ھەست دكەت جارەكا دى ياز دايىك بۇويەفە د رىكا بچویکى خو را ھەرچەندە كەيغا وى گەلەك جاران دېيتە خەم و كول و كوفان ژېھر پىدىقىيەن ۋى زاروکى كۆ دەيىك ھېتى دگەل رادھىت و نەچار دېيت دسەررا بازدەت. لەوا ژى ئەو ژنا بچویکى خو ژ دەست دەت ل دەمى زاروکبۇونى نە وەك وى ژنى يە ياسى زاروکى ژ دەست دەت دەت پشتى دەمەكى. ل حالتى ئىككى ژن خەمبار و دل كوفان دېيت نە ژېھر زاروکى خو ئەوەي ھېشتا دگەل نەزى و حەز ژى نەكىرىلى ژېھر بەختى خو يى رەش و مەرنا ھېقىيەن وى يە كۆ دكارىت ب ساناهى ژى رابوورىت و دىسان ھزرا زىدارىيەكا دى بکەت. لى ئەو ژنا بچویکى وى دەرىت پشتى دەمەكى درېز ژ بۇونا وى خەمەكا گران ھەلدگەرت و دەرروونى وى دەپتە ھنگاڤتن وەك ئەنجام بو نەمانا وى و نكارىت زوى ھزرا زىدارىيەكا دى بکەت.

ل دەمى چىلدارىيەن ژن خو بەرهەف دكەت بۇ كارەكى ئىكجار مەزن و پىرۇز، ئەو ژى دايىكىنى و شىردان و سەخېرىيا بچویکى نە. رەوشان ژنى ل ۋى دەمى دەتە ل دويىش كومەكا هوکاران وەك: كاودانىن مالا وى و هەبۇون و نەبۇونا بەردەستكەكى د مالى دا ئاستى مالى يى ئابوورى، داب و نەريتىن جڭاڭى وى، گرىدانان وى ب كارەكى فە ژ دەرەقەي مال... هەن. ل جڭاڭىن مە خەسۈئى رولەكى گرنگ يىن ھەن دىكەستن و سەرپەرەشتىا كارىن مالى دا ل دەمى چىلدارىا بويىكا خو و ل دويىش مەزىن خو نەدويرە رايىت ب گىرانا ئاھەنگەكى كۆ تىدا سرۇودىن ئايىنى بەيىتە ۋەگىران و خوى بەيىتە رەشاندىن و ھاون بەيىتە قوتان و بخوير بەيىتە سوتىن و شەربەتا زەنچەبىلى بەيىتە گىراندىن. دىسان ل حەفتىا ئىككى ژ چىلدارىيەن خەسۈ

د. ئاشتى عەبدۇلھەكىم

چلکداری:

ئەو دەمە يى پاشتى زاروکبۇونى دھىت كۆتىدا مالبچويك و كەنالى ژنى يى زايىندەيى دىزقىنە پەرگالا خو يا سروشى ل بەرى زاروکبۇونى، هەرچەندە ئەو ژنا زاروک دىيت چ جار ب تەۋافى نازقىريتە پەرگالا بەرى!!.. مالبچويك و دەزگەھى زايىندەيى يى ژنى پىتىقى ٤٠ روزەكانه داكو ب زقىريتە قەبارەيى خو يى پىش زاروکبۇونى ((لەوا ژى دېيرىنى چىك)). مالبچويك ژ ناقبەرا پەرى دلى و شەرمگەھى دھىتە رەخ و دورىن ناقكى و كىشا وى ژ كيلوگرامەكى ((بىن زاروک)) دھىتە خوار بو نىف كيلوين پاشتى حەفتىيەكى ژ زاروکبۇونى و چارىك كيلوين پاشتى دوو حەفتىيان و پاشى ٥٠ گرامان ل دووماهيا چىكىن وى. دىسان ستوراتىا دىوارى مالبچويكى كىم دىيت ژ ٥ سەنتىمتران بو سەنتىمترەكى و پىدداتر، هەروهسا ۋالاھيا وى ژى كىم دىيت. هەمى جىڭ و مللەتىن جىهانى ماوهىيى چىكان ل دورىن ٤٠ روزان دادن، هەرچەندە ژلاين زانسى ۋە ماوه ل پىريا ژنان ٢٤ روزن كۆتىدا ھندەك خوين بەردەقام بەردىت. ئەو خوين ژى يا تىر و رەش و فرتى فرتى يە كول روزىن دووماهىيى ژ چىكان روھن دىيت و رەنگى وى دىيتە قەھوايەكى ۋە بىن. هەلبەت ماوهىيى چىكدارىيى بىھن ۋە دانەكە بو ژنى پاشتى رەنج و كەرخينا زاروکبۇونى ئەوا ھىزەكا مەزن ژى دېبەت، دىسان ژن ب دەررۇونى خو ب سەرخوقة دھىت و هەقبەندىا خو دىگەل دەور و بەرىن خو

هاریکاریا میری. دی بینی ژنهک ژ ڦان يا ژ به پرسیتین زاروکی دره فیت ب نفستنی یان ب پت پت و گازنده یان و ههوارا خو دگه هینیته دهیکا خو یان ژنهکا دی ل شوینا دهیکا خو هه که رپه یوهندیا وی دگه دهیکا وی دکه فندا و هه تا نه و یا خوش نه بیت.

ل دووماهیئ ژی دفیت خویا بکم کو هه ڦبندیا ژنا چلکدار و زاروکی وی گلهک پالدھرین ههین کو دهست پن دکه ن ل زکداریں و به رهه ڦیا وی بو دانی و ڦیانی و خو گوری کرنی و پن ل ترس و سه هما کرنی. که سایه تیا ژنی به ری بنياتی یه ل ڦن هه ڦبندی و ئه ڻ که سایه تیه تا ڻا دیت ل سهر دیواری سه ربورو زاروکیں و په روهر ده بونا وی و ڙینگه ها وی و په یوهندیا دایک و باین وی دگه تیک و دگه ل وی. هندهک جاران ژن ڦیانه کا ٽیک جار زیده بو زاروکی خو دیار دکهت و وهسا دهیته به رچاف کو هه می ڙینا خو یا تهرخانکری بو وی زاروکی، لی ڙن شکافه دی بینی ئه و ژن هاته گھورین ((دی بیڑی ژ ڦنی دهستی یا کریه دهستن دی)) و ل شوینا خه محورین دی بیته خه مساري و ل جهی ڦیان و دلو ڦانیا بن تو خیب دی بیته نه ڦیان و دل رهقیه کا ئاشکرا کو کمس و کار ل هه مبهر حیبہ تی دمینن!! ئه ڻه ژی ٽیک ژ پیشیلین دهروونی یه کو هه ر ژنهک دیت تو خیب بیت، نه خاسم ئه وین که سایه تیا وان نه دروست.

گونه هن و په شیمانی دناف مه ڙیئ وان دا یا هاتیه چاندن، لهوما خو گلهک توشی ٽیزا و نه خوشیئن زکداری و زاروکبوونی دکه ن و هک سزادانه ک بو خو و پا ڦبونه ک ژ گونه هین خو ئه وین ده زرا وان دا کو دویر نینه د بیت بنیات بن. ل هه مان دم گلهک ژن دناف جھاکن مه دا با وھریه کا موکوم یا هه کو ریگریا زکداریں و ریکھستا خیزانی زیده گاھیه که هندهک ژن و میر دکه ن دهی خزرا ئیسلامه تیئن ٿهوا د سه ری وان دا هاتیه چاندن و دیزیت زاروکبوون کار دانه که ب دهستین خودی یه و نایت مروف دهستکاریں تیدا بکهت و هه تا خودی حه ز نه که ت دفیت ژن یا به ره ده وام بیت د ٽینانا زاروکان دا و گلهک جاران دهیته گون کو هه بونا هه ڙماره کا مه زن ژ زاروکان کاره کی خیری یه دا کو مللہ تین بسولمانان پن زیده بین!! من و هک نوزداره کن خودان سه ربورو کا دریز سه دان ژن دیتینه یئن ژ هه می هیز و ڦه ڙه نان بونی و ده سالان ژ ڙین خو مه زن تر دیار دکه ن چونکی وان و میرین وان ئه و ژن بین کرینه ماکینه ڙبو ٽینان و ب خودان کرنا زاروکان کو نه دویره هه ڙمارا وان گھه شتیت ۱۶ زاروکان ل ژنه کن!!!.

رهنگه کن دی یئن ڦنان هه یه هند د زفیر و لاوازن کو نکارن زکدار بین و زاروک بین و سه خبیریا وان زاروکان بکه ن بیت ئانه هی و

زاروکی و دایکن پن دایین بین.

د چلکادا لهش و دهروونی ژنی جاره کا دی ئا ڻا دبن یان نویژه ن دبن و ئه و هیز و ڦه ڙه نین ل زکداری و زاروکبوونی به رزه بونی فه دگه رینه فه و ژن خو به رهه ڻ دکهت بو ئه رکه کی ٽیک جار مه زن و پیروز ئه و ژی دادوکی و شیردان و سه خبیری و چا ڦدیریا زاروکی نه. ئه ڻه ژی ئه رکه که ژبلی ژنی کاره کی گلهک سه خته ٽیکن دی بکاریت پن رایت. ل دهمنی زاروکبوونی هه ڦالبچویک ((مشیمه)) ئه وی دنافبه را ژنا زکدار و بچویک وی دا دهیته بپین و ژن هه ستن ب سه رب خوی و رزگاری دکهت به ل جهی وی هه ڦالبچویک کی دهروونی دنافبه را هه ردوون دا شین دیت و وهرار دیت کو دهه ان جاران ب هیز تره ژ یئن به ری و دمینیت هر و هر و ناهیته بپین هه تا مرتا هه ردوون چونکی هندی گیانی ٽیکی ژ هه ردوون یئن ساخ بیت ئه و هه ڦالبچویک یئن په بیدایه. هندهک جاران ل دهمن چلکداری ژن دکه فیته دنافبه را دوو چه په ران دا، یئن ٽیکی حه زا ئازادی و سه رب خوی یا وی نه و یئن دووی گریدانا وی ب زاروکی وی ڻه یه. نه دویره دناف ڦان هه ردوو چه په ران دا ژن زاروکی خو پشت گوهه که ب ها فیت و خه موکی بیت و ب گریت و لهشی وی لاواز بیت و شیری وی هشک بیت. هندی ژن یا جوانتر ((بچویکتر)) بیت دی پت که فیته دناف ڦان هه ردوو چه په ران دا چونکی دی بینیت ئه و لهشی ته ر و نازک ب بچویکی ڦه کریت بوو و ئه و مه مکین قیت و شدایی شور بیوون. ژبلی وی ژن خو دینیت به رزه دناف دوو هزین هه ڻه دا کو یا ٽیکن نازداریا وی یه ل جهم داییابین وی و یا دووی نازاندنا بچویکی وی یه. پشتی دهمه کی ژ مانه ڻه هه لاویستی دناف ڦان هزran دا دی دایکنیا خو و ڦینا زاروکی خو هه لبڑیت و دانیته به ری میتیا خو و دی ژناف وی گیله شوکن دم رکه فیت.

هندهک ژن هه نه مشه زکدار دبن و هه گافا خوینا چلکین وی چکبوو دی زکدار بیته ڻه. ئه ڻه جوره ژن دیت پشتی ژیں چل سالین ژی شیانین ئاقزی و زکداریں بینن. زانا دبیژن ئه ڻه تو خمه ژن هه ستهک ب

نوجهیین زانستى

كىم دببو، ديسان هەزما را خو قوتانا
دلى و پلا گەرماتيا پىستى ژى كىم
دببو.

پارسال ژ سالىن زىيده گەرمبۇو

رىكخراوا وەلاتىن ئىكىرىتى
راگەهاند كو پارسال ئىك بۇ ژ سالىن
گەلەك گەرم و هندەك نىشان هەنە بو
بەردمواام بلندبۇونا پلەيا گەرمىا ئەردى
ل پاشەرۇزى.

د راپورتهكى دا هاته راگەهاند
ژى كو وەرچەرخانىن كەش و باى
بۇونە ئەگەرا رويدانا لېمىشتان ل جەھىن
وەك پاکستانى و ئاگر بەربۇونان ل
جەھىن وەك رىلىن روسىا. ديسان
بارانىن بوش و بەفرەك گران ل
پارسال كەفتىنە ل هندەك جەھىن جودا
ژ جەھىن هەرسال.

زىيەبار بوجۇونىن زانيان ئاشكرا
دكەن كو پلەيا گەرمىا ئەختەرى ئەردى
بەرەف زىيەبۇونەكا بەردمواامە.

ل دويىش هزرا زانابىن ڈينگەھىن
ئەگەرا بلندبۇونا گەرمىا ئەردى
زىيەبۇونا دوومم ئوكسىدى كاربۇنى و
هندەك گازىن دى يە، نەخاسىم ژېر
سوتنا مازوتى ژلايى ماكىناۋە و ل
كارگەھان.

روندىكىن ژنان حەزا سىكىسى ل جەم
زەلامان كىم دكەن

مروقى نىاندرتال زەرزەوات د
كەلاندىن

قەكولىنەك كو هندەك زانيان ل
پەيمانگەها وايزىمەن يا ئىسراىلى پىن
رابووين دياردكەت روندىكىن ژنان حەزا
سىكىسى ل جەم زەلامان سىست دكەت،
ئەو ژى ب رىكا كىمبۇونا ھورمۇنى
(تىستوستيرون) دناف لەشى
زەلامى دا، ھەلبەت ئەف ھورمۇنە يى
بەرپرسە ژ حەزا سىكىسى.
نەو ژى زانا دى رابىن ب دويىچچوونا
كارتىكىرنا روندىكىن زەلامان لىسر
ژنان!!!.

ئەف تىمى زانيان رابووب كومكىرنا
روندىكىن ھەزما رەك ژنان كو باراندىن
ل دەمىن ديتتا فلمىن پرى دىمەنин
ب خەم و كوفان و پاشى هندەك
كەفيكىن تەركىرى ب وان روندكان و
هندەكىن تەركىرى ب ئاقخۇي دانانە
لېر دفتا ھەزما رەك زەلامان دا بىھەن
بىھەن ل ھەمان دەم كو تەماشەى
وينەيىن دەمىن هندەك ژنان دكەر.
پاشى ئەو تاقىكىرن هاته دوبارەكىن
پاشى ليك گوھرينا كەفيكىن و تىدا
دياربۇو كو حەزا سىكىسى ل زەلامان
كىمتر بۇ دەمىن بىھەن دكەر روندىكىن
وان ژ وى دەمىن بىھەن دكەر ئاقخۇي.
د قى تاقىكىرنى دا ئاستى ھورمۇنى
(تىستوستيرون) ب رىزەيا ۱۲٪/ى

قەكولىنەكا نوى ئاشكرا دكەت كو
مروقى كەفن (نىاندرتال) نە دروندە و
ھوق بۇ وەك بەرى نوكە مە ھزىدەر
بەلىن يى پېشىكەفتى بۇو و دكاري
شىنگاتى و زەرزەواتان ب كەلىنىت و
بخوت.

وان قەكولەرین ئەمرىكى بەرمايىكىن
ددانىن وان مروقان پېشىكىن و ئەف
چەندە ژبو وان دياربۇو.

ئەف ژى ئىكەمین قەكولىنە ديار
دكەت كو خوارنا مروقى كەفن نە ب
تىن گوشت بۇو.

بو زانىن وينەيىن كلاسىكىيەن
مروقىن كەفن وى بەرچاڭ دكەن
وەك گوشتخورەك ل دويىش شرۇفەكىرنا
ھەستىن وى و ھەتا نوكە چ نىشانىن
خوارنا زەرزەواتان نەھاتبۇونە دىتن.

هافیتن یان نه هاته نیاسین چاره کرنا وئ
دئ بیته کاره کئ سه خت و گران.
دهست نیشانکرن دهیته کرن ب ریکا
سوناری ئیکسر پشتی زاروک ژ دایک
دیت. ل زاروکین ژین وان ژ ۲ مههان
بوروی تیشكى ((X)) دکاریت شاشیئ
ئاشکرا بکهت. دیسان پشکنینا ههر
زاروکه کى ۲ مههان پشتی ژ دایک دیت
هاریکاریا دهست نیشانکرنی دکهت. دهمی
زاروک توشی قى ئاریشى دیت قرقپرېك
ژ سیقشىقکا وئ دهیت و پیه کئ وئ ژ یئ
دی کورتر دیار دیت. پشتی زاروک مهزن
دیت دئ لەنگیت ل دهمی ب ریقە چوونى و
ھەکەر ھەردۇو لا ژ جە بچن بریقە چوونا
وئ وەك يا وەرددە کئ یە.

چاره کرن:
۱- ل زاروکین ڏيئ وان دنافبه را
مههان دانا دانانه باليفكه کن دنافبه را هه رد وو
راناندا بو ماوهيئ ۲ حهفتیان و پاشی
دووباره پشکنینا زاروکس ب تیشكی و
سونه ری دی هيته کرن.

ههکه ر ڦيٽي سهرنه گرت دهیت
نوڙداره ک سڀٽسيچکي بيهه ته جهئ وئي و
پاشي حهوزا زاروکي ب بهستيت ب گيچئ
يان قاويسه کا تاييهت.

۲-ل زاروکین ڙيئ وان دنافبهرا ٦ مهه
و ٦ سالاندا: برونا گههئ بو جهئ وي و
پاشى موکومكرنا وي ب
گيچئ يانڙي نشته رکاريه کا تاييهت بو
گههئ دقيئت بهيته کرن.

ل زاروکین کچ پتره ڙ یین کور، ل زاروکن
نه خری پتره ڙ یین دی، ل زاروکین رفیشنا
وان سپی پتره ڙ یین رفیشنا وان رهش، ل
زاروکین ڙ دایک دبن ل زفستانی پتره ڙ
یین دبن ل وهرزین دی.
ئه گهه ر:

۱- هوکاریں بوماوهیں دهست دگھل پهیدابونا نه ساخین ههیه. هه بونا زاروکه کنی دی مالباتنی دا ریژهیا وی زیده دکھت، دیسان هه بونا وی لئیک ژ دایبابان وی ریژهیں زیده دکھت.

٢- هوکارین هورمونان وەك بلندبۇونا ئاستى ئىستروجىنى دناف خوينا دايىكى دا ل مەھىئ دوماهىئ ڈ زىڭدارىيىن.

۳-شاشی د روینشتا زاروکی دناف
مالبچویکی دایکی دا، بو نمونه زاروک یئ
سهرنشیف بیت و کماخین وی ل خواری
بن.

۴-توندی د راکیشانا زاروکی دا ل
دهمن زاروکبوونی.
۵-توشبوبونا ڦنا زکدار ب هندهک
ههودانان ل دهمن دووگیانی.

ئەف نەساختىپتىر يابەلاقەل جەم
وان مللەتان بىن زاروکىن خۇھەلدگەن و
دنقىين و هەردۇو پىيىن وان درېزكىرى و
پىكەن نويسىايى، بو نموونەب كارئىنانا
پىچولكى يان لاندىكى و دەسبلىنكان.

دەست نىشانىرىن:
دېلىت ئەف ئارىشە زوى بھېتە دەست
نىشانىرىن ھەكەر نە و پشت گوھقە ھاتە

نوژداری سیلاف

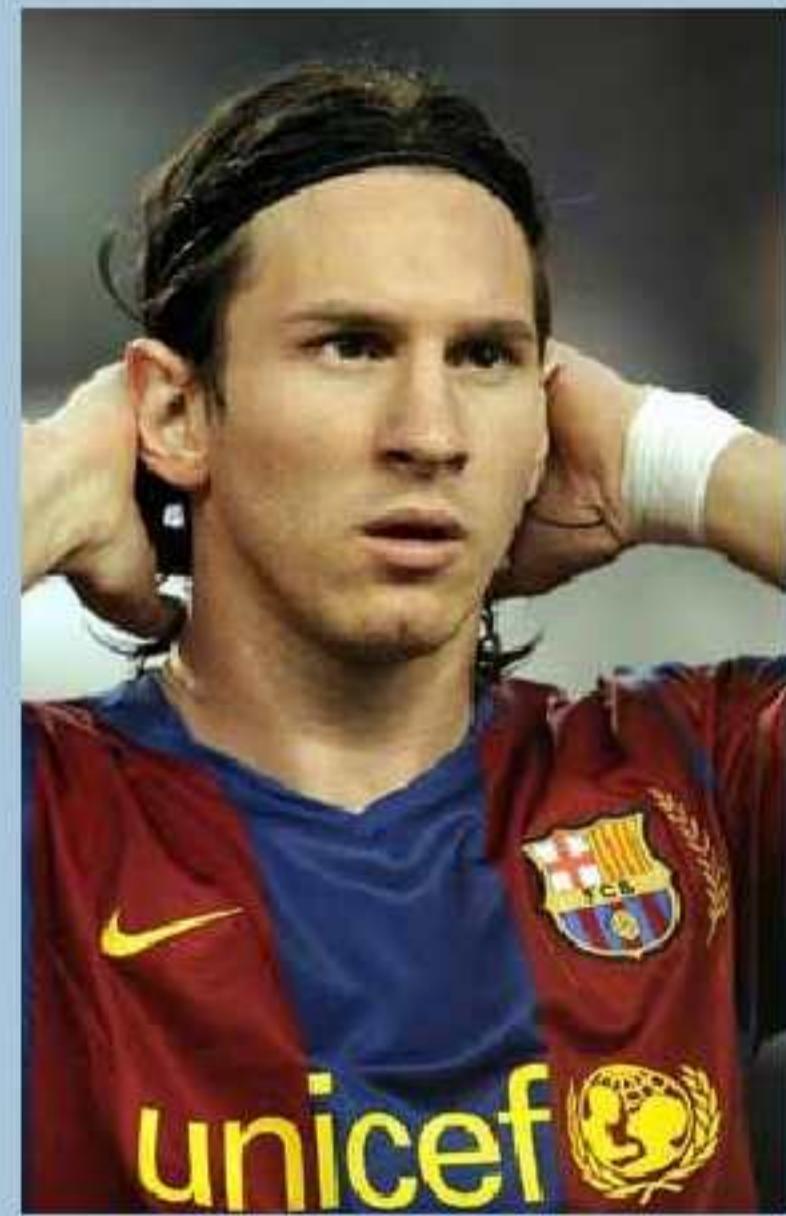

ڙ جه چوونا سڀ ڦيڻكى ل زار و كان

د. اشتبه عهدلله کیم

ئەف نەساختىيە رامانا نەمۇكومى
و خو نەراڭرىيا گەها سېقىسىقىنى ددھت
ل زاروکان، چ ئەو گەھ ژ جە چووبىت
يانزى بەرئاتاپى ژ جە چوونى بىت، چ يا
زىكماك بىت و چ ل دەمى يان پشتى بۇونى
روى بدهت. رىزەپا وى دىگەھىتە ۲٪/ى ژ
زاروکان. ل ۳۰٪/ى ژ حالەتان ئارىشە
ھەردۇو لايىن پىكىمە دىگرىت. ئەف ئارىشە

باشترينيت ياريکهرين جيهانى بو سالا (۲۰۱۰) ئى هاتنه ھەلپزارتن

ئىسپانى (كريستيانو رونالدو) ئەف خەلاتە بىدەستخوڤە ئىنابۇ، ھەرۋەسا (سەنیت توتۇ) ئى ئەفرىقى خەلاتى تايىھەت يى سەروكى ئىكەتىا تەپاپى يى جىهانى وەرگرت، دىسان ھەلبزارتىا (هايتىنى) يى كچان خەلاتى يارىا پاڭز يى فيفاين وەرگرت، ھەر دىسان ئىكەتىا ناقبرى باشترين پىكھاتىن جىهانى بو سالا (٢٠١٠) ئى دەسنيشانكر و خولا (لاليگا) يى ئىسپانى پىشقا شىرى بەركەفت كو (٨) يارىكەردىن خولا ئىسپانيا د ناڭ ۋى پىكھاتىن دا بۇون و پىكھاتى ژى بېنى رەنگى بۇ:

- گولچى: ئىكىر كاسپاس.
- هىلا بەرەقانىيىن: كارلوس پويول، پىكىنى، لوسيو، مايكون.
- هىلا ناۋىين: ئىزىيىستا، چاڭىنى، هېرناندىس، ويسلى سنايدەر.
- هىلا هېرىشىبەرىيىن: ليونيل مييسى، داۋىد ڤىتا، كەستانو رونالدو.

بو جارا پېنجى لدویث ئىك بو باشترين ياريكهرا كچ، بو هەلبزارتنا باشترين راهينه رئى ل سەر ئاستى كوران راهينه رى پورتوگالى و يانا (ريال مەدرید) يا ئىسپانى (جوزى مورينيو) خودانى ناسنافى خولا (كالچيو) يا ئيتالى و كاسا يانىن ئيتاليا و قاره مانيا ئەوروپا قاره مانىن خولا دگەل يانا (ئىنتير ميلان) يا ئيتالى ب ناسنافى باشترين راهينه د جيهانى دا هاته خەلاتكىن و ل سەر ئاستى كچان راهينه را هەلبزارتىا ئەلمانيا (سېلغا نىدى) وەك باشترين راهينه را كچ هاته خەلات كرن، هەر دەن ئاهەنگى دا خەلاتى (بوشکاش) بو جوانلىرىن گول بو بهەرا ياريكه رى تۈركى و يانا بايرن ميونخ يا ئەلمانى (حەميد ئالىتىتوب) دەمى ئىكەتىا تەپاپى ياخىنى چەندىن گولىن جوان ھافيتىنه ل سەر شاشا كومپىوتەر ئەق گولا ئىكەتىنە دەھىتە پېشكيشىكىن كو پار سال ئامادە بۇويان، بو زانىن ئەقە بوجارا دووئى يە ئەق خەلاتە دەھىتە پېشكيشىكىن كو پار سال ياريكه رى پورتوگالى و يانا (ريال مەدرید) يا

ل (۲۰۱۱/۱۰) ئ و د ئاههنگە کا سەرنج راکیش دا ل باژیرى (زیوریخ) ل وەلاتى (سویسرا) و ب ئامادە بۇونا سەرۆكى ئىكەتىا تەپاپى يى جىهانى (جۈزىيەت سېنپ پلاتەر) و گەلەك يارىكەرىن بناف و دەنگ د جىهانى دا و ھەرۋەسا ب ئامادە بۇونا گەلەك راھىتەر و مەزنە بەرپرسىن وەرزشى باشتىرىن يارىكەرىن جىهانى بو كور و كچان و باشتىرىن راھىتەر بو كور و كچان بو سالا (۲۰۱۰) ئ هاتىه ھەلبىزارتىن.

د وى ئاههنگا قەشەنگ دا ئىكەتىا تەپاپى يى جىهانى (فيفا) باشتىرىنىن جىهانى بو سالا (۲۰۱۰) ئ ھەلبىزارتىن و ئەنجام ژى بېنى رەنگى بۇون، ل سەر ئاستى كوران يارىكەرى ھەلبىزارتىنى ئەرڙەنتىن و يانا (بارشەلۇنما) يى ئىسپانى (ليونىيەل مىسى) بو جارا دووئى لدویىت ئېك خەلاتى (تەپا زىرى) بو باشتىرىن يارىكەرى جىهانى وەرگرت، كو ئەف خەلاتە ژلاين گوقارا (فرانس فوتىول) يى فەرەنس ۋە دەھىتە پېشىكىشىكىن و ل سەر ئاستى كچان ژى يارىكەرا بەرازىلى (مارتا)

ماتادورى ئىسپانى فيرناندو توريس

دا (٢٠) گول بۇون ژېھر هندى باودىريا ھەمى پشتەقانىن قىي يانى گەلەك ب (توريس) دەت و تەو گەھشت بونە وى باوهرىن كە هەر يارىھىكا (توريس) پىشكدارىنى يكەت تەنجامى يارىن ڙ خۇسارەتىن دى ھىتە گوھرىن بۇ سەركەفتى ل وەرزى (٢٠٠٦ - ٢٠٠٧) ئى ئاستىن (توريس) د ناف رىزىن يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) وەك پىنۋىست بەبۇ و بىسپۇرىن وەرزشى ئەف چەندە ب تىشەكىن ئاسابىي داخىياكىن و گۈتن سروشتى ھەمى يارىكەرا د ھى ڙىن بچووك دا ئەف چەندە ب سەر دا دەيت و د ھى وەرزى دا (توريس) شىا (٢٨) گولا قۇمارىكەت و د مۇندىلا (٢٠٠٦) ئى دا (توريس) (٢) گول بۇ هەلبىزارتىن (ئىسپانىا) تۇماركىن گەلەك ل سەر هەلبىزارتىن (ئۆكراپانىا) و دوو گول ل سەر هەلبىزارتىن (قۇنس). ل (٢٠٠٧/٧/٧) ئى گىنگىزىن گۇرانىكارى د ۋيانا (توريس) دا رويدا تەو ڙى يارىكىن بۇ د خولا شىنگىلىزى دا، تەو بول (٢٠٠٧/٧/٢) ئى ب رەسمى و بۇ ماوي (٦) سالا و ب بىها (٥٢) مىليون يوروپا ھەقبەست دەگەل يانا (لىقەربول) مۇركىر كو ئەف ھەقبەسته دىيىتە گىرانىرىن ھەقبەست د دېرۇكاكى يانا (لىقەربول) دا ھەر ڙ دامەززانىدا وى تا توکە. توريس كو سەر و چاپىن وى وەكى زاروكانە ژېھر هندى گەلەك جاران ب زاروک گاڑى دەكتەن و د ئىتكەم وەرز دا دەگەل يانا (لىقەربول) شىا د (٢٤) يارىان دا يەشدارىن بىكەت و (٢٥) گولا قۇمارىكەت، ھەروەسا د وى ھەقبەستى دا تەوا (توريس) دەگەل يانا (لىقەربول) دا مۇركىرى ھاتىو خارى ئەگەر (توريس) د ئىك وەرز دا شىا (٢٥) گولا تومار بىكەت بىنى رەنگى يانا (لىقەربول) وەك خەلات دى (٧٠٠) هزار دولا拉 پىشكىشى يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) كەت، ئاست بەرزىا (توريس) د ناف رىزىن يانا (لىقەربول) دا يارىكەرى بەرزى بىن وى يانى (مايكل تۈنن) ئىتى بىرا پشتەقانىن وى يانى.

ل سەر ئاستىن هەلبىزارتىا (فيرناندو توريس) دەگەل هەلبىزارتىن (ئىسپانىا) پىشكدارى د قارەمانىي ئەتەوين ۋەرۇپا (يورو ٢٠٠٨) دا كر و ئاستەكى بەرز پىشكىشىر و ل يارىا دوماهىن دەگەل هەلبىزارتىي (ئەلمانىا) شىا گولا سەرگەفتى قۇمار بىكەت، دىسان ل مۇندىلا (٢٠١٠) ئەوا ل ڙىريا ئەغىرقىا ھاتىه ئەنجامدا دەگەل هەلبىزارتىن خۇ پىشكدارى د مۇندىلا دا كر و شىان بۇ جارا ئىكىن د دېرۇكاكا خودا بىنە قارەمانىي مۇندىلا (٢٠١٠) ئى يارىكەرى بىن و دەنگ (توريس) ل دەسىپىك شىا ئاستەكى سەرچىڭ راکىش پىشكىش بىكەت بەلىن ھنگافتىن لەدۇپ ھنگافتىن ئاستىن (توريس) نزم كر و نەشىا وەك پىنۋىست زېرەكىا خۇ دىيار بىكەت تا توکە ڙى ھنگافتىن ڙ (توريس) دوماهىك نەھاينە.

بارىكەرى ھىلا ھىزىشىرىن بىن هەلبىزارتىن (ئىسپانىا) و يانا (لىقەربول) يا ئىنگىلىزى (فيرناندو توريس) ئىكە ڏ وان يارىكەرىن ھەزە زېرەك و بىناف و دەنگ د جىهان دا كوشىايى ھەر ڏىن خوين زاروکىتىن دا سەرتىجا ھەمى پشتەقانىن تەپاپىن ل جىهان بولايىن خو بىكىشىت و د ھەر يانى يەكى دا شىا بىبىتە كلىاكا سەركەفتى.

نافن وى بىن دروست (فيرناندو خوسەن توريس سانز)، كول مەلات ئىسپانىا ب (نېنۇ) بىن بەزىنیاسە، درىزىاھىا وى دەگەھىتە (١٨٥) سەم و كىشا وى دەگەھىتە (٧٠) گەمم، ل (١٩٨٤/٢/٢٠) ئى ل تاخىن (فۇتلارىپارى) ل مەدرىدا پاپىتەختى ئىسپانىا ڙ دايىك بوبىه.

بارىكەرى زېرەك و لىياتى (فيرناندو توريس) لىفاف مېرىگا يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) مەزن بولول وىزى فېرى يارىن بوب درىزىن سوور و سېى بىن يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) بول ئىتكەم و سىتكەھا يارىكەنن و بىن بەردىوام بول ھەتا يەرەف ئىنگىلىز چۈسى و لىفاف يارىگەھا (ئانقىيەد روود) جەن خو د ناف پىشكەتىن سەرەكىن يانا (لىقەربول) دا كرى، ل وېرى دا ڙى بول مەكىنا گولا و يانا (لىقەربول) بەچار بول يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) خەلات بىكەت بول چىكىتىنى يارىكەرى.

توريس د ڙىن (١١) سالىن دا پەيوەندى ب يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) كر و تەگەرى سەرەكىن سەرگەفتى قى يارىكەرى دايىك و يابىن وى بول كو گەلەك پشتەقانىا وى دكىر و ھەمى دەمما باوهرى بول چىنگىر ھەقا ئەف يارىكەرى مەقسىدار و ترسىتەر ڙى پەيدا بوبى، ل سالا (١٩٩٤) ئى بول جارا ئىكىن پەيوەندى ب يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) يازاروكان كر و د ئىتكەم وەرز دا شىا دلى دايىك و يابىن خو خوش بىكەت و سەرتىجا ھەمى مەلاتقىن ئىسپانى بولايىن خو بىكىشىت ئەو ڙى دەمن شىاپى (٥٥) گولان د وى وەرزى دا تۇمار بىكەت و ل دەسىپىكا سالا (١٩٩٥) ئى ھاتە داخواز كرن بول ناف رىزىن يانا لاۋىن (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) و بىن بەردىوام بول ھەتا سالا (١٩٩٨) ئى كود قىن سالى دا يانا لاۋىن (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) ب زېرەكىا قى يارىكەرى بول قارەمانا كاسا تەورۇپا بول يارىكەرىن بىن (١٤) سالىن و ھەر د ھەن قازەمانىن دا وەك جوانلىرىن باشتىرىن يارىكەرى قازەمانىن ھاتە هەلبىزارتىن، ل سالا (١٩٩٩) ئى ب فەرمى (توريس) ھەقبەست دەگەل يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) مۇركىر و قى جارى بول پلا ئىكىن، يەلىن يارىكەنلا وى بول ناف رىزىن پلا ئىكىن بول خەون چۈنكى د ئىتكەم وەرز دا و ل دەسىپىكا سالا (٢٠٠٠) ئى (توريس) بىگانى دەيتە ھنگافتىن ڙېھر ھندى زەراندەقە بول ناف رىزىن لاۋاندا داكوب زۇيترىن و مەخت ڙ وى ھنگافتىن رزگار بىبىت و ھەر د ۋى سالى و ل مەھا (١٢) ھنگافتىن (توريس) دوماهىك ھات و جارەكى دى ھاتە داخواز كرن بول ناف رىزىن پلا ئىكىن دا پىشى (توريس) بەرۋىستى ڙ وى ھنگافتىن رزگار بول ھەف يارىكەرى لىياتى بول ئىك ڙ بىناغىتىن سەرەكى بىن يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) و هەلبىزارتىن لاۋىن (ئىسپانىا).

د ڙىن (١٦) سالىن دا بول كاپتن يانا (ئاتلاتىكۆ مەدرىد) و د ئىك وەرز دا شىا د (٤٠) يارىاندا (٢١) گولا د قارەمانىن جىاواز دا تۇمار بىكەت ل سالا (٢٠٠٥) ئى رىزا گولىن (توريس) د ھەر سالەكىن

نھیں ب قہلہ می حبڑی

(ξ-۲)

عبدالرحمن بامه رنى

کھسی سپہر

کوردان ژ میژه گوتیه هه ر که سه کی
دناف خوه دا (زرویه ک) بی ههی. زرو
ژی بو سه رهاتیه کا کورده واری یا که ڦن
دز ڦریت، هه ر و هکو هاتیه ڦه گیران:
کوره کی گه له کی شیم هه بو و هه ر تشتی
قهست کرباین یان کاره کی پی رابیا، دا
بو ب خرابی ز ڦریته ڦه و گوندیان هه میا
نه هیا خوه ژی دکر. ئه ڦ گوتنه ژی پتر
بو وان که سان دھیت، ئه ڦین شیماتیان
دکهن، ب وی رامانی کو هه ر که سه کی،
که سه کی دی دناف خوه یا خو دا هه یه
و خرابیا، بی دده ته کرن.

دهما ئەم دگەھىنە وى باوهرىنى كۆ
ھەر كەسەكى دنافا خوھ دا كەسەكى دى
ھەبىت! نە ب وى رامانى كۆ ئەو كەس
بىتى كەسەكى خرابكارانە بىت، بەلكو
كارىن باش ۋىھەنە و ئەگەر مروف
يىن دېرىارەكا خو دا دوو دل بىت ۋى،
ئەو كەسە يە، مروفى پشت راست دكەت
و وى بېرىارى ئېڭلاپى دكەت. ل ۋېرە
ھەر كەسەك ب دېتنەكا جودا رەفتارى
دگەل ۋى كەسى دكەت و ناڭ لى دكەت
و ناڭىرنا ۋەھەميان ۋى زانستيانەتر،
كەسى سىبەر دھېت. ھندەكان وەك
مروفىن شىت دەما بىتى درىكەكى دا
دچن، دگەل خوھ دكەۋەنە دان و ستاندى
و ھندەك ب شارەزايانە رەفتارى دگەل
كەسى خو يىن سىبەر دكەن. كەسى
سىبەر ۋى، كەسى دوى يە و يَا گۈنگ
دئى چاوان رەفتارەكا جوان دگەل دا كەى
و كەيە كەسەكى مفاكەر! ل ۋېرە، دا
كۆ ئەم بشىين وى كەساتيا باش بخو
ھەلبىزىرىن و بشىين دگەل دەرددورىن خو
دباش و رېكخىستى بىن و رەفتارىن مە
ھەمى ل سەر بنياتەكى رېزگرتىن بن،
دېقىت ئەم بزانىن چاوان دئى كەسى خوھ
يىن سىبەر پەروەردە كەين و ملکەچى خوھ
كەپن.

ئىك دەرفەت ھەيە كۆ خوشىنى بىىنن. ھەمى دشىن ب ساناھى ل كەنالىن عەسمانى بنىرن و بچنە سەر كومپىوته رى و دېينترنيتى دا شارەزا بن. ل ۋىرە مەترسيا جىهانگىرىنى دەست پىدىكەت، ھەمى تىتكەن بىن بەرھەف بوى و ب ساناھى دھىتە بەر دەستى وان، جىهان يا بويە (بەرزە حفيھەت) و ھەمى دشىن غەريزەيىن خوه تىدا تىربىكەن. جىهانگىرىنى شىايە ژى گەلەك پېشقەرىن ژيانى و مروقايدەتىن نەك بتنى نەھىلىت، بەلكو بشكىتىت ژى. دەما كورەك بىن خۇ كچەكى دەلبۈزۈرتىت، يان كچەكى حەز ل سەر كورەكى ھەبىت. پسىارا ژەمەن نىزكىرەت بىن دەلبۈزۈرتىت، ئەز دى چەند ھەلبۈزۈرتىت دا ئەوه، ئايا ئەز دى چەند ژى قازانچ كەم ؟ ئەو چ بەرۋەهەندى نە من و وى دگەھىننە ئىك! ل ۋىرە كەسايدەتىا مروقى بەرە بەرە دھىتە ژ دەست دان. دەما ئەو كور بەرھەف ھەلبۈزۈرتىا كچەكى ۋە دېيت ھەولددەت، ئەوى كچى گەلەك سالوخەت ل دەف ھەبن (ئەف نمونە بىن بازىغانى و كرىتكارى و فەرمابىنەرەن و ھەمى توپۇزىن جڭاڭى) ژى، ئەقىن ھە هزر دكەن، ئەقا بىن دھىت وەك خەلاتەكى يە و دېيت ئەو خەلات ل دويىت خواستەكا وى بىدەست بکەۋىت و ب ماقى خوه دزانىت، ڦېھرکو ژ ئەنجامى ھەلبۈزۈرتىا وى بىن يە. هزر دكەت وەك كەرسەتەيەكى، چاوان ل بازارى ئەو كەرسەتە يى بەرچاقىرى، بلا تا ئەو كەس چ كور يان كچ، بىبىتە ھەۋڑىنا وى و ھەۋپىشقا ژيانا وى، تا ئەو پروسە يە يَا سەركەتى ژى بىت. ڦېھرکو يَا ل سەر بىناتىن جىهانگىرىنى ھاتىيە پىكىئىنان، يَا ژ كىماتىيا ۋالا نايىت. ئەف ھەمى ژى بىن ئىك خال دزفرن، ئەو ژى ڦېھرکو ھەمى تىتكەن دەلبۈزۈرتىا مروقى يە نەك پىدىقىياتىا مروقى.

هه می حه زدکه ن ده ما هه ئاله کی يان
که س و کاره کی خوه دبینن، وەك ریزگرتن
بچنه دهستن وی. هندهك جاران مروف
يى بەرهەقە تا دەھ مروڤان دهستن وان
بگقىشىت و بەزىنيت. چ ئەو مروف ل
ديوانه کى درونشتى بن يان ژ جەھە کى
دوير هاتبن و ئەگەر بو دەمە کى كىم ژى
لدهف وان بەينيت و بخازىت خاترى ژ
وان بخازىت! دووباره دى كت كتە چىتە
دهستن هەميان ۋە. دهست هەزاندن بو
هەميان خوشە و هندهك پىروزىي ددهنى
و بو هندهكان مەرجە دهست بەيىتە
گفاشتن و دېئىن: دېيت (خدر پىغەمبەر)
بەيىتە دهستن تە و ئەگەر تە تېلىن وى
گفاشتن و هەستى ددهستى دا نەبۇن، ئە و
تو دشىي (مرادا) خوه ژى داخاز بکەي.
گرنىگيا ڦىن پەيوەندىيى بو هەميان
خوشە و هەمى رىزى لىدگەن، ھونەرئى
ریزگرتى ژى چ ژ ھونەرین دى كىمتر
نинە، ئەگەر بەها و سەنگا وى بەيىتە
ذانىن. ئەز بکىماتى ژى نايىنم ئەگەر
پىشكەك ژ پەيمانگەها ھونەرین جوان،
يان ماددهىيە کى گرنگ ژ پەيرەوى خاندى
ل قوتا بخانە يان، بو ھونەرئى ریزگرتى
بەيىتە تەرخانكىن.

جیہانگیری

ئەگەر ل مروقىنى ۋى سەردەملىكىن بىنيرىن
و ئەو تەكىنەلۈزى و پېشىكەتتا كەتىه بەر
دەستى وى، هەقبەر كىرن دگەل مروقىنى
تەمەنلىخۇ دېيىنجى سالىن بورى و پىدا
بوراندىن. دى جى بىنىن؟! مروقىنى نوکە
تىرى دخوت و جلىن باش دكەتە بەرخو و
چ كىماسىان، هەر ژ كەيىفى و دەم بوراندىنى
و كەشخى لخۇ ناھىيلەت. هەر حەز و
خواستەكا هەبىت ژى، بىنى زەممەت و
ماندىپۇن دشىت بىدەست خۇ دەقە بىنیت.
تىشتى بھايىن رىزگەرتىن ژى دناخى وان دا
بلند دكەت و هەر ئىك خۇ بەنەمى
تىشتەكى بزانىت، دى بىنى هەميا وەك

گەندەلى . . ئىشا جڭاڭى يە!

جىهان كورەماركى

ب ۋىن چەندى چارەسەرىيەن گونجايى
ھەنە بۇ هيلانى ۋىن گەندەلىيَا بەرەبەلاق
ئەو ژى ب بوجۇون و گازىندىن خەلکى
و دويىچۇونا گۇفار و روژناما بکەن.
ھەر وەسا لېزىنەكا چاقدىرىيەن دەمى
رىيەبەرىيا دا ھەبىت و ھەر وەسال
ھەمى قوتابخانا ژى و ئەف لېزىنە ھەر
ژ وى رىيەبەرىيەن بەينە ھەلبىزارتىن
يان ھەر ژ وى قوتابخانى بەينە
ھەلبىزارتىن. ھەر وەسا ئەو كەسى
دەيتە بەربىزىركەن بۇ كارگىرىيەن ل
گورەي پلا فەرمابنەرىيى بىت و لدويف
سالىن خزمەتى و شارەزايىن بىت، من
باوهەرە ھەكەر ب دروستى ئەف رىكىن
ل خارى بەينە جى بە جى كرن دى
ئەنجامىن باش ب دەست خو ۋە ئىن
چىكۈ د بەرژەوەندىيَا تاكە كەسى دايە
و جڭاڭى ب گشتى.

بەعسن. ئەگەرەكى دىتىر ھەيە و
دەپتىت ژىير نەكەين كۆ بەرپرسىن مەزن
مینا وزىر و رىيەبەرى گشتى دەمى
راپورتەك دگەھتنى ل دور رىيەبەرىيا
وى يان وەزارەتى، و گازىندە دگەھتنى
دى يىنى رىيەبەرى گشتى دېيىتە
رىيەبەرەكى بىزانە كى ئەف راپورتە
نېيىسى يە و دەمىن دىزانتى كەسى ب
نېيىسينا راپورتى رابووى دى رايىت وى
كەسى سزادەت، بەروقاشى شىرەتا
ل فەرمابنەرى گەندەلچى بکەت.
مەترىسيتىرىن ئەگەرىن گەندەلىيَا
كارگىرىي ئەوھە كۆ چەند كەسەك
دەمەن ل سەر كورسىكىن خو و ناھىنە
گەھورىن ھەتا مەرنى دى بىزى ج كەسى
دى ب كىر وى كورسىي نائىت. و
بەداخەوھ گەلەك بەرپرسىن مە ۋىن
رىكى بكاردىئىن ل سەر رىكَا ژ ۋىن
گوھى گولى بەو ژ يىن دىتىر دەرىيىخە.

جڭاڭى مە پىر ژ سى چەرخا ل بن
زولما رېيما بەعس بۇو، ب ۋىن چەندى
ئەم گەھشتىنە پېشكەيىا جڭاڭان ب
گەندەلىيَا كارگىرى و ئابورى. ھندەك
ئەگەرىن دەررۇنى ھەنە، د سروشتى
فەرمابنەرى دا، وزىرى، رىيەبەرى
گشتى، و فەرمابنەرى بچوپك ژى
سەرەرای كۆ ئەو د دەولەمەندىن بەرى
بىنە بەرپرس يان وزىر لى رەوشتنى
وان و رەفتارا وان وەلى دكەت پىر
داخاز بکەن!! و ئەگەرەكى دىتىر ھەيە
ئەو ژى رىكَا دامەزرايدنا (فەرمابنەرى،
وزىرى، رىيەبەرى گشتى) نەھاتىيە
لدويف پېشكەيىا وى لى يَا ھاتى ب
رىكَا دامەزرايدنا وى بىن كۆ بىزانىن ب
كىر دەيت يان نە، يان يَا ھاتى ل
سەر بىنەماين كۆ ژ كەس و كارىن
بەرپرسەكى نە يان وزىرەكى بلند،
ئەف چەندە وەكۆ سىستەمنى رېيما

بریارین گونجايی بده

دیان جه میل

ئەگەر کارەك پىدىقى ب بریارەك راستەوخۇ نەبىت و تە دەم ھەبىت بو ھزرکرنى وي دەمى ب ئارامى و ھېۋاشى بریارى بده يان ژى فەراموش بکە، چونكى ھندهك جاران پشت گوھ ھافيتىن باشترين بریارە.

راسپاردن بۇ كەسىن دى:

تو دشىي ئارىشىن خۇ ب دەيە ۋە ھندهك كەسىن دى دەمى ھزر بکەي كو ئەو دى باشتىر بولە چارەسەركەن. ژ خۇ ھەكە دېنىات دا ئارىشە يا تە نىنە تو دشىي داخازا ھارىكارىنى ژ ھندهك كەسىن دى بکەي و دگەل تە پېشكەدارىنى د چارەسەركەن دا بکەن.

خەيال و ھەلبۈزاردەن :

تەماشەي پاشەرۈزى بکە بولەلبۈزارتىدا دەلىقە و ھەلبۈزارتىن ۋەشارتى، ب ھەلبۈزارتىن جياواز تو دشىي بریارىن باشتىر ب دەست خۇفە بىنى، چونكى ب ۋەدىتىن ھەولدانىن داھاتى دى شىي گەھىيە بریارىن گەلهك باش و چارەسەريەكە درىزخايەن.

بىن گەلهك د گىرنگ و پىدىقى ب چارەسەريەكە راستەوخۇ و بابەتىن دى بىن كىم گىرنگى ھەي بۇ ھندهك كەسىن دى بھيلە، ئانكۇ دارشتىن ستراتىزى و دانا بھايى ئىكەمېنى ب بابەتى.

خۇ رىزگاركىن ژ سنوران:

مەترسىن بەلاف بکە ب رىكا خۇ دويىرخستىن ژ وان بریارىن تە گرى دەن و كارىن تە سنوردار دكەن و ھىچ بوارەكى ھەلبۈزارتى نائىخنە بەر دەستىن تە ب رەنگەكى كو بەرھنگارىا ب تىن ئىك ھەلبۈزارتىن بکەي.

ھزرکىن و بىرتىزى:

ئەفە پىك ھاتىنە ژ وان ھەلبۈزارتىنان بىن ل سەر بىنەمايى ئەزمۇون و بەها و ناخ و ھەستىن تە دەيىتە كرەن. گەلهك جاران ب رىكا ھەستىن دلى خۇ تو دشىي بگەھىيە راستيان و چارەسەرىيەن، لىن ھەمى گافا پشتا خۇ پىن گەرم نەكە وەك بىنچىنە بۇ ھەمى دەمان، چونكى دېتى بىنە ھوكارى لەزكىنى د دانا بریاران دا. ل دەستپېكى لۆزىكى ب كارىينە پاشى ھەستىن خۇ بولۇپشت راستبوونى. دائىخىستان و فەراموشىكىن:

ھونەر و تەكニكا گونجايى بولەرەتكىندا ئارىشان پىك دەيىت ژ گونجاندىندا لۆزىك و ھزرکرنەكە ئاسايى و دروست، ھەرچەندە ھەكە ئەنjam ھند د وورد ژى نەبن بەلى دشىن بىنە ئەگەر ئەرەم ئىنانا چارەسەركەنەكە ماقىل.

ئەگەر نەشىي ب دروستاھى پىنگاھىن پروسىسا چارەسەركەن ئارىشان پەيرەو بکەي د حالەتكى دا كو ماوهەكى كىم د دەستىن تەدا بىت و بولۇپون ل سەر ئارىشا خۇ و پىدىقى ب قەكولىنىن وورد و گىشتى نەبى و بىشى مەترسىا قەبىل بکەي و بریارىن گونجايى بدهى تو دشىي قى ھونەرلى پەيرەو بکەي.

پىشكەن:

ئەو زانىيارىن ل بەر دەستىن تە بولەرەتكىندا دەلىقە و ھەلبۈزارتىن ب كارىينە، ژېرەكى كريارا پىشكەننىن پىك ھاتىيە ژ ھەولدان و دەلتىن دەلىقان بولەرەتكىندا مەترسىان، ئانكۇ بریارا دووماھى و ئىكجارى نىنە، لەورا دەھەمى باران دا تو پىدىقى ل سەر ئاراستىن گەھشتىن ئارمانجان.

ژىكتەكىندا ئەركان:

كارى ژبو وان بابەتان بکە

پشتی کچه‌ک هاتیه پشکنین کرن چ هاته دیتن !!!

((باودری وینه‌ی راسته قینه یی به خته‌وهری یه ..))

هندەک نان و لەفه تیدا بون!!
ریشه بهری بحیبەتی فه گوتى ئەفه
چىه؟؟

قوتابىيى ئى ب تىرى چاقىت گرىفە
بەرسىت دا و گوت : ماموستا ئەفه ئەو
خارنە ئەقا ئېھر قوتاپىت ھەۋالىت من
دەمپىت ئەس كوم دكەم و بىچەكى دخوم
و هندەكى وەختى دېچە مال بو خويشك و
برايىت خو دايىك و بابى خو دېم چونكى
مالامە دەقەقىرن و بابى من و دەيكى من
دەخوشن و ئەس مەزنا مالى مە و خويشك
و برايىت من دېچۈكىن كەس نىنە بومە شول
بەكت فېچار ئېھر ھندى من نەدقىا ھوين
من پشکنин بکەن ل پىش چاقىت قوتاپيا دا
ئۇ شەرم نەكەم ئېھر كو دى ھەمى قوتاپى
ياريا ب من كەن و تو خودى ماموستاپا من
ئەقى بو كەسىن نەيىزە !

ئىدەر : كوربەندى نىبەر (شىخ)

پشکنин بکەن لۇنە و ماموستا و قوتاپى مانە
سەرسورمان ھەميا ھزركر تىتەكى قەدەغە
يىن دگەل ۋى قوتاپىي ریشه بهرا قوتاپخانى
بىرياردا ئەف قوتاپى يە بەيتە گازىكىن بو
ئۇرا ریشه بهرىن دگەل چانتى وي و قوتاپيا
نافىرى ئى بەرەف ئۇرا ریشه بهرىن فە دچو
و روندىكتى وي وەكى بارانى دەھاتنە خار
لسەر رىتت وي ریشه بهرا قوتاپخانى دئۇرا
خوقە دگەل ۋى قوتاپىيى روينشە خار و
قوتابىيى بىچەك تەناكىر بشىوهكى ئارام و گوتى
بکەن قوتاپىيى گوت : ماموستا ئەز و تو نوكە
بىتى نە ئەس دى جانتا خو بۇتە بىتى فە كەم
و تو سەحكى ریشه بهرا قوتاپخانى رازى بو
, قوتاپىيى چانتا خو ۋەكىر و ریشه بهرى
ھندى سەحكى ئېلى پىتوس و پەرتوكا چ
نەدىت ریشه بهرى پەرتوكىت وي ئىنانە دەرەقە
زەرقەك يىن دىن پەرتوكاۋە و زەرف ۋەكىر!!!
ھىن ھزر دكەن چ دوى زەرقى دا

بىت ٩٩٩

زەرەتايىت جفاکى

بەرەھەفکەن : نشوان گوھەرزى

سەرەتايىت كا راستا يە . . . دناف
قوتابخانە يە كى دا هاتىه ئەنجام دان.
پشتى دە سەتكە ریشه بهریا قوتاپخانى
دەكۆمبۈنە كىدا بىرياردا ھەمى پولىت قوتاپخانى
بەيتە پشکنин كەن ئۆكەرەستەيىن قەدەغە
دەچانىن قوتاپىت كچ دا , قوتاپخانە ياكچان
بو ریشه بهرا قوتاپخانى لۇنە يەك بىلە ئىنا
ژەماموستاپا دا كو رابىن بكارى پشکنин لۇنە
رابى بكارى خو دناف پولىت قوتاپخانى دا
وب شىوه يەكى ئارام كارى وان بەردەوام بو
دناف پولادا قوتاپىت كچ بشىوه يەكى بىلە
و بىلە چانىن خوقە كەن بو لۇنە پشکنин
پېشىت راستى وەھەر قوتاپىت كا هاتىه پشکنин
كەن چ كەلۋەلىت قەدەغە كرى ئەھاتنە دېتىن
لۇنە پشکنин بەرەف دوماهىك پول چون
بو پشکنин كادا سەحكىتى دىن پولى دا
چ ھەيدە ٩٩

لۇنە چو دناف پولا دوماهىن فە پېشىت
راستى وەكى پولىت بەری نوكە و دەستىرى
ئۆقوتاپىا وەرگىت بو پشکنينا چانىتىت وان و
ھەمى قوتاپى درازى يوون ل سەر ۋى جەندى
قوتابىيە كا كچ دناف ۋى پولىتە ل دوماهىن
يا روينشىتى بو گەلهك بىرسىن تەماشەي
دەستە كا پشکنин و دەستىت خو گڭاشتىون
لسەر چانتا خو و لۇنە هيىدى بەرەف
قۇقتاپىيە كەن ئەف قوتاپىت كەلەك
بىرسىن كەت و لەرزا ئۆترسا .

و چىروكى ل ئېتە دەست پېكىر !!!
ماموستاپا كەن ئۆقۇنى لۇنە گوتە قوتاپىيى
كا چانتى خو فە كە قوتاپىي خو بى دەنگ
كەن دەنگ كەن دەنگ كەن دەنگ كەن دەنگ
ھەر دىسان خو بى دەنگ كەن دەنگ كەن دەنگ
دەرسىيا و چانتى خو دانا بەرسىنگى خو
و گوتە ماموستاپا خو ئەس نادەم ھندى
ماموستا ھەمى ھاتىن كو چانتى خو بەدەتە
لۇنە دا پشکنин بکەن قوتاپىي قەبىل نەكەر
و دەكەر گرى و دەگوتە وان بەلاخو ئەن
قەكەن ئەس نادەم و ئەس ناھىلەم ھوين من

زاروڭ دناف قەرەبالغا خازخازوگىي دا و دىتنەك

زىوار محمد بامەرنى

دېن بىزەمەت بشىئەن خزمەتەكى بچۈيڭ
ئى بىھەن د پاشەرۇژا خۇ دا بۇ وەلاتنى
خۇ، ئەقچا ھەبۈونا دايىنگەھەكى بۇ ۋان
زاروڭا دى پاشەرۇژەكى باشتىر ھەيت و
زلايەكى دى ۋە د گەلەك بوارىن ڙيانى
دا ئەم چاڭ ل وەلاتىن پىشىكەفتى دكەين
وەك دەستپىكەك بۇ پىشىقەبرىنا تاستى
جڭاڭى كوردى د ۋان بواراندا و ل
وەلاتىن پىشىكەفتى حکومەت وان زاروڭا ڙ
دەيك و بايت وان وەردگەن ئەويت ڙيانا
وان يان ئاسايى نەيت يان كارتىكىرىن
نىڭەتىقىش لسەر ڙيانا وان يان تەندروستى
و پاشەرۇژا وان ھەبن، و حکومەت ئەركى
پەرۇرەتكەن و بخودان كرنا وان دىگرىتە
ستوپىن خۇ، بىشى شىوهى ۋى زاروڭى دى
پاشەرۇژەكى گەشتىر ھەيت و دى زىدەتىر
شىت خزمەتا وەلاتنى خۇ كەت، ئەقچا
ئەگەر ئەم دېنى بابەتى دا چاڭ ل
وەلاتىن پىشىكەفتى بىھەن و ئەقرو بىھەن
دەستپىكەك بۇ نەھىيلانا قىن دىاردادا
زەرمەند و نە شارستانى دى ئەقەزى
بىتە رىكەكى پىشىكەقتىن جڭاڭى كوردى
چىنلى ئەگەر هىزرا خۇ دېنى بابەتىدا
بىھەن بىدرىستى دى دىيارىتى كى بابهەتەكى
زور گرنگە. ئەق چەندە ڙى دكەفيتە
ستوپىن حکومەتى و ئەگەر بىدرىستى كار بۇ
قى بابهەتى بىھەت دى شىت زال بىت لسەر
دىاردادا ناقىرى. ئىدى بلا بەس بىت ئەق
دىاردادا نەشرين و دوير ڙ شارستانىتەت
و پىشىكەفتى بەھىتە دىتن ل كوردستانان
شرين و ئازاد.

ڙ وي چەندى كى مروف بشىت بىزىت
پرسەك ل مافى وان دھىتە كرەن بىن
كاردىكەن لسەر جادا ھەرچەندە چەندىن
ل دويىچۇون بۇ ھاتىنە كرەن لى تا نەما
ھەر ئەق دىاردە بەرەق زىدەبۈونى يە.

بابەتى من ل قىرى تايىتە ب وان
زاروڭا كافە ئەوين دھىتە بكارىئىنان بۇ كارى
خازخازوگىي. گەلەك جاران دى بىنن
ئەق زاروڭە بىن ل جەھەكى پىس و بىن
سەروبەر دانايىھ و گەلەك جارا ئەقى
زاروڭى جەھەكى لەشى وي بىن بىرىندارە و
بىن ل وي جەن پىس دانايىھ يان گەلەك
جارا بىن جلکە كى ئەق چەندى
كارتىكىرنە كا مەزن لسەر تەندروستى
و پاشەرۇژ و كەسايەتىا زاروڭى كورد
ھەيدە و ئەق زاروڭە بىن بىن دەستەلات
نەشىت بەرگرىن ڙ خۇ بىھەت و چ ڙ
مافيت خۇ نزانىت لى دەستەلاتا مەزن
كۆ حکومەتە دشىت چارەيەكى لى بىھەت
و ئەق بابەتەكى گرنگە چىنلى پاشەرۇژا
ۋان زاروڭا گرنگىكە كا مەزن يا ھەى بۇ
كوردىستانى و زاروڭىن بىشى شىوهى مەزن

دېنى ھەرىمىن دا يَا كۆ نوكە ئەم تىدا
دېن گەلەك كار و دىاردە بىن كۆ دناف
مەدا د بەربەلاق بۈونىھ، نمونىھ بۇ گەلەن
عىراقى و گەلەك گەلەن جىهانى ڙ ئەگەرى
پىشىقەچۈونا روژانە يَا د كوردىستانى دا
پەيدا دىيت، و ئەق پىشىقەچۈونە ھەمى
بوارىن ڙيانى بخوقە دىگرىت و ڙەھەميا
گرنگەر ئازادى و پاراستا مافى تاكە
كەسى كول سەرەدەمەكى دا ئەم كورد
بۇ دنالىن و هيستا ڙى گەلەك مللەتىن
جىهانى بۇ دنالن.

نازكىرىن چىنا جڭاڭى كۆ پاشەرۇژەك
دى لسەر دەستىت وان ھەلىت ئەۋۇزى
چىنا زاروڭا كەل دويىماھىكا ھەمى چىنا
دھىت ڙلايى پاراستا مافىت وانشە
و چىنە كا بىن دەستەلاتە، سەرمەرى
ھەبۈونا چەندىن رېكخراو و لېزىن
تايىت بول دېقچۇون و پاراستا مافى
زاروڭا لى تا نوكە نەشىايىنە چارەسەریا
ئارىشا زاروڭىن كورد بىھەن. ئەگەر دناف
وەلاتىدا بگەرىتى دى ب ھزاران زاروڭا
بىنن كۆ بىن ب ھندهك شىۋىت دویر

شەرى سەرى بەرچەمكى و شاباشان

نەجمەددىن نېزەھىي

خراپتىرە، ئەگەر ئەو خىزانى خۆ نەھىلىتە بى پارە و كيماسى ئەۋۇرى كارى لەش فروشىنى ناكەتن و زاروکىن ويژى ب دروستى دى ھىتە پەروەردە كرن.

ھىقىيا مە ئەوه ئەف دياردەيە و چەندىن دى يىنن وەكى قىن لناڭ جڭاڭى مەدا نەمەنیت و ئەم دەست ڙ ۋان دابونەرىتىن كريت بەردىن، چونكۇ ڙ بلى زيانى ج دى ناگەھىنیتە مروفى و دمور و بەران، بۇ مروفى دى ماددى و گيانى خوسارت بىت و دى سەنگا خۆزى لناڭ خەلکىدا كىم كەتن، دى خەلك ب چاقەكى كريت و كىم ل مروفى نېرىت، ب تايىھەت ل قى سەردىمى كۆ خەلك هيىدى هيىدى ڙ ۋان دياردەيان تەواو دېيت و خۆ دەمەتە پاش.

بۇ ئالىيىن خەلکى ڙى مسوگەر دى كارتىكىنەكا دەرونى كەته سەر وان، ب تايىھەت ڙى ئەف كەسىن دەست كورت، كۆ وى هزرى بخۇ دەكەن وان ئەف تىتە پىچىن نايىت، ئەف كيماسىھە و دەقەنە تايى شەرمى.

يانكۇ ل دوماھىنى ڙ بلى زرنابىيى كەسەك دن يىن سوودمەند نايىت، نە دويىرە تىتەك بگەھىتە دھول قۇوتى ڙى، يانكۇ نە دويىرە زرنابىيى ڙ چىلى دېقى وى بىتى نىشا بدەت.

دنقىت، چ كەسى نە شارەما بىت دى بىزىتى خودى نوكە ئەف بۇ مەردىنیا خۆزى هەما دەرەجە ئىكە، كەس نزانىت كۆ نانى روزى لناڭ زاروپىن وى هززەتە، ئەو بخۇ ڙى كرىيدارە و نەويىرىت بچىتە مال ڙ بەر دەينداران هندى يىن لېر دەرگەھەن وى رىز بۇوين و دەينىن خۆ دخوازى، ڙ لايمەكى دى مەردىنیا ج حالى چ، ئەفە هەمى مەدەنە، خودى ئەگەر فەقىرەك خۆ حەوجەي پىتچ هزار ديناران لەھەف بکەت نە دويىرە بەدەتى و دى بىزىتى من نىن، يان ئەگەر بۇ خىر و شەرەكى تو بىزىتىن كا توزى بىنە پىتچ هزاران، دى بىزىتى باومركە گەلەكىن من نىن، بۇ فەقىر و خىر و شەران نىن لى بۇ مەدەنەن خۆ و شاباشىن زرنابىيى ملىونىرە.

كابراى ھەيقىن ھەمەن دەپتە دەۋامەكى يان هەر كارەكى بىت تا ھندەك پاران بۇ زاروپىن خۆ ب دەست بىيختىت، وانزى دەبەت لسەر سەرى زرنابىيى وەردىكەت، پا ب قى رەنگى وە هەر كەن دانە خىزان و زاروپىن خۆ، هەر لەوما لقىرە ڏىن كرە لەش فروش، زاروک بەرداňە كولاتان و بۇونە شەركەر و دز و كەقەنە د زىنداناندا و بۇونە بەلا بۇ جڭاڭى خۆزى، يا ڙ ھەمەن كلىپستر ڏىن دكۈزىت، دېزىتىن كارى لەشپەشىن دەكت، نابىزىت ئەو كارى ئەو دەكت و وى پارى دەمەتە زرنابىيى زور ڙ كارى لەشپەشىن

جامىرىي يىن گەرم بۇوى ئاگەه ڙ دونيايى نىنە، هەر وەكى ئەو بىتى يى لسەر روپى عەردى، مروف بۇ رحا خۆزى هندە بزاھى ناكەت هەر وەكى ئەو بزاھى دەكت تا سەرى بەرچەمكى ب دەست خۆ بىيختىت، ئەفەزى ئەگەر سەرى بەرچەمكى ڙى بھېت ڙى بلا، لى بەس ھەيكلە و وى دەواتىن ڙى ھەمەن تىك دەدت و د ھەرمەنیت، ڙ لايمەك دن تا نە تىكدا نا ل زوربەيا دمواتان لناڭ جڭاڭى مەدا پەيدا دېيت، لسەرە وى سەرى بەرچەمكى بۇوە، نازام ج ھنگىشىن ب وى سەرى بەرچەمكى ۋەيە كۆ ئەقىن خۆ بەس ل نك خۆ ددانىن ماقولىل و ئاغا و ھەمى تىتەنەن ھەزى دەكتەن.

ئايا ئەگەر ل قىرە بېرسىن كىز كەسەن دەچنە سەرى بەرچەمكى و زور حەزلىن ھەيە و شەرى لسەر دەكت، ھوين يېڭىن ئەف كەسىن دەوات چى بن، يان گوقەندى ب رىك و پىك بىتىن، يانزى ئەو كەسەن حەش مەزنىن و دەن بىنلىدى و خۆ فەرەز كەن دەكت، يانزى ئەو كەسەن عىنادا وان ناگىرىت كەسەكى دى ڙ بلى وان سەرى بەرچەمكى بگەن، يانزى وە دىارە كەسەن ل گوندىدا نەمايە و ئەو نەچارە و يا بۇ وى مایى، ئەو موختارە.

لقىرە ئەز ڙى دگەل گووتتا ھونەرمەند سەعىد گابارى مە هەر وەكى دېزىت سەرچەمكى نەزان وەكى وى پوليسىيە يى ب واسىتەيان ھاتىه دامەزرانىن، يانكۇ تىبا كەسەك سەرچەمكى بگەرىت حەقى وى جەن بەدەتى و بزاھىت دەواتىن ب رىك و پىك و ب زەق بىيختىت، نەكۆ ئەۋۇرى وەكۆ ھندەك رىقەبەرىن مە بىتى كەلەخ بىن لسەر كورسىكىن و جەھەك گرتىت و ج ل وى جەن چى نەكتە و سرایەكا شەپلى هەر روز بىننەن لېر دەرى رىقەبەرىا وى.

ئەفە ڙ بلى سەرى بەرچەمكى ڙى دى هن يىنى دەست دا وى بەرىكا لىن وان بەرگىزىن كۆ ل جىرانى خۆ وەرگەتنە و شاباش لەپەش شاباشى دەمەتە زرنا بىزى، خۆ دى بىزى ئەف مروفە يى لسەر پاران

ئەرى تو دزانى

* روزناما كورستان ئىكەم روزناما
كوردى بۇ كول ۲۲ نيسان ۱۸۹۸ ل
قاھира پايتەختى مىسى دەرچویە.
* بارزانى نەمر رابەرى گەلى مە
سەركەدى مەزنەرى شورەش بۇ كو
ئە و ژى شورەشا ئىلۇنى بۇو.
* ۶ يە هەر سالەكى رۇزا چەننا
زاروکىن جىهانى يە.

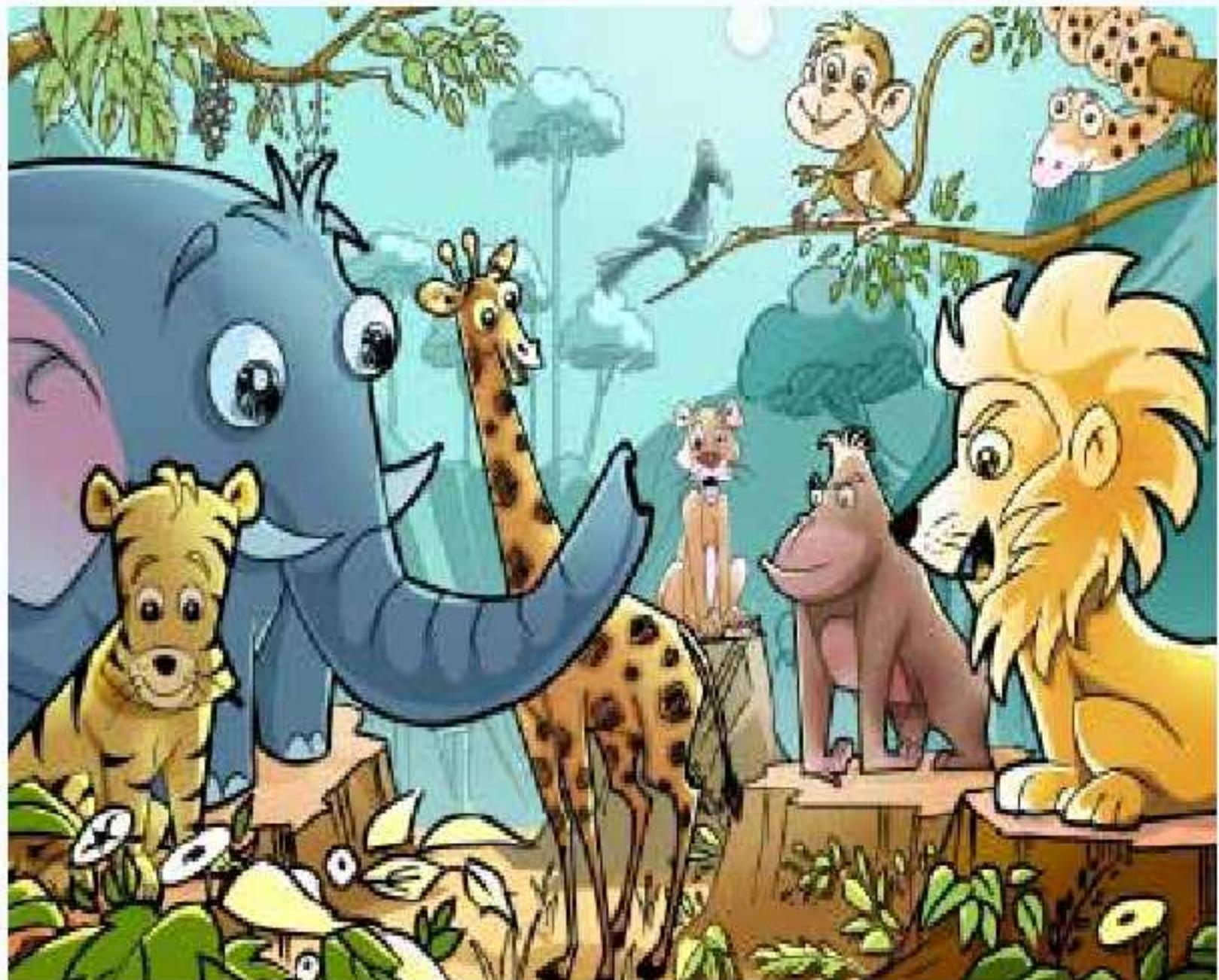
شىرەتىن زاروكان

* رىزى ڈايىك و بايىن خو بىگرن،
چونكى ئەونكاني زانىنى بۇ ھەوه.
* چ جاران ل بەرامبەرى كەسىن ڈ
خو مەزنەر نەراوەستن و بىن دىزى
بەرسقا وان نەدەن.
* توى زاروکەكى ژىهاتە، لەورا يَا
فەرە ل سەر تە كۆمال و قوتاپخانە و
بازىرى خو ھەردەم پاقۇر راگرى.

پىپكەنە

* جارەكى ماموستا پرسىيار ڈ
قوتابى كر و گوتى: كىشەرە ئەفرىقيا
دەكەۋىتە كىرى؟ قوتاپى ب گرى ۋە
بەرسقا ماموستايى خودەت و دېزىتى:
ماموستا بوجى هەر تىتەكى بەرزە
دىت تو پرسىيارا وى ڈ من دكەي.
* جارەكى بابى قوتاپى ژىپرسى،
كورى من تە چاوا بەرسقا تاقىكىرنا خو
يا ئەقرو دا؟
كورى وى گوتى: باب من پرسىيارەك
نەدزانى.
بابى گوتى: دى باشه كورى من تە
يىن دىتىر چاوان بەرسق دان.
كورى گوتى: ئەز نەگەھەشتم وان ژى
بەرسق بدم چونكى ب تىن من هزر
د وى پرسىيارى دا دكە.

رويىشى و شىر و پەزكويىشى

وەركىران ژ ئىنگالىزى : عزەت يوسف

بەرى روېشىكى ب پەزكويىشىكى كەت كول لانەكا بەر چىايى د چەرى، ئىنا بۇ خو گوت: (ھەي ھەوار چەندە حت و قەلهوه، ھەمى تىكدا گۆشتە! گۆشتەكى تەر و ب لەزەت. يَا باش ئەوه ئەز بچم پەيامىن بگەھىنەمە شىرى. شىر دى دەست حەفگى دانىت و تىرى ژى خوت و ھندەك بەرمایى ژى دى بۇ من مىنەت و ئەزى دى ب كەيىفا دلى خو خۆم).

ئىنا روېشىي يارەمەز ئىك تەق قەستا شىرى كر و خو بۇ چەماند و گوتى: (مەزنى مە، ئەز قوربان، ئەگەر تول گەل خولامكى خو بىن كچكۈك بەھى ئەز دى خوارنەكى ب دلى تە و ھەزى تە نىشانى تە دەم).

ئەو ھەيامەك بۇو شىرى چ نەخارى و قورقۇرا زكى وى بۇو ڈ برسادا. گوتە روېشى: (گەلەك باشه روېشىو، بەرى من بکەۋە دابچىن).

پەزكويىشى دەمى دىتى كو روېشى ل وارا غەوارە بۇو زانى كو دى تەشقەلەكى كەت. ئىنا ھىدى و ب دزى ۋە جەن خو ۋەگوھاست و ھلباسكى چىاي بۇو و خۆل بن رزدەكا بەرا مت كر و گوھى وى ما ل زېرىنا روېشى.

پاش بىستەكى روېشى ۋەگەريا و شىرى ب دويىف ۋە، ھندى ل وارا نېرىن چ نەدىتن. ئىنا گوتە روېشى: (كانى ئەو خوارنا تە ژى دگوت؟).

دەقى روېشى تىك ئالىا و چ دەلىقەيىن رەقى نەدىتن و گوت: (مەزنى من، باوەر بکە پەزكويىشىكە تىرى گۆشت ل ۋىرە بۇو بەلنى ...).

شىرى وەسا ھزر كر كو روېشى ئەو خاپاند، ئىنا دەست قىقتىكا وى دانا و شەق كر و خوار و برسا خو پىن ۋەرەقاند.

پەزكويىشى بلند ل ھنداۋ ئەو دىمەن دىت و ڈ ترسا ۋەلەر زى و بۇ خو گوت: (ئەقەيە ئەنجامى خرايىي؛ كو خرابى دەن تە شوينى و سەرى خۆدانى تى دچىت).

کومارا کوردستانی

بارزانی ئیک ژ مهزنترین پشته‌قان و که‌ساتیت کوماری بwoo کول سه‌ر دهستن پیش‌هوا و سه‌روک کوماری کوردستانی پلا ژنرا لیئی ژیرا دهیته به‌خشین.

کوماری دا بو جارا ئیک سرودا ئه‌ری رهقیب يا هونه‌رمه‌ندی مهزن دلداری دهیته سرودا نه‌ته‌وی و بو جارا ئیک ژی کوچاره‌کا زاروکان ب ناقی (گروگالی منالان) دهیته وەشاندن.

بو جارا ئیک کومارا کوردستانی ل بازیزی مهابادی سه‌ر ب پاریزگه‌ها ئورمیئ ژه ل ریکه‌فتی ۲۲ کانونا دوویئ یا سالا ۱۹۴۶ ل سه‌ر دهستن پیش‌هوا وین کوردان (فازی مەھمەد) ژه دهیته راگه‌هاندن.

دهما کو کومار دهیته راگه‌هاندن ژماره‌کا گله‌ک زوورا خەلکی ل مەیدانا چارچرا دهینه چەم ھەف و چافه‌ری گوتارا پیش‌هوا دین.

کومارا کوردستانی ئه‌وا کو ژماره‌کا گله‌ک ژ کوردان ل ھەموو پارچیئ کوردستانی پشکداری تىدا کرى و ب تايیه‌تى پشته‌قانیا بارزانی نەمرو و ھەۋالیئ وی شیا ۳۲۰ روژان ژه‌کیشیت و ھەر د وی

فېرکرنا زاروکان لسەر ياریکرنا ب ھەقرا سەیران شیخو

- هزرى، لى ھندهك جاران دەرنگ دەینیت کو پى رابیت، بو ۋى ئیک پىدھیيە ب :
- ۱- فېرکرنا زاروکى واتایا يارى كرنى چىيە؟ وچاوه ياريان بکەن ل گەل ئیک، وچاوه يارىيەن خو وەھەۋالىن خو بپارىزى.
- ۲- فېرکرنا زاروکان لسەر بىڭىھە يارى كرن ل گەل ھەقلا.
- ۳- زاروک زوى فېرى بەلى ونەخىر دېيت دەما کو زاروکە کى دى لدەف وى ھەبىت.
- ۴- فېرکرنا زاروکان کو ژيان دان وستاندىن نە.
- ۵- فېرکرنا زاروکان کو يارى كرن بىنگەھىن ھەۋالىنىي دەستايەتىيە.
- ۶- يارى كرنا زاروکان بىڭىھە لاي جىڭى لدەف وان وەرار دەكت.

بکەت ئەف رەفتارە وى گله‌ک كەيف خوش دەكت.

د ۋى قۇناغىيدا زاروک نەزانە گرنگىئ نادەنە يارى كرنا بىڭىھە، دنابىھەرا ھەزمارەکا زاروکان دا، چىكى لدەستپىكى ۋېرى يارى كرن ب تىن بويە يان ل گەل دايىكا خو، بەلى دەما کو زاروکە کى دى ھەبىت ل گەل وى ياريا بکەت، لى بەلى بودەمە کى كىم، بتايىھەت زاروکى كو ژىيەن وى دووسال دەرباز كرن بن ل گەل زاروکىن دى ياريا بکەت، و حەز دەكت پشترا بتنى ياريا بکەت. لى دەما زاروک مەزن دېيت خو پىدھىيە ب زاروکىن دى دېينىت ل گەل ئیک ياريا بکەن، و مامى زاروکان يارى كرنى ھەيە دەھەمى قۇناغان دا و ھەر ژىيە کى دا.

چ ژ لايى لهشى يان رامىيارى يان

يارى كرن بەشەكى بىنگەھى يە ژ ژيانا زاروکان، ھەر زاروکە ک د ۋى قۇناغىيدا دەرباز دېيت، و داخازا وى تىشتى دەكت، وى واتايى دەدت يارى كرن شىوه‌يە کە بو ھىز كرن و پىشخستا ھىزا زاروکان يە ھزرى و لەشى وگىانى .

پىدھىيە دەمى زاروکان بىتە بەرناھە كرن د ژىيەكى بچۈيک دا، كو چاوه بىشىت مفا ژ ۋى قۇناغى وەرگىرت، و چاوه ب كارىيەت، ئەفە ئەركە كە لسەر ملى دەيك و بابان دەھەقىت، هان بىدەينە يارىيەن زاروکان.

زاروک د سەريدا ل گەل دەيك و باب فېرى يارى كرنى دېيت، پشترا ل گەل خويشك و برا دەستپىدەكت دەما كو ھەبن، و بارا پتە د ۋىت ل گەل دايىكا خو دەمى خو ببورىيەت و يارىيە كى

ههست ب ئارامىي دىكم د دەمدا شەھاندنا ھەلبەستى دا.

زەھرا بشار: ئەز ھەلبەست نېسىن ب تىشەكى گەلەكى گرنگ و پىدىقى د ژيانا خودا دزانم.

ئىكانە خالى من بۇو كۆ جارا ئىكىن بويه پشتەقان و زەھرایىن گەلەك رىز و سوپاسى بو وي ھەنە چونكە خالى وي بويه رونى دەرى ژيانەكا نوى ياخونەرى بويه زەھرایىن و د ھەمان دەم دا مالباتا وي ژى نەا گەلەك پشتەقانە بو كارى وي يىخونەرى. و د پىشكەكا دىتىر يا گوتىنا خودا سنىلا مە دېيىزىت: خوشترىن هوزان ل نىك من هوزانما (دايك و عەشقىا بىن ھىفى و دلى پرخەمە) كۆ ۋان رامانەكا تايىھەت ل نىك من ھەنە و د ھەمان دەم دا ھەول دەم كۆ چەندىن هوزانىن دىتىر يىن د ۋى بىاڭى دا بىقىسىم.

لدور كارتىكىرنا جڭاڭى ل سەر كارىن وي ئەو ب ئەشكەرا دېيىزىت كۆ زىدە گرنگىن دەمەتە ھەر كەسەكى لىنى حەزا خو ژى بوج كەسەكى ل دەست نادەت و دېيىزىت ھىقىيا منه كۆ خەلەك ژى يىخارىكار بىت دەگەل مە دا.

خواندنا من و ديار دىكتى كۆ ئەف چەندە يا بويه پالدىرهك ژى دا كۆ پىتى بشىم بخوينم چونكى د پاشەرۇزى دا وي ھەز ل سەر ھەى ل كولىزىا نۇزىدارى بھېتە وەرگرتىن و وي دەمى خو يىن دابەشكىرى بوي خواندىن و كارى خو يىن ھونەرى و هوزان ھىقىيا وي ياخونەھىيىن يە.

د ئاستى ۋەھاندنا ھەلبەستاندا تا نوكە زەھرا يا شىايى بىبىتە كەسەكە سەركەفتى و وەك ئەو دېيىزىت: ھەتا نوكە من پىشكەدارى يادى ۲ ۋېستەقائىن هوزان خواندىن دا كرى و د ھەمان دەم دا د ناڭا ئاھەنگىن قوتابخانان ژى ب ھەلەكتىن جدا جدا من پىشكەدارى ياب خواندنا هوزانى كرى.

لدور وي ئىكىن كانى تا نوكە كىن پشتەقانىا وي كريي دا كۆ بگەھىتە ۋى ئاستى؟ ئەو ديار دىكتى و دېيىزىت: ھەتا نوكە ب تەنن پشتەقانى منى

ب/ خوناف لەزگىن

پىتى كۆ گوشى سنىله ل كوقارا سىلاف كەفتىيە كارى ژ بوي دەرئېيغىستن و دياركىرنا شيان و بزاڭا سنىلان ل سەر ئاستى دەقەرى تا نوكە سىلاف شىايە چەندىن گافان بەھافىزىت و بويه مىنېبەرا دياركىرنا شيانىن سنىلا و د ھەمان دەم دا چەندىن سنىله ژى ب شىوهكى ئەكتىيە كەتىنە كارى دا كۆ رۇزەكى ژ رۇزان ل سىلاف بىنە مىغان و ۋى جارى گوشى سنىله ل كوقارا سىلاف سنىلا خودان شيان (زەھرا بشار) كريي مىغانان گوشى.

ل دەستپىكى زەھرا بشار ب ۋى شىوهى خو دەدەتە ناسىن و دېيىزىت: ئەز نوكە ل ناھىيا دېرەلۈكى ياكى گەيدىدىي ئاڭنجىمە و ل دور گرنگىا ھەلبەستى ل نىك وي ژى ۋى لايەنە ھونەرى گرنگىيە كا تايىھەت ھەيە و دېيىزىت: ئەز ھەلبەست نېسىن ب تىشەكى گەلەكى گرنگ و پىدىقى د ژيانا خودا دزانم و يا بويه پىشكەكا ژيانى و نەشىم بىيى وي بىریم لەورا ژى ب دروستى زەھرا نەشىت راستىا ھەستا خول سەر ۋى لايەنە ديار بىكتە.

لدور وي پرسىيارى كانى زەھرا بشار كەنگى دشىت هوزانما بىنلىكىت يان ژى حەزا نېسىينا هوزانى ل نىك وي د چ دەمەكى دايىھە ئەو دېيىزىت: وي دەمى ئەز هوزانما ۋەدەيىم دەما كۆ يابتنى بىم و چونكى گەلەك ھەست ب ئارامىي دىكم د دەما ۋەھاندنا ھەلبەستەكى دا و زەھرا ب ئەشكەرایى دېيىزىت كۆ ھەلبەستى چ كارتىكىن نەكريي سەر

قىٰ ستيرا جيھانى بنياسە

پیرس ئامىدى

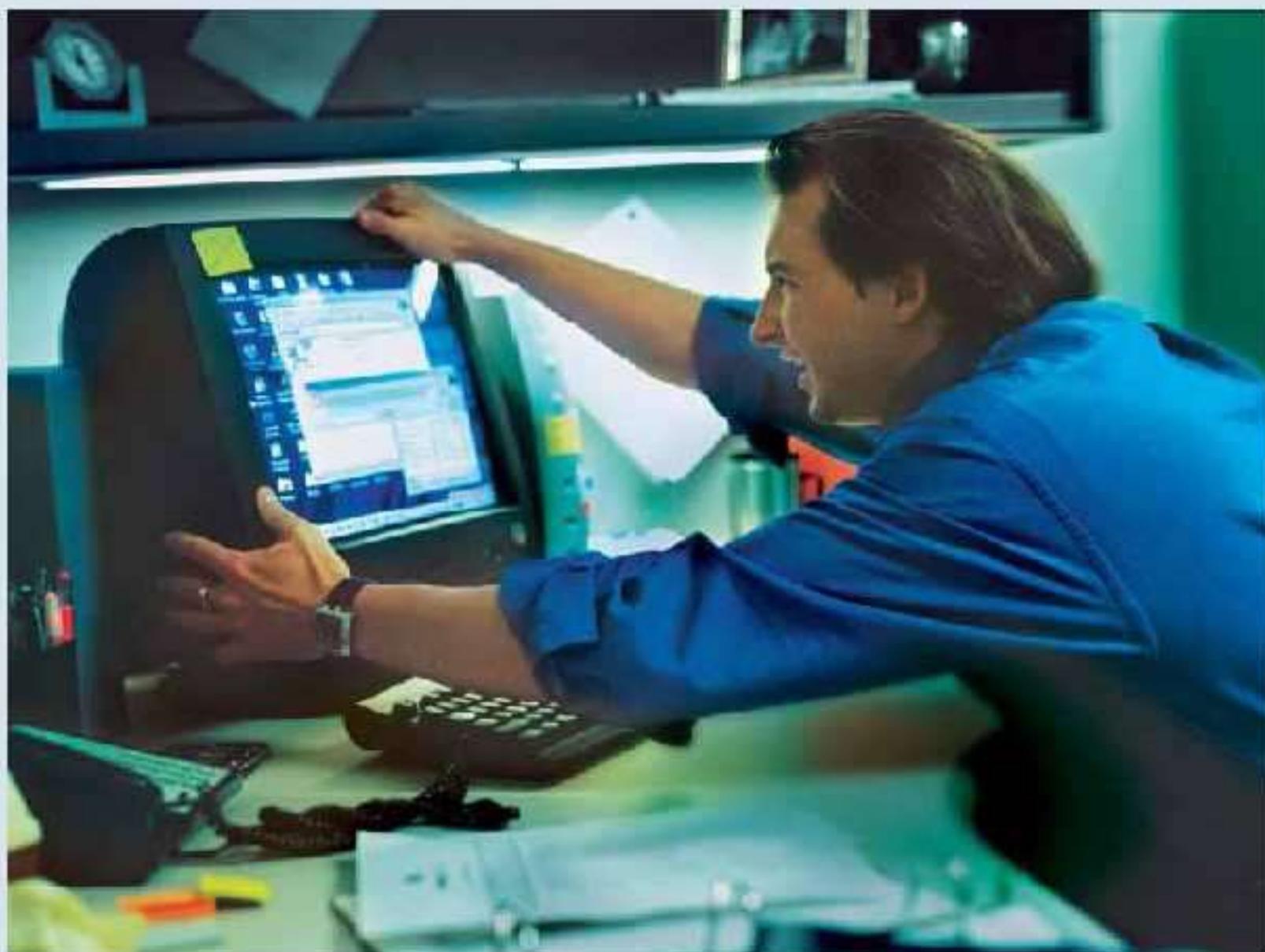
卷之三

دېن هژماری دا ئەم دى سټيرهکا دى يا
ناشدار و يا هولیوودی دەپنە نیاسین و دى
بە حسن قاره مانیین وى يېن ھونه رى و جىهانى
كەين ئەو ڏي ٿەكتهرا خودان شيان ((كامېرون
مېشيل دیاز)) ٥، کول روڈا (١٩٧٢/٨/٣٠)
ل سان تیاگو / كاليفورنيا ڏ دەپك و با به كين
شه رعن، ئەو ڏي ((مېشيل يېن ئەمریکى کو
ب رەگه زى خو يېن کوبى يه)) و دەپكَا وى
((ئیمیلى يا ئەلمانى و ئیتالى)) هاتىه ل سەر
دونياين و ناستاما ئەمریکى يا هەى و با بن
وى ڏي سەر وکى كومپانىه کا گازى يه و بتنى
خوشکه کا ڙ خو مەزنتر يا هەى. چالاکىين باش
ھەنە دبوارى سينه ماين دا. دەستپىكا وى بو
كارىين سينه ماين و ئەكته رېن دگەل ئەكته رى
كوميدى ((جيم کارى)) بۇو د فلمن (ماسلك) دا
ل سالا (١٩٩٤) ئى کو روله کى سەرەکى وەرگرت
ول وى دەمى ڙىين وى (١٦) سال بۇو. ديسا
شيايه پشكدارىين د هژماره کا باش يا فلمان
دا بکەت ب رولىين ذور باش و بۇونە ئەگەر
ناشدار بونا وان فلمان. ڙ گرنگترين فلمين
وى پشكدارى تىدا کرى ئەو ڏي ((mask -
shrek - the box shrek))
کو تىدا زور سەركەفتى بۇويه، سەرمدای
وى ڏي شيايه چەند جاران خەلاتين ب ناف
دهنگ ب دەست خوقه بىنىت د بوارىين جودا
جودا دا ب تايىهت يېن ((گولدن گلوب)) ب
فان فلمان

Gangs of New York))
- Vanilla Sky - Being
John Malkovich - There's
((Something About Mary
وهك باشترين ئه كتهرا كوميدي و ئه كتهرا هاريکار
و ديسا خەلاتىن رەخنەگران ژى ب دەست خوقە
ئىنايە وهك باشترين ئه كتهر ل سالا(١٩٩٨)
ئى ئەو ژى ب فلەمىن((There's)))
واته Something About Mary

هندسه کنشت دهرباره‌ی ماری) .

روينشتنا دروست ل بهرامبهه کومپيوتهه ری

* پیسبونا شاشی ئانکو كه تا
توزى ل سهر شاشى ئىك ژ ئهگەرينى
سەرەكى يە بو ئىشانا چافا، چونكى
مروف ب رەنگەنكى هويرتر تەماشهى
شاشى دكهت هەتا باش ب يىنت.
* هەر دەف نۇزدارى تايىھەندە
ئەگەر بو ماوهىيەكى درېز چافىن تە
ئىشان.

دېيت (٦٠ تا ٨٠ سم) ل مروفى
دويىر بت دا كارتىكىرنى ل سهر چاڤى
مروفى نەكهت.

* دانانا شاشى كو بلند تر ژ
چاڤىت مروفى كارتىكىرنى ل سهر
چاڤىت مروفى دكهت دېيت بلنداهيا
شاشى ژ چاڤىت مروفى بلند تر نەبىت
. . .

دهمى مروف ل سەر كومپيوتهه رى
كار دكهت، ب تايىھەتى ئەگەر دەمەكى
درېز ل سەر كارتىكەت چ پى نەقېيت
دى چافىن مروفى ئىش، يان ئەم
دشىن بىزىن دى شاشا كومپيوتهه رى
كارتىكىرنى ل سەر چافىن مروفى
كەت، هەتا ئەم خو ژ ئىشانا چافا ب
پارىزىن دېيت ئەم ۋان خالىن خارى
بەرجاڤ وەربىرىن

* بىھەن فەدانەكى بده چاڤىت خو
ھەر (١٠ تا ١٥ دەقىقا)، بەرى خو
بده جەھەكى دويىر ژ شاشا كومپيوتهه رى
بو ماوهىيەكى ١٠ چركا .

* زوهايانا چافا دبته ئەگەرا
سوتنا چافا، گرتىن و فەكرنا چافا بو
ماوهىيەكى درېز چاڤىت مروفى دسوڙن،
چونكە چاڤىت مروفى زوها دبن، دېيت
ھەر (٥ تا ٨) چركا مروف جارەكى
چاڤىت خو بگرت و فەكهت دا چاڤىت
مروفى شل بىن.

* جەن شاشا كومپيوتهه رى ل
بەرامبهه رى مروفى كە لە كى گرنگە

بۈرچ

كىفەر: ٣/٢٢ - ٧/٢٣

بارى نەھىندارىن پىيدىشى ب چاقدانەكى يە داكو نارىشە پەيدا
نەبن، تو ۆكەسىن خايىتىوكى لموما نارىشە بو تە پەيدا دبن.

شىر: ٤/٢١ - ٧/٢٣

نەكار كە بو بەرزوەندىدا خو دا بىسەركەھى ل داھاتى، رەنگە
نابورى دە تو سەرداربىي، لموما هەلويىستى تە هيىدى يى دھىتە گوھارتىن.

كىج : ٥/٢٢ - ٨/٢٣

دەلىشى بده يىن بەرامبهه رى خو كەر بىكەت بو باشتىرلى كرنا
س سورى دەروننى خو، چونكى تە زور كارتىكىرن ل سەر كريي، بابەتنى دەندارىن
پىيدىشى ب گوھرىنى يە.

كافر: ٣/٢٣ - ٤/٢٤

پالپشتىا خو بو هندەك كەمسان ديار بىكە دى بىنە باشتىرىن
هارىكار بو تە و بو داھاتى، هندەك نارىشىن خو چارەبىكە دا رىكىن نوى
بو تە فەبىن.

كىسا: ٥/٢١ - ٤/٢٤

يى بەرامبهه رى خو نەتىخە ج هەلويىستا دى دىزايەتىا تە كەت،
دۇۋاقانى دىگەل دەرۈبەرا بىكارىيىنە دى سەركەھى.

جىمعك: ٥/٢٢ - ٦/٢٤

نەھىلە كارىن تە ل سەر تىك ستويىر بىن دا داھاتىيى تە ئالۇز و
تەن نەجيit، دەلىقى سەركەفتىنى دەن ھەيىشى دا تە يَا ھەي.

سیلاف

چهند روژنامه‌قانان خهلات دکهت

ژ بوی گرنگی دان ب روی وان روژنامه‌قانین کو ههردەم و ب بهردەوامی دگەل کوڤارا سیلاف دا کارکرین، سیلاف ۱۸ روژنامه‌قان و نشيشهران خهلات دکهت.

ژ بوی پیشئیخستنا کاری روژنامه‌قانیي سیلاف د ریوهرهسمه کی دا ۱۸ په یامنیر و نشيشهرين بهردەوام يېن کوڤاری خهلات دکهت دا کو روی وان يېن کارا د ڦان چهند ڦماران دا ههردەم يېن بهرچاف بیت.

سەرنشيشهري کوڤاری ئاشکرا دکهت کو د ناقا ۶ ڦمارين بهردەوام دا بى راوهستان ئەم يېن شيان چهندین پېنگاقيقين باش د بياشق روژنامه‌قانیا ده فهرا خو دا بهافېرین و چهندین حه زیکهرين بياشق کاري راگههاندن و روژنامه‌قانیي ل دوورا خو خرقه بکهين و د پشكه کا ديترا يا گوتا خودا ئەو ديار دکهت کو سیلاف دی ههردەم ل سەر کار و خزمه تا روژنامه‌قانیا کوردى يا بهردەوام بیت.

ژ وان نشيشهر و په یامنيرين کو هاتينه خهلاتكرن ئەقین ل خوارينه (هوشنهنگ تاجر، هەيفا دوسکى، عبدالجبار عبدالرحمان، جيهان کوره مارکى، سەردار هيتوتى، سەيران شيخو، دلشاد عبدالسلام، خوناف له زگين، کوڤان ئيحسان، شيلان عبدالمناف، مستهفا ئەرەدنى، کامى گوهه رزى، عەلى شيلازى، پيرس ئامىدى، سامى رىكانى، تورين ديرهشى و دەيان جەمیل).

ديسان ئەم ژ دل پیروز باھى و سوپاسيا هەموو وان نشيشهر و په یامنيرين کوڤاری دکهين يېن کو هەتا نوكه ب بهردەوامی دگەل مەدا بون و هاتينه خهلاتكرن و ل هيقىا وي چهندىينه روژنامه‌قان و نشيشهرين مايى ژى بھينه خهلاتكرن.

نشيسکاريا کوڤارا سیلاف

پيرس ئامىدى

گيسك: ۱۳/۲۳ - ۱/۲۰

دکاري دا يېن راست به چونکى دى هندهك نهينى هينه ناشکەرما کرن، هەمى قيانا خو بو خوشتشي ديار نهکه دى تە بخو نىستغلال كەت.

مەھەم تۈرازى: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

خو دويىر كەن ژ هندهك نهينىيا بو تە زور گرنگە دەغان نيزىيكان دا چونكى ھەستىين تە نازىكن زوى دى كارتىكىرن ل سەرھەبىت، تو يېن پىندىنى ب رىك تىخستنەكا تابورى.

سەتل: ۱/۱۳ - ۲/۲۲

دەليشا خوشىن ل بەرتە يا كىمە نەگەر تو بخو بو خو دروست نەكەي، هەلوىستى بەرامبەر بهرچاف و مربىگە دى پىشكەقى.

دوپىشك: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

نازىيانا كەسىن دورماندورىن تە ھەمى بو تە دزقىرىت، تو پىندىنى ب گوهرينا روتىنى خوبى دا باشتىر بىزى ژلايمەنин دەروننى قە.

نەھەنگ: ۱۳/۲۳ - ۱۳/۲۲

خو تورەكرنا تە ج دەرگەھەين باش ل بەر سينگى تە نا قەكەت، لەوما دېقىت ژ عىنادا خو بھىيە خوارى، دەندهك کاران دا دەم خول ھيقيا تە ناگرىت.

كغان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

روشنېرىيا تە تىرا هندى ناكەت کو دەقى ھەيىن دا خو ژەندهك ھەلويستان دىزگار بکەي، لەوما دېقىت خو بەرھەق بکەي، دى رويدانەكا گرنگ بو تە پەيدا بىت دى بىتە نەگەر ئەندهك گوهرينا.

كارتىكىرنا رەنگا ل سەر ساخله مىا مروقى

ئامادە كىن: شىلان عبدالمناف حسن

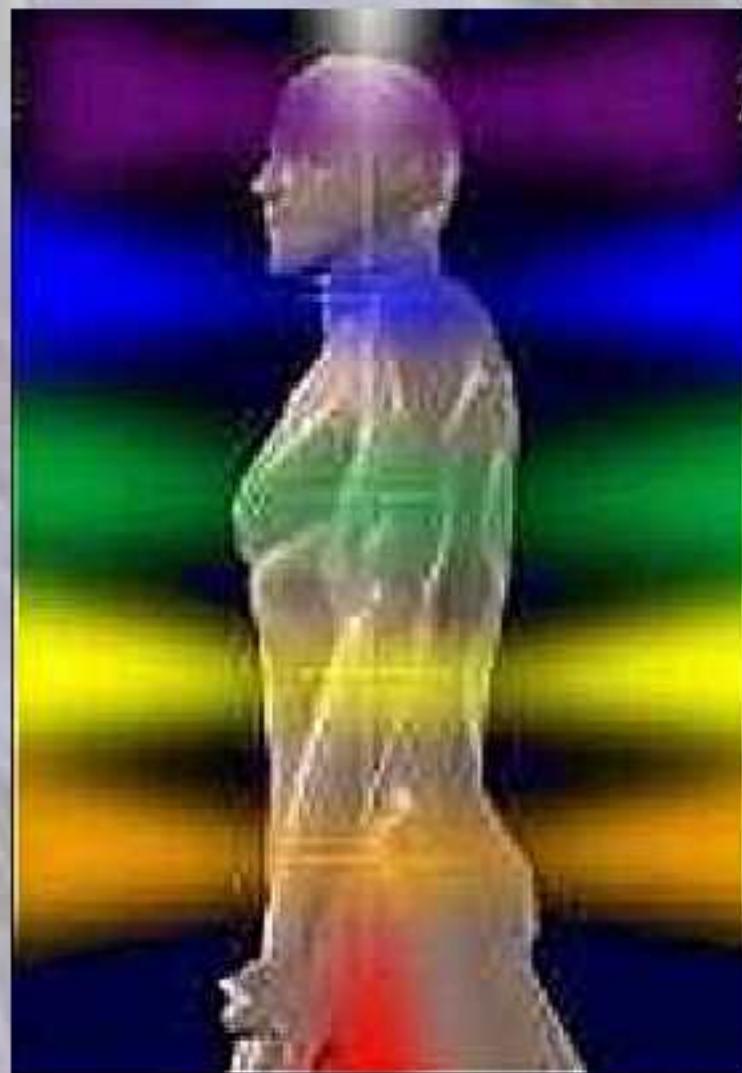
خوب رەنگى كەسلىك كىرىت، ئەف مفایه
ھەنە:-

أ- بەخشىنا ئارامىا دەرۋونى.
ب- نەھىلانا سەر ئىشانى ئەواز
ئەگەر ئۆرەبۇنى پەيدا دىيت.

ج- نىستەكا خوش و خەوهەكا ئارام
. .

٤- رەنگى شىن ((ژ كومەلا رەنگىن
سارە، ژ كارتىكىرنا وي لسەر ساخله مى
با مروقى).

أ- رىكىختىا لىداندا دلى.
ب- زىدە بۇونا دلىنىي
ج- ئەگەر تە خانىن خو. بىشى رەنگى
بوياغ كىرىت، ناھىلىت يېشى و مىش د
ناف مالا تەبن.

رسول نورى

غاردانەكا سەير

نمىزىن پىقاپى ب غاردانى هاتىه شكاندىن ژ لاين ((٤)) كىجىن ئۆسترالى ۋە ب غاردانى
ب پىلاقا جمك بلند (الكتب العالى) پشتى ب درىزيا (٨٠) مەتراب (١)
دەقىقەكى و (٤)

جركا بىرى. دەزگەھىن راگەھاندىن ئۆسترالى وەسا راگەھاند كو ئەف ھەر (٤)
كىچ ژ پەيمانگەها ئۆسترالى يا وەرزشى بۇون كوشىپايان دىكەل (١٠٠) ھەفرىكىن دى
ب سەركەن و ۋەن پىچەرەت ب دەست خوقە بىنن. ئەف غاردانە هاتبوو ئەنجام دان ب
مەرەما كوم كىندا پارا بولو (دەزگايىنى نىشتىمانى يا پەنچە شىرا مەممەكى) ھەقىك كەرا كچ
(برىتى ماغلۇن) دېبىزىت:

نەتىنبا ۋەن غاردانى ب پىلاقا جمك بلند كو بلندىيا جمكى وي (٧,٥) سىم ئەوه كو
رېقەچوونە ل سەرتىلىن پىن. دىسان ئەقان ھەقىك قانان ناسناما (يىنكىت) بولۇ دانايى
برواناما (غىنس) يا نەرىت پىچەرەت بولۇ دانايى.

ھەلبەت ھەر ژ كەقىدا پەيوەندى
يەكا موڭم يَا ھەمى، دنابىھەرا مروفى و
رەنگا دا، ڙيانا مە ژ ھەمى لايەنەكى
ۋە، يَا ب رەنگا ھاتىھ خەملاندىن ئەگەر
تەماشاي جلکان بکەي، يان باغچى مالا
خو، جادە و كولانىن بازىرى خو، ئەف
دەزگەھىن تو لىن كاردىكەي، ئەف گوقارا
لناف دەستىن تە، دى چەندىن رەنگىن
جوان و بالكىش بەر چاقى تە كەقى
ھەر ژبەر ۋى چەندى پسپورىن
دەرونناسى، پشتى چەندىن تاقىكىن لسەر
رەنگا و كارتىكىرنا وان لسەر ساخله مى
يا مروقى دايىھ دىياركىن. د ئەنجامدا
خۇيا كرى يە، ئەگەر بىشىۋەكى زانسى
ئەف رەنگە بەھىنە بكار ئىنان، دى رۆلەكى
ئەكتىف لسەر ڙيانا تە يَا روزانە ھەبىت،
ئەو ژى بېشىۋەكى خوارى:-

أ- رەنگى زەر / و / رەنگى پرته قالى / و
رەنگى لەيمۇنى /:-

ژ كومەلا رەنگىن گەرمە، كارتىكىن
بىشى شىۋەھى ل نەساختى دكەت:-

م- تەندروستىن بەرەف باشىن دېبەت،
و ھارىكارن بولۇن ئەپكىن خوينى .

ب- زىدە بۇونا تەپكىن خوينى .
ج- كېشى زىدە دكەت .

و- كەيفخوشىي و چالاكىي دەدەتە
مروقى .

٢- رەنگى سوور:-
ژ كومەلا رەنگىن گەرمە، ژ كارتىكىن
وي لسەر نەساختى:-

أ- تەپكىن خوينى زىدە دكەت.
ب- چالاكىي دەدەتە مروقى .

ج- لى ئەگەر كەسەكى . تۆرەبون
لەدەف ھەبىت، ئەف رەنگە بولۇ نە بىن
باشە، چونكى بىھەن تەنگىن و دوو دلىن و
خەموكىن لەدەف پەيدا دكەت.

٣- رەنگى كەسلىك /:- ژ كومەلا
رەنگىن سارە، ئەف رەنگە بىن بەر
بەلاقە د سروشتى دا، ژمەفایيىن ۋى
رەنگى، نەخاسىمە ئەگەر تە بوياغا خاينى

alireklam@yahoo.com

Hijmar (57) Kanuna Duwê 2011

Kovareka heyvane ya rewşenbirî giştîye li Amêdiyê derdikevît

بەرەف کونگری رۆژنامە قانان
خانما تقيسکار و راگه هاندنکار پەروين عبدالعزيز:
گرنگ نهود ناسناما رۆژنامە قانى بھيته پاراستن

سەباح زاخوی

داخوارىيا من نهود سەرخە بیوونا كوردستانى و نەكاديمىا مۇزيكى ل
پارفيزگەها دھۆكى بھيته دانان و پەيمانگەها هۇنەرىن جوان ل
زاخو بھيته دامەزراىدىن.

